RANUAN KUNTA

SIMOJÄRVEN RANTAOSAYLEISKAAVAN PÄIVITTÄMINEN JA LAAJENNUS OSA C

Kuopiossa 13.5.2022

Timo Leskinen
DI

Heli Jokela
YTM

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan __.__.202_ __ §:n kohdalla hyväksynyt tämän rantaosayleiskaavan.

Ranualla ___.___.202_

Ranuan kunta Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa C	Nähtävillä __.__.-__.__.202_ (luonnos) __.__.-__.__.202_ (ehdotus) Kunnanvaltuusto __.__.202_ § __
FCG Finnish Consulting Group Oy Microkatu 1, PL 1199 70211 Kuopio p. 0104090 www.fcg.fi	Suunnitteluala, työnumero, mittakaava YKS P41004 1:10 000
Päivätty 13.5.2022 Pääsuun. Timo Leskinen	Suun./Piirt. Heli Jokela Yhteyshenkilö Timo Leskinen

Ranuan kunta

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa C

Yleiskaavamerkinnät ja määräykset:

A/1

Asuinalue

Alue on tarkoitettu ympärivuotiseen asumiseen. Alueelle saa sijoittaa asuinrakennuksia ja tarvittavia varasto-, sauna-, huolto-, talous-, tms. rakennuksia.

Yhden rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 350 k-m^2. Yhdelle rakennuspaikalle saa rakentaa yhden enintään II-kerroksisen asuinrakennuksen. Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m^2.

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

AM/1

Maatilojen talouskeskusten alue

Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia sivuelinkeinoja tukevaa rakentamista asuin-, tuotanto-, sauna- ja talousrakennuksineen.

Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään II-kerroksista asuinrakennusta, joiden yhteenlaskettu kerrosala on enintään 400 k-m^2. Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m^2.

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

ARA/1

Rantarakennusalue

Alue on tarkoitettu vakituiseen asumiseen tai loma-asumiseen. Rakennuspaikan käyttötarkoitus määräytyy rakennusluvan yhteydessä rakennuspaikkakohtaisesti. Käyttötarkoitusta ratkaistaessa tulee huomioida ko. käyttötarkoitukselle esitetyt vaatimukset. Rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus määräytyy käyttötarkoituksen mukaisesti, eli asuinrakennuspaikalla se on 350 k-m² ja lomarakennuspaikalla 250 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

RA/1

Loma-asuntoalue

Alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. Kullekin rakennuspaikalle saa sijoittaa yhden loma-asunnon sekä rantasaunan ja tarpeelliset varastorakennukset.

Yhden rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 250 k-m^2. Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m2.

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

RM

Matkailupalvelujen alue

Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille.

Alueelle voidaan yleiskaavan perusteella lisärakentaa enintään 10 % yleiskaavan voimaantulohetkellä käytetystä rakennusoikeudesta, kuitenkin vähintään 80 k-m^2. Merkittävämpi lisärakentaminen tulee ratkaista ranta-asemakaavalla.

LV

Venesatama/venevalkama

LV

Veneväylä

SL

Luonnonsuojelualue

Luonnonsuojelulain nojalla toteutettu tai toteutettava alue.

M

Maa- ja metsätalousvaltainen alue

Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön. Aluetta voidaan käyttää ranta-alueen ulkopuolella haja-asutusluonteiseen asutukseen sekä ulkoiluun ja virkistykseen pääasiallista käyttötarkoitusta vaikeuttamatta.

MY

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristö- tai maisema-arvoja

W

Vesialue

W/lin

Vesialue, joka on linnustollisesti arvokas (MAALI)

yt

Yhdystie

st

Seututie

Ranta-asemakaava-alue

pv

Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue

Alueella on kielletty pohjaveden laatua ja määrää vaarantavat sekä maaperää pilaavat toimenpiteet.

luo

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue

lin

Linnustoltaan arvokas alue

pe

Perinnemaisema-alue

sk

Kyläkuvallisesti tärkeä alue

Paikallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa kyläkuvaan ja olevaan rakennuskantaan.

nat

Natura-2000 verkostoon kuuluva alue

sm

Muinaismuistokohde

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

sr/151

Arvokas rakennus tai rakennusryhmä

Rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai maisemakuvan kannalta paikallisesti arvokas rakennus tai rakennusryhmä, jonka ominaispiirteet suositellaan säilyttämään. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä

suositellaan noudatettavan entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Numero kauttaviivan jälkeen viittaa rakennusinventointiluetteloon ja kaavaselostukseen.

Olemassa olevan vakituisen asuinrakennuksen tai loma-asunnon likimääräinen sijainti.

Voimassa olevan rantayleiskaavan tai ranta-asemakaavan mukaisen rakentamattoman vakituisen asuinrakennuksen tai loma-asunnon ohjeellinen sijainti.

Uuden vakituisen asuinrakennuksen tai loma-asunnon ohjeellinen sijainti.

Alueen raja

Osa-alueen raja

Ohjeellinen osa-alueen raja

10 m yleiskaava-alueen ulkopuolella oleva viiva

Yleismääräykset:

Rakentaminen

Rantaosayleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvat maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesti rantavyöhykkeellä oleville A-, AM-, AM/rm-, ARA-, RA- ja RM-rakennusalueille sekä 44 §:n mukaisesti rantavyöhykkeen ulkopuolisille vastaaville rakennusalueille, ellei aluetta koskevassa kaavamääräyksessä ole toisin määrätty.

Rantavyöhykkeelle sijoittuvilta M-, MY-, MU-alueilta rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty rakennusalueille.

Rakennusten etäisyydet keskiveden mukaisesta rantaviivasta:

- saunarakennus (koko enintään 15 k-m2) vähintään 15 metriä
- saunarakennus (koko yli 15 k-m^2) vähintään 20 metriä
- muut rakennukset vähintään 20 metriä (venevajaa tai enintään 10 m^2 grillikatosta lukuun ottamatta)

Rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja luonnonmukaiseen väritykseen siten, etteivät rakennukset näy häiritsevästi vesistöön ja vastarannalle. Rakennukset tulee pyrkiä sijoittelemaan rakennuspaikalle

pihapiirimäisesti. Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua.

Rakennusten alimmat kastumiselle arat rakenteet tulee sijoittaa yksi metri yläveden (hw) pinnan yläpuolelle.

Rakentamiseen osoitettujen alueiden rajoista voidaan poiketa yleiskaavan yleispiirteisyyden ja pohjakartan tarkkuusvaatimusten puitteissa.

Alueiden rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä, ellei kaavassa ole toisin osoitettu.

Maantien läheisyydessä rakennusmassat tulee sijoittaa siten, että ne suojaavat piha-aluetta liikennemelulta.

Pienissä saarissa (alle 1 ha) sallitaan rakennusten korjausrakentaminen sekä purettavan tai tuhoutuneen rakennuksen korvaava rakentaminen käytetyn rakennusoikeuden puitteissa.

Jätevesien käsittely

Jätevesien käsittely ja johtaminen viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla tulee järjestää voimassa olevan lainsäädännön ja kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä jätevesien käsittelysuunnitelma tarvittavine maaperäselvityksineen.

Jätevesien käsittelytapaa valittaessa tulee huomioida rakennuspaikan maaperä, maastomuodot sekä rakennuspaikan pinta-ala. Rakennusten sijoittamisessa tulee ottaa huomioon jätevesien asianmukaisen esikäsittelyn ja maaperäkäsittelypaikan järjestäminen rakennuspaikalla riittävän etäällä rantaviivasta.

Saarissa (ei tieyhteyttä) ei tule sallia vesikäymälän rakentamista. Suositeltavin käymäläratkaisu on kuivakäymälä.

Jätehuolto

Kiinteiden jätteiden keräyksessä ja käsittelyssä tulee noudattaa kunnan yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

Tiet

Uusien rakennuspaikkojen pääsytiet tulisi johtaa ensisijaisesti olemassa olevien liittymien kautta maantielle. Vierekkäisten rakennuspaikkojen kulku tulisi tapahtua samasta liittymästä. Maanteiden varsilla on haettava uuden liittymän lupa tai liittymän käyttötarkoituksen muutoslupa ennen rakennusluvan myöntämistä.

Metsänkäsittely

Ranta-alueen metsänkäsittelyssä tulee noudattaa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion ranta-alueita koskevia metsänhoitosuosituksia. Erityisesti pienissä (< noin 3 ha) saarissa tulee metsänhoidossa huomioida luonto- ja maisema-arvot.

Ranuan kunta

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa C

Kaavaselostus (luonnos)

Sisällysluettelo

1 Suunnittelualue 1

2 Perustiedot 2

2.1 Suunnittelutilanne 2

2.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 2

2.1.2 Maakuntakaava 2

2.1.3 Yleiskaava 5

2.1.4 Asemakaava 5

2.2 Alueen yleiskuvaus 7

2.3 Maanomistus 7

2.4 Yhdyskuntarakenne 7

2.5 Palvelut 8

2.6 Liikenne 8

2.7 Ympäristöhäiriöt 10

2.8 Tekninen huolto 11

2.9 Luonnonympäristö 12

2.9.1 Maaperä ja kallioperä 12

2.9.2 Pohjavedet ja pintavedet 13

2.9.3 Maisema ja pinnanmuodot 16

2.9.4 Luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet 20

2.9.5 Arvokkaat luontokohteet 21

2.10 Kulttuuriympäristö 25

2.10.1 Arkeologinen kulttuuriperintö 26

2.10.2 Rakennettu kulttuuriympäristö 28

3 Tavoitteet ja mitoitusperusteet 30

3.1 Tavoitteet 30

3.1.1 Yleistavoitteet ja suunnitteluperiaatteet 30

3.1.2 Virkistyskäyttö 30

3.1.3 Elinkeinot, palvelut 31

3.1.4 Liikenne ja infrastruktuuri 31

3.1.5 Rakentaminen 31

3.2 Mitoitusperusteet 31

3.2.1 Mitoitusnormit ranta-alueella 31

3.2.2 Rakennusoikeuden laskentaperiaatteet 31
4 Rantayleiskaava ja sen perustelut 33
4.1 Rantayleiskaava 33
4.2 Kokonaismitoitus 33
4.3 Aluevarausten pääperustelut 34
4.3.1 Rakentaminen ja työpaikat 34
4.3.2 Liikenne 36
4.3.3 Luonnonympäristö 36
4.3.4 Kulttuuriympäristö 37
4.3.5 Maa- ja metsätalousmaat 38
4.3.6 Ympäristöhäiriöt 38
5 Toteuttaminen 38
5.1 Rantaosayleiskaavan oikeusvaikutukset 38
5.2 Rakennuslupakäsittely rantaosayleiskaava-alueella 39
6 Vaikutusten arviointi 40
6.1 Yleistä 40
6.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen 40
6.3 Maakuntakaavan suunnittelutavoitteiden toteutuminen 41
6.4 Vaikutuksen luonnonympäristöön 41
6.5 Suunnittelualueen Natura-tarvearvio 42
6.6 Vaikutukset maisemaan 42
6.7 Vaikutukset nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen 42
6.8 Vaikutukset liikenteeseen 43
6.9 Sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset 43
7 Suunnittelun vaiheet 43

Liitteet:

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. *Luonto- ja maisemaselvitys (liitetään ehdotusvaiheessa)*
3. Arkeologinen inventointi
4. Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi
5. Mitoitustaulukko ja -kartta
6. 1. viranomaisneuvottelun muistio
7. *Valmisteluvaiheen palaute ja vastineet (liitetään myöhemmin)*
8. *Kaavaehdotuksen palaute ja vastineet (liitetään myöhemmin)*

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa C

1 Suunnittelualue

Suunnittelualue käsittää Simojärven kaakkoisosan ranta-alueet sekä Penämönjärven, Roosinginjärven, Koikkurilammen, Palolammen, Impiönjärven, Koikkurivaaranlammen, Matalajärven, Latva-Penämön, Kaivoslammen, Rytijärven ja Iso Lehmijärven. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 28,32 km²

Kuva 1. Suunnittelualueen likimääräinen rajaus keltaisella katkoviivalla.

2 Perustiedot

2.1 Suunnittelutilanne

2.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (Valtioneuvoston päätös 14.12.2017, voimaantulo 1.4.2018) tarkoituksena on edistää hyvän elinympäristön ja kestävän kehityksen toteutumista alueiden käyttöä koskevassa päätöksenteossa. MRL:n 24 § velvoittaa: ”Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.”

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia asiakokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Simojärven rantaosayleiskaavaa koskevat erityisesti tavoitteiden seuraavat asiakokonaisuudet:

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

• Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.

• Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

• Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

• Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

• Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viher-alueverkoston jatkuvuudesta.

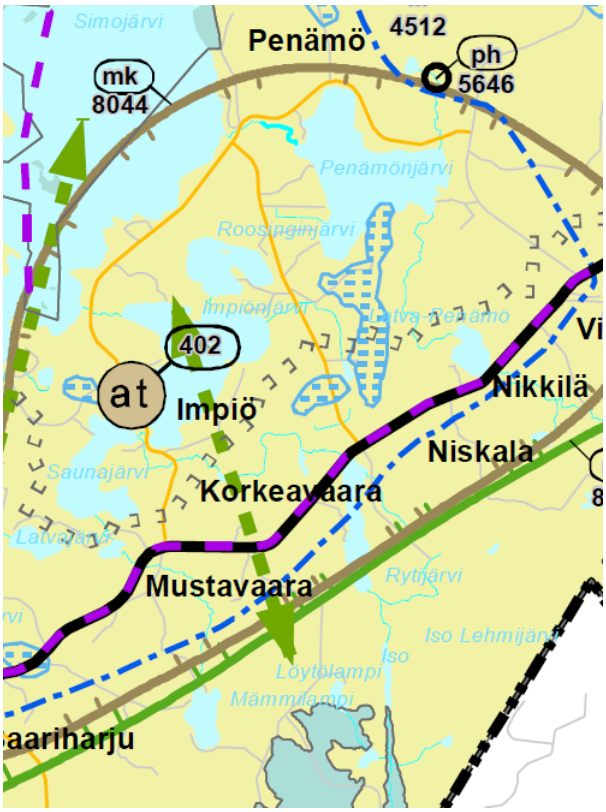
2.1.2 Maakuntakaava

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.5.2022. Maakuntakaava kumoaa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavat sekä Rovaniemen vaihemaakuntakaavan.

Suunnittelualuetta koskevat seuraavat maakuntakaavan merkinnät:

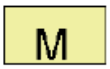
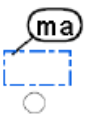
- maaseudun kehittämisen kohdealue (mk)
- matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (mv)
- keskuskylä (at)
- maa- ja metsätalousvaltainen alue (M)
- luonnonsuojelualue (SL)
- kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue tai kohde (ma)
- paliskunnan raja / esteaita

- pohjavesialue
- ekologinen yhteystarve

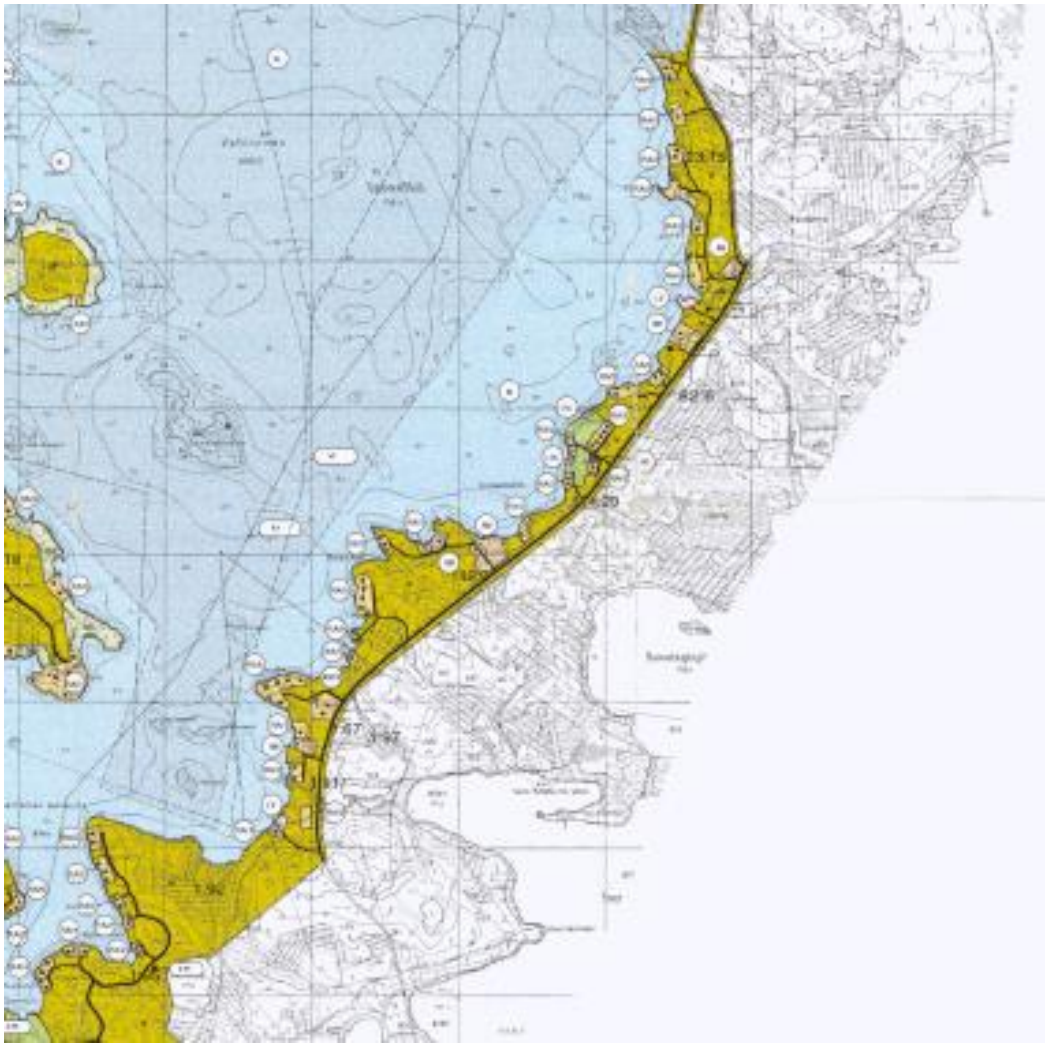
Kuva 2. Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta (2022).

mv	**MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE, MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE** **Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistyksen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.** *Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä.*
mk	**MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE** **Merkinnällä osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.** *Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.*

	EKOLOGINEN YHTEYSTARVE **Merkinnällä osoitetaan ekologiseen verkostoon liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia yhteyksiä.** *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät yhteydet.*
	KESKUSKYLÄ **Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla pyritään säilyttämään tai joille suunnitellaan maaseudun peruspalveluita ja joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina.** *Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.*
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE **Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin.**
	PALISKUNNAN RAJA / ESTEAITA **Merkinnällä osoitetaan paliskuntien välinen raja tai esteaita.** *Moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa paliskunnan esteaidan kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään.*
	LUONNONSUOJELUALUE **Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita sekä Natura 2000 -verkostoon sisällytettyjä alueita.**
	KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE **Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet.** *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.* *Kohteeseen tai alueeseen merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on alueelliselle vastuumuseolle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
	TÄRKEÄ TAI VEDENHANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE **Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä.** *Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu, määrä tai käyttökelpoisuus vedenhankintaan eivät niiden vaikutuksesta heikkene.*

2.1.3 Yleiskaava

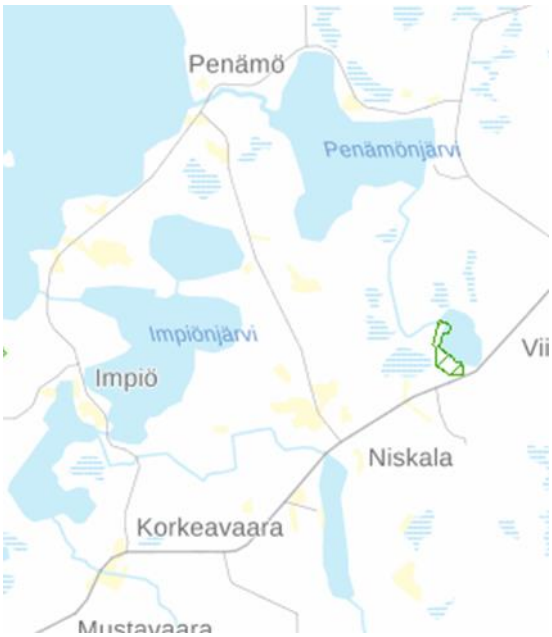
Osalla suunnittelualueesta on voimassa Simojärven rantaosayleiskaava, jolla on ohjattu rantarakentamista. Kaava on valmistunut 1997.

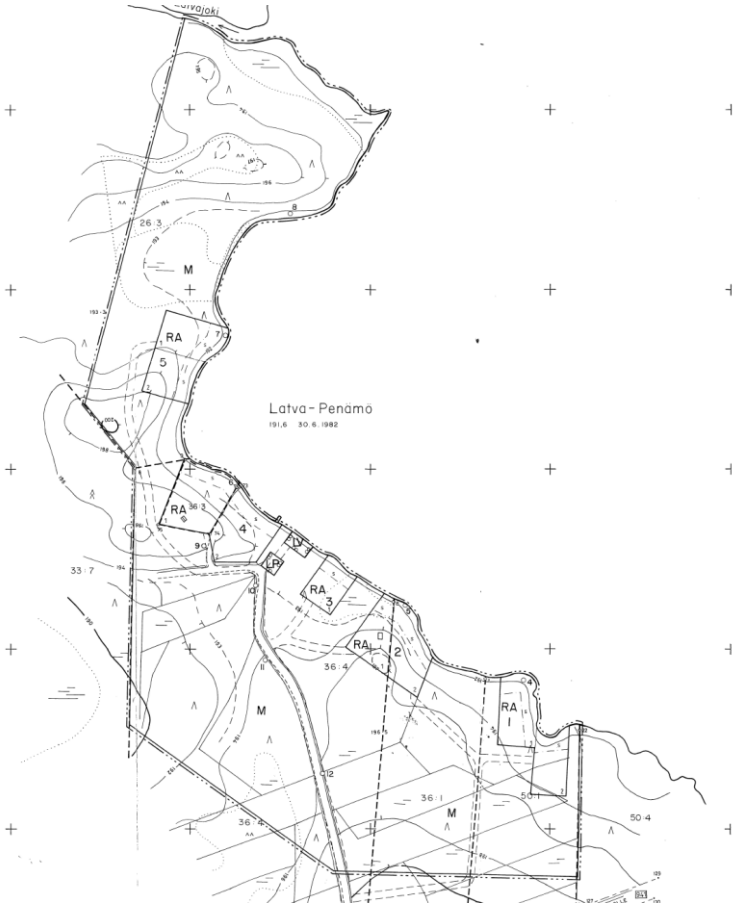
Kuva 3. Ote Simojärven rantaosayleiskaavasta, alue I.

2.1.4 Asemakaava

Suunnittelualueella on yksi ranta-asemakaava: Latva-Penämön rantakaava 12.8.1986 ja sen muutos 21.8.2000. Ranta-asemakaava-alue sijaitsee Latva-Penämö-järven länsirannalla.

Kuva 4. Latva-Penämön ranta-asemakaava-alueen sijainti.

Kuva 5.Ote Latva-Penämön ranta-asemakaavasta.

2.2 Alueen yleiskuvaus

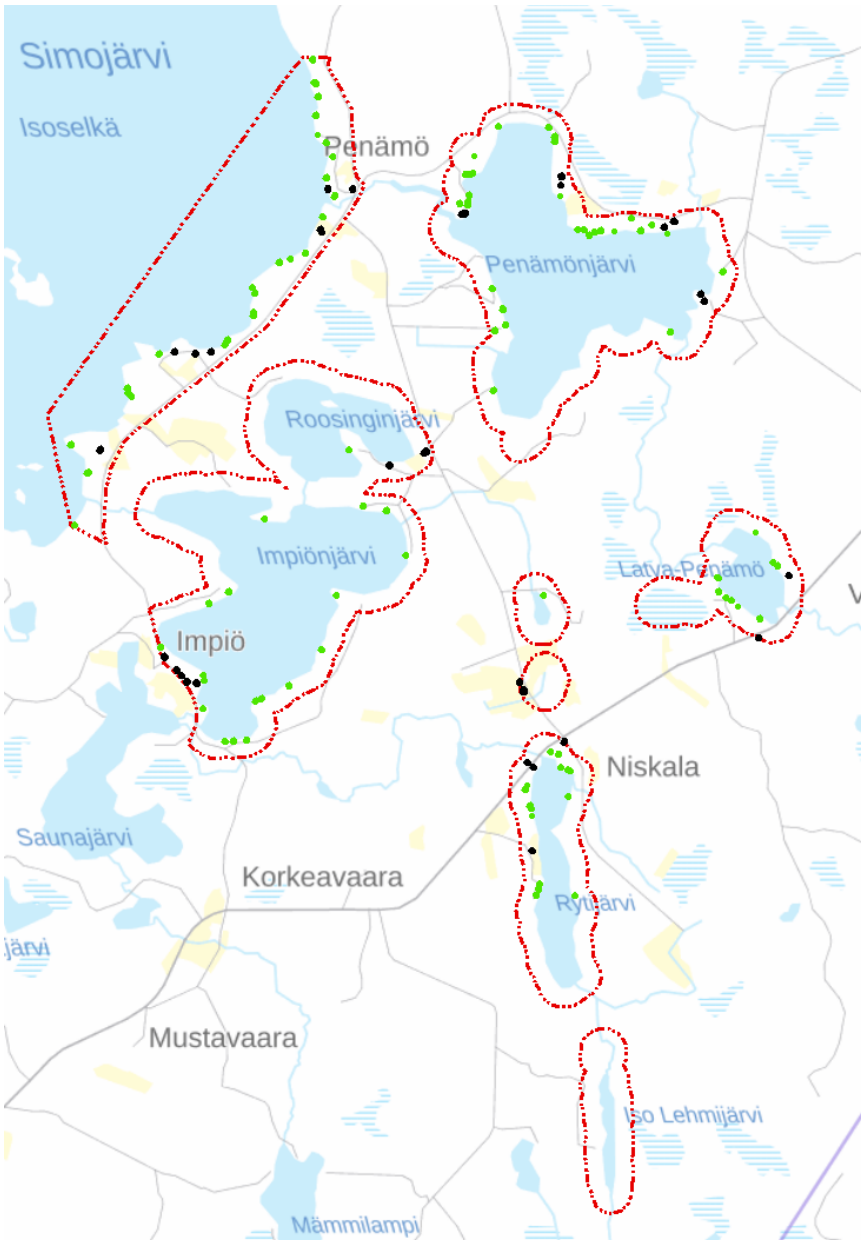
Suunnittelualue sijaitsee Ranuan kunnan itäosassa Simojärven kaakkoispuolella. Suunnittelualue käsittää Simojärven kaakkoisosan ranta-alueet sekä Penämönjärven, Roosinginjärven, Koikkurilammen, Palolammen, Impiönjärven, Koikkurivaaranlammen, Matalajärven, Latva-Penämön, Kaivoslammen, Rytijärven ja Iso Lehmijärven ranta-alueet. Suunnittelualueella on jonkin verran olemassa olevaa loma-asutusta ja vakituista asutusta. Alueen rakentamattomat rannan osat vaihtelevat soisesta metsäiseen.

2.3 Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin yksityisomistuksessa.

2.4 Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualueella on Maanmittauslaitoksen maastotietokannan perusteella 103 lomarakennusta ja 33 vakituista asuinrakennusta. Tilastokeskuksen ruututietokannan 2020 (250mx250m) mukaan suunnittelualueella asuu vakituisesti 52 henkilöä. Vakituinen asutus sijoittuu pääosin Impiön kylälle, Simojärven rannoille sekä Penämönjärven ja Rytijärven pohjoisosiin. Loma-asutus on sijoittunut melko tasaisesti suunnittelualueen eri rannoille pois lukien Iso-Lehmijärven ja Kaivoslammen rannat, jotka ovat kokonaan rakentamattomat. Myös Roosinginjärvellä on vain muutamia olemassa olevia rakennuspaikkoja.

Kuva 6. Asuinrakennusten (mustalla) ja loma-asuntojen (vihreällä) sijoittuminen suunnittelualueella (punainen rajaus) (Maastotietokanta, MML).

2.5 Palvelut

Palvelut haetaan Ranuan keskustasta, jonne on matkaa suunnittelualueelta noin 45 kilometriä.

2.6 Liikenne

Rytijärven pohjoispuolelta ja Latva-Penämö-järven eteläpuolelta kulkee seututie 941 (Posiontie), jonka liikennemäärä suunnittelualueen kohdalla on 203 ajoneuvoa vuorokaudessa. Impiöjärven länsipuolelta ja Simojärven kaakkoispuolelta kulkee yhdystie 9411 / 19895 (Impiöntie), jonka liikennemäärä on 87 ajon./vrk. Penämönjärven ja Roosinginjärven välistä kulkevan yhdystien 19895

(Penämöntie) liikennemäärä on 50 ajon./vrk ja Penämöjärven pohjoispuolelta kulkevan yhdystien 19894 (Penämöjärventie) 29 ajon./vrk.

Kuva 7. Maantiet suunnittelualueella sen läheisyydessä (Väylävirasto 2020).

Kuva 8. Maanteiden nopeusrajoitukset suunnittelualueella ja sen läheisyydessä (Väylävirasto 2020).

2.7 Ympäristöhäiriöt

Liikenteen melu

Meluntorjuntaa ohjaavat Suomessa Valtioneuvoston päätöksen VNp 993/1992 mukaiset seuraavat melutason ohjearvot:

Ulkona	***LAeq*, klo 7-22**	***LAeq*, klo 22-7**
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB [1)]
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, taajamien ulkopuoliset virkistysalueet ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB

[1)] *Uusilla alueilla on melutason yöohjearvo kuitenkin 45 dB.*

Laskennalliset melualueet on määritetty Ympäristöministeriön ympäristönsuojeluosaston ohjeen 6/1993: Tieliikenteen laskentamalli mukaisesti. Melualueet on määritetty Väyläviraston kullekin

tieosalle ilmoittamien vuoden 2020 liikennemäärien ja nopeusrajoitusten perusteella. Oletuksena on tien sijainti 1 m penkereellä.

Melun lähtötaso Posiontiellä on päivällä 62,3 dB ja yöllä 55,0 dB. Asuinrakennusalueiden osalta 55 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ulottuu noin 40 metrin päähän tiestä ja uusien asuinalueiden 45 dB:n yöajan melualue noin 50 metrin päähän tiestä. Lomarakennuspaikkojen 45 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ulottuu hieman yli 100 metrin päähän tiestä ja lomarakennuspaikkojen 40 dB:n yöajan melualue hieman alle 100 metrin päähän.

Melun lähtötaso Impiöntiellä on 60 km/h-alueella päivällä 53,3 dB ja yöllä 46,0 dB. Asuinrakennusalueiden osalta jo melun lähtötaso on lähes alle ohjearvojen. Lomarakennuspaikkojen osalta 45 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ja 40 dB:n yöajan melualue ulottuvat noin 40 metrin päähän tiestä.

Melun lähtötaso Impiöntiellä on 80 km/h-alueella päivällä 56,8 dB ja yöllä 49,5 dB. Asuinrakennusalueiden osalta jo melun lähtötaso on lähes alle päiväajan melun ohjearvojen. Uusien asuinalueiden 45 dB:n yöajan melualue ulottuu noin 30 metrin päähän tiestä. Lomarakennuspaikkojen osalta 45 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ja 40 dB:n yöajan melualue ulottuvat noin 50–60 metrin päähän tiestä.

Melun lähtötaso Penämöntiellä on päivällä 54,8 dB ja yöllä 47,5 dB. Asuinrakennusalueiden osalta jo melun lähtötaso on lähes alle melun ohjearvojen. Lomarakennuspaikkojen osalta 45 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ja 40 dB:n yöajan melualue ulottuvat noin 40–50 metrin päähän tiestä.

Melun lähtötaso Penämöjärventiellä on päivällä 52,1 dB ja yöllä 44,7 dB. Asuinrakennusalueiden osalta jo melun lähtötaso on alle melun ohjearvojen. Lomarakennuspaikkojen osalta 45 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ja 40 dB:n yöajan melualue ulottuvat noin 30–40 metrin päähän tiestä.

2.8 Tekninen huolto

Suunnittelualueella on vesijohtoverkostoa Impiön kylän alueella sekä Penämönjärvellä.

Kuva 9. Vesijohtoverkoston päälinjat

Alueen sähköverkon päälinjat kulkevat edellä kuvattujen maanteiden linjoja mukaillen.

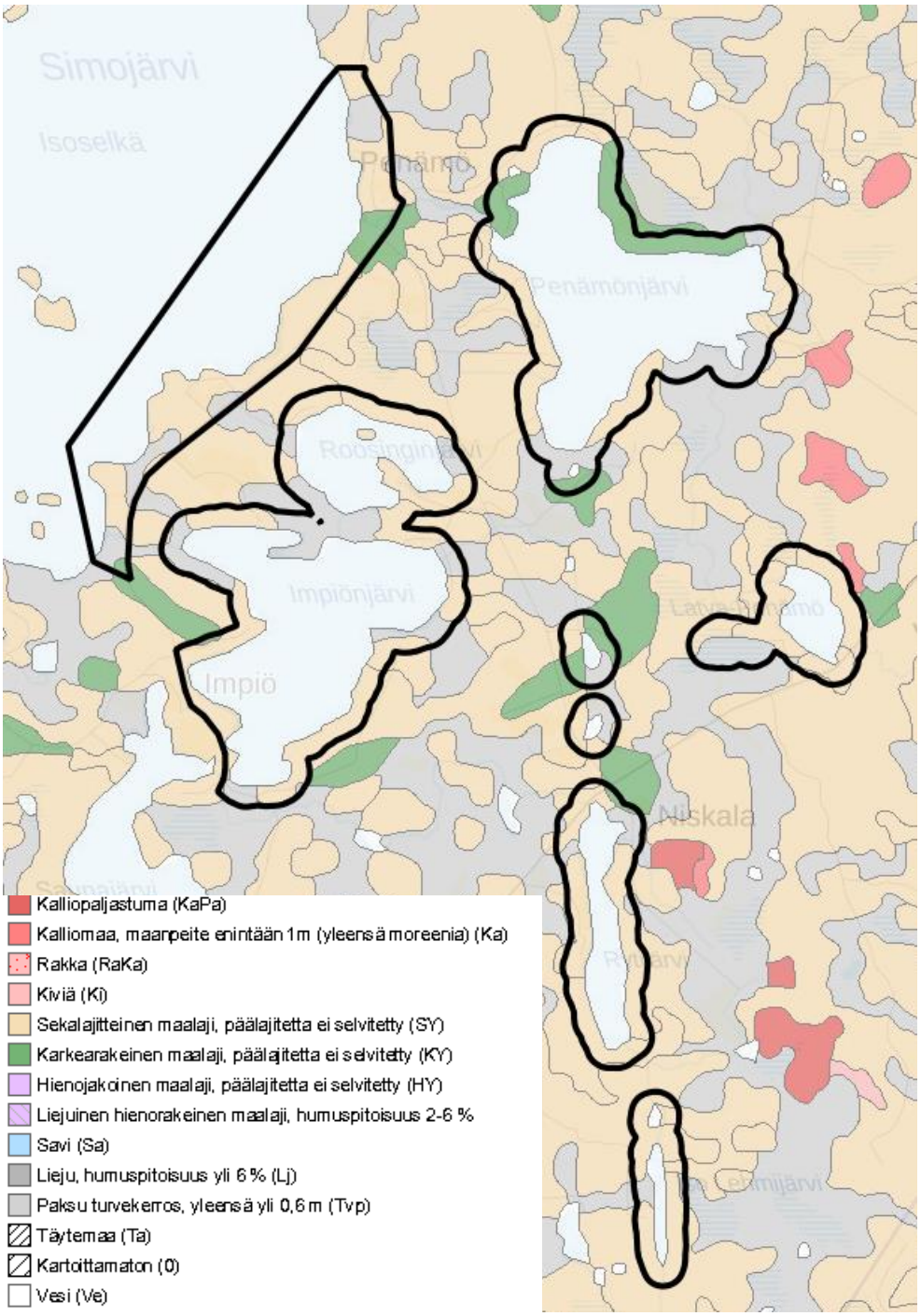
2.9 Luonnonympäristö

Kaavatyötä varten on laadittu luonto- ja maisemaselvitys (FCG 2022). Selvityksen raportti liitetään kaava-aineistoon ehdotusvaiheessa. Selvityksen maastotyöt on suoritettu kesän 2021 aikana. Selvityksessä alueen ranta-alueiden kasvillisuutta ja luontotyyppejä on inventoitu. Koko kaava-alueen pesimälinnustoa on tarkasteltu pesimäkauden aikana havainnoimalla alueen vesi- ja rantalinnustoa sekä rantametsien ja talousmetsien maalinnustoa alueen luontotyyppi-inventointien yhteydessä. Direktiivilajiston osalta inventointien yhteydessä selvitettiin liito-oravan esiintymistä kaava-alueella. Maisemaselvitys perustuu olemassa olevaan aineistoon, karttatarkasteluihin sekä maastoinventointiin.

Kaavaselostusta täydennetään luonnonympäristön ja maiseman osalta kaavaehdotusvaiheessa.

2.9.1 Maaperä ja kallioperä

Suunnittelualueen maaperä on moreenia (sekalajitteinen maalaji, päälajitetta ei selvitetty), soiden turvemaita ja karkearakeista maalajia, jonka päälajitetta ei ole selvitetty. Kallioperä on pääosin tonaliittista gneissiä. Penämönjärven koillisosassa kallioperä on migmatiittista graniittia.

Kuva 10. Maaperä suunnittelualueella.

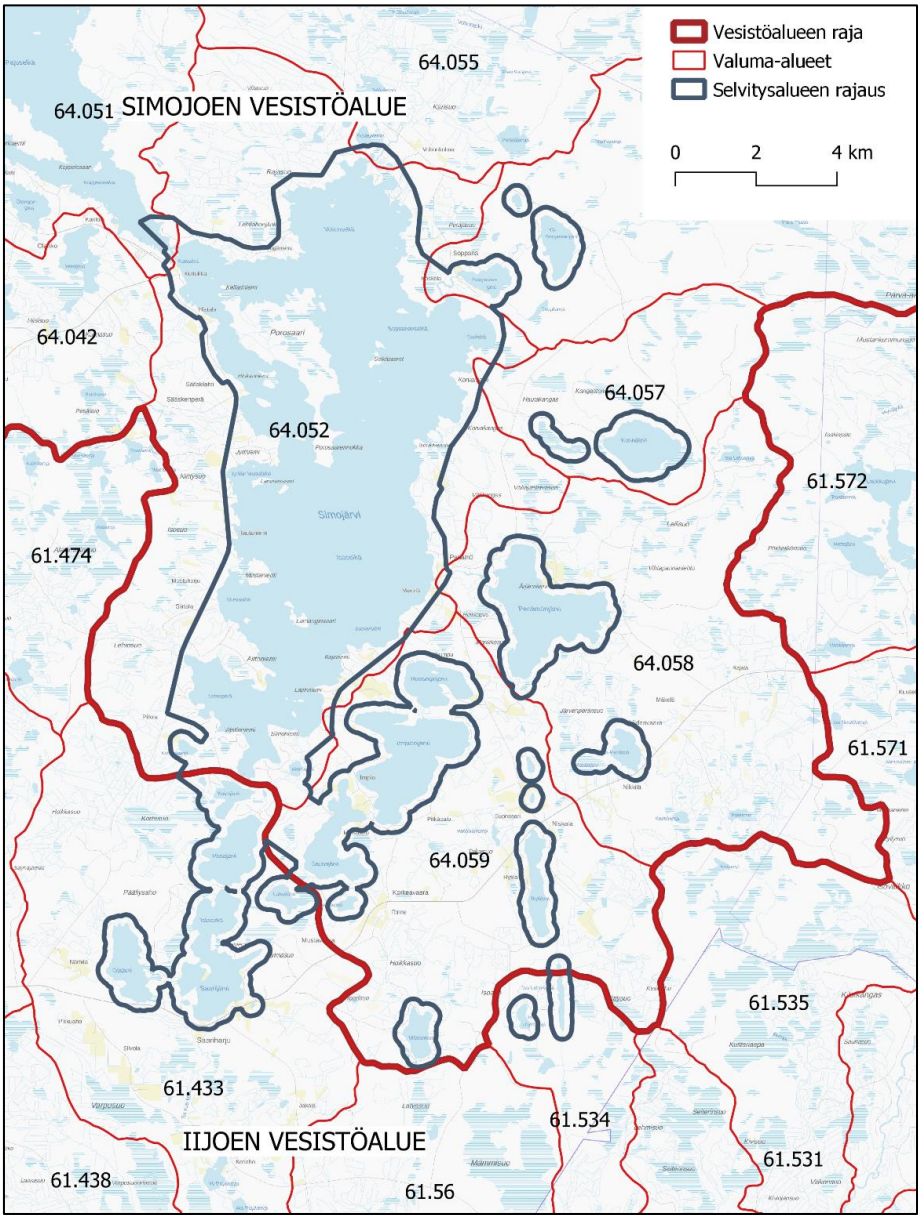
2.9.2 Pohjavedet ja pintavedet

Suunnittelualue kuuluu Iso Lehmijärven osalta Iijoen vesistöalueeseen (61) ja Sulkavanjärven valuma-alueeseen (61.534). Muilta osin suunnittelualue kuuluu Simojoen vesistöalueeseen (64) ja

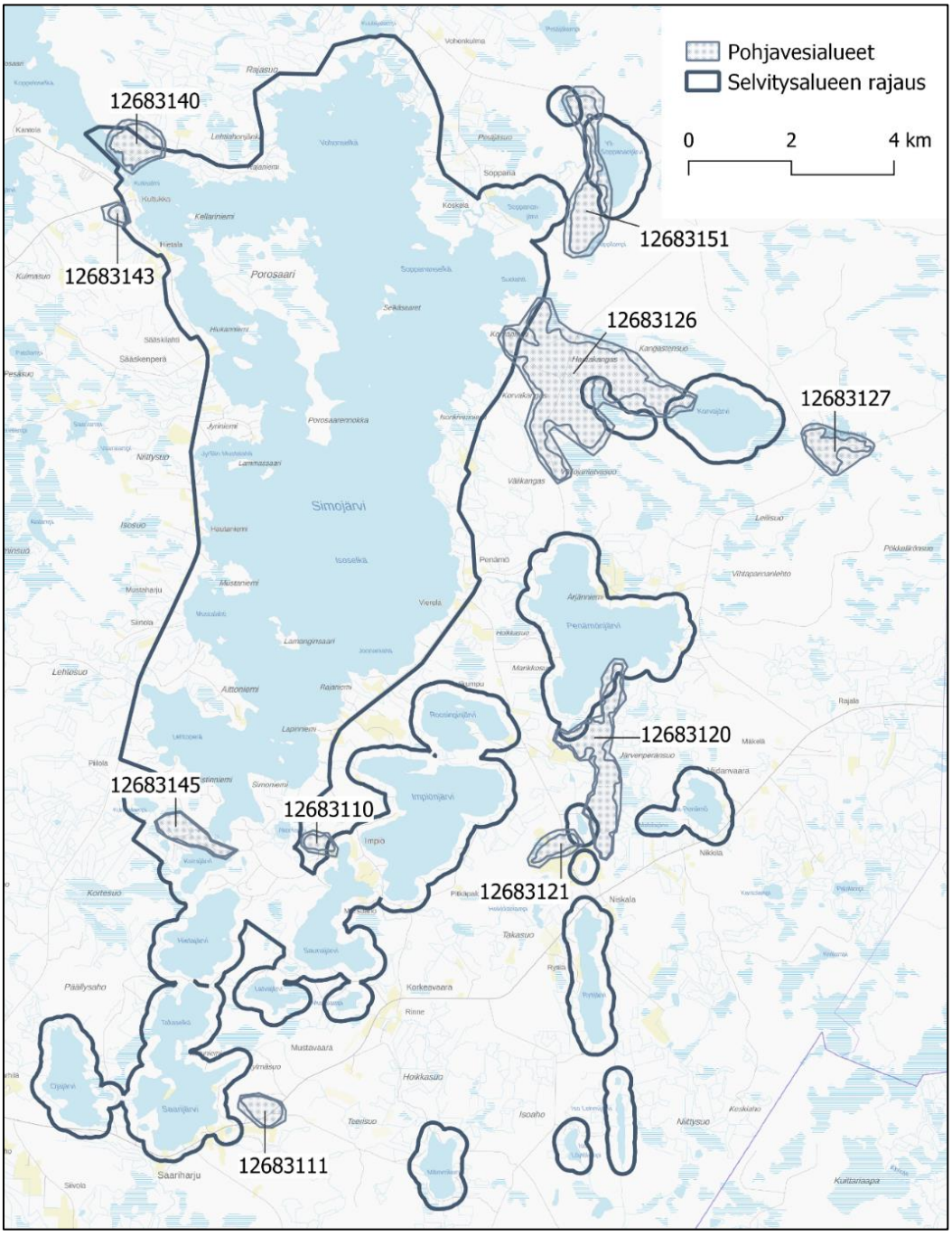
Impiönjäven valuma-alueeseen (64.059), Isoselän-Soppananselän alueeseen (64.052) ja Penämönjärven valuma-alueeseen (64.058).

Suunnittelualueen pintavesien ekologinen tila on Simojärven osalta erinomainen ja muiden pintavesien osalta hyvä (Vesikartta 2019, SYKE).

Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi luokiteltua muuta vedenhankintakäyttöön soveltuvaa pohjavesialuetta (2): Liejulamminaho (12683121) ja Koikkurinlampi (12683120).

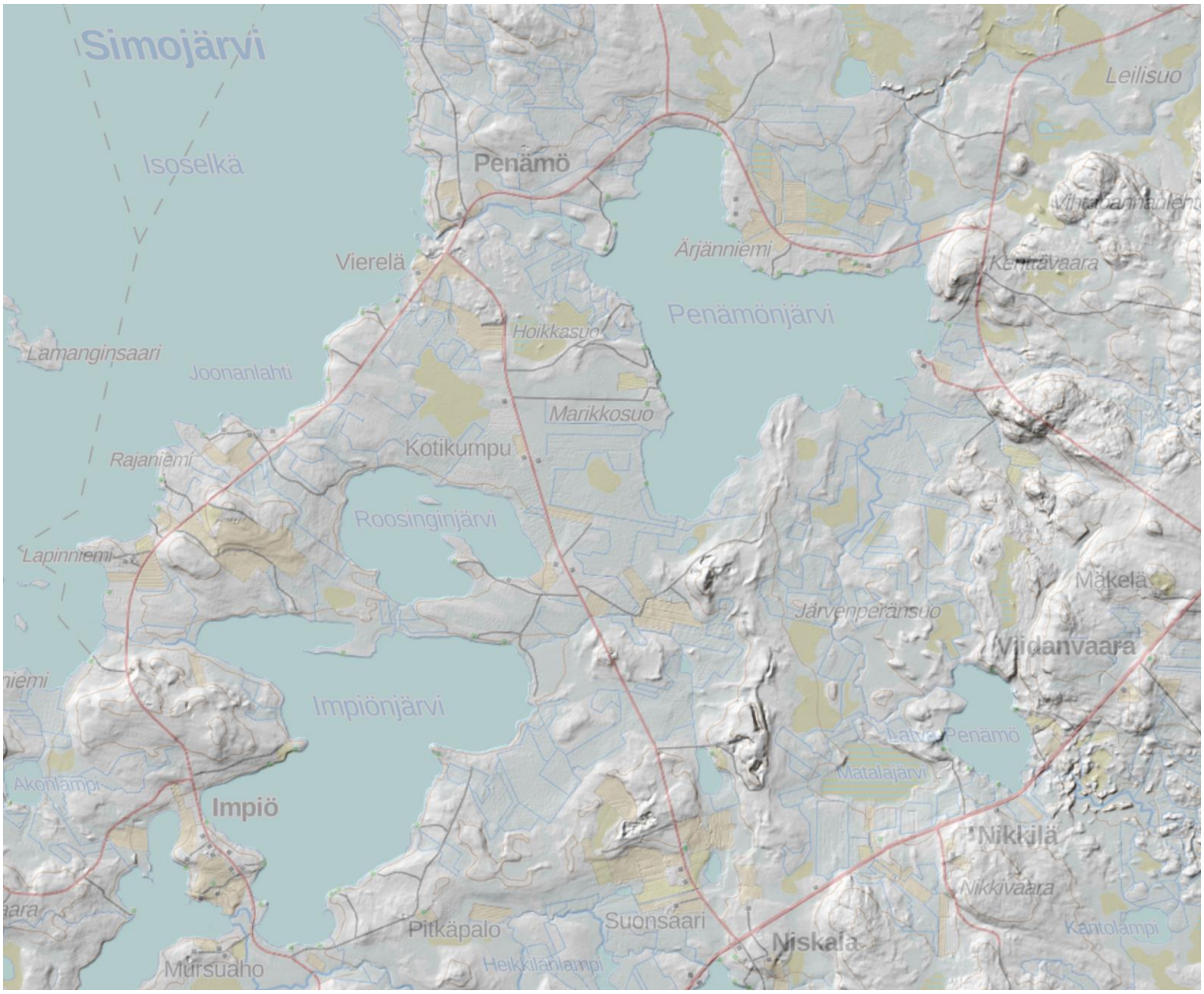

Kuva 11. Vesistöalueet sekä valuma-aluejako.

Kuva 12. Pohjavesialueet.

2.9.3 Maisema ja pinnanmuodot

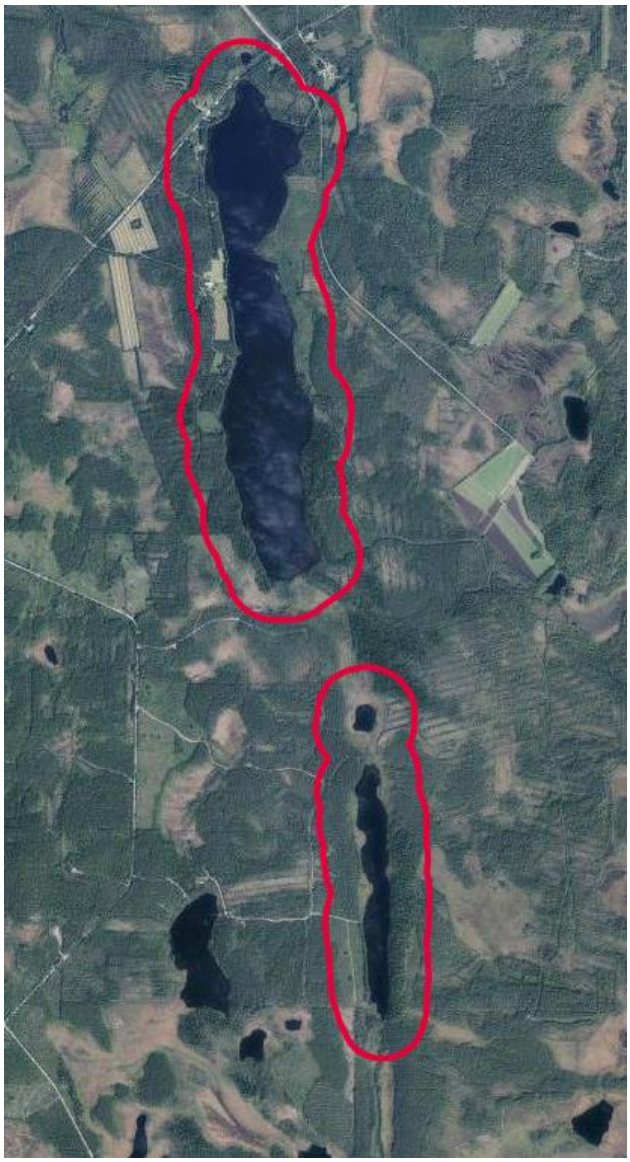
Kuva 13. Suunnittelualueen pohjoisosan pinnanmuodot (Rinnevarjostusaineiston ja maastokartan yhdistelmä, MML)

Kuva 14. Suunnittelualueen eteläosan pinnanmuodot (Rinnevarjostusaineiston ja maastokartan yhdistelmä, MML)

Kuva 15. Ortoilmakuva suunnittelualueen pohjoisosasta.

Kuva 16. Ortoilmakuva suunnittelualueen eteläosasta.

Suunnittelualueesta suurin osa kuuluu maakuntakaavassa osoitettuun maakunnallisesti arvokkaaseen Simojärven eränkäyntimaiseman alueeseen. Aluetta on kuvassa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava-aineiston Aluekuvaukset-liitteessä 1 (2022) seuraavasti:

Alueen nimi:	**SIMOJÄRVEN ERÄNKÄYNTIMAISEMA**
Sijainti ja kuvaus:	Simojärvi on suuri erämaajärvi, jonka rannoilla on hajallaan pieniä tilakeskuksia sekä suhteellisen paljon lomamökkejä. Alueella on rikas arkeologinen kulttuuriperintö. Simojärven alue on vaihettumisvyöhykettä lännen suomaastojen ja idän vaara-alueiden välillä. Alueella on asuttu ja liikuttu jo kivikaudelta lähtien, mistä ovat todisteena muun muassa runsaat asuinpaikkalöydöt ja pyyntikuopat. 1500-luvulla kemiläiset ja iiläiset käyttivät Simojärveä kalastuspaikkana, ja 1600-luvulla talonpoikaisasutus alkoi yleistyä alueella. 1800-luvun lopussa puunjalostusteollisuus tarvitsi runsaammin raaka-ainetta ja savotat ulottuivat myös Simojärven ympäristöön. Nykyisin alueella on myös matkailijoita ja kalastajia palvelevia majoituspalveluita sekä laajahko reittiverkosto. Järven ympäristö on erityisesti kaunis luontokohde ja järvi itsessään suosittu kalastuskohde. Alueeseen sisältyy valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö 2009 -kohde Putkivaaran kylä.
Varausperuste:	Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Etelä- ja Keski-Lapin arvokkaiden maisema-alueiden inventointi 2011–2013.
Kehittämisperiaate:	Turvataan kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilyminen. Kehitetään virkistys- ja matkailukohteena.

2.9.4 Luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet

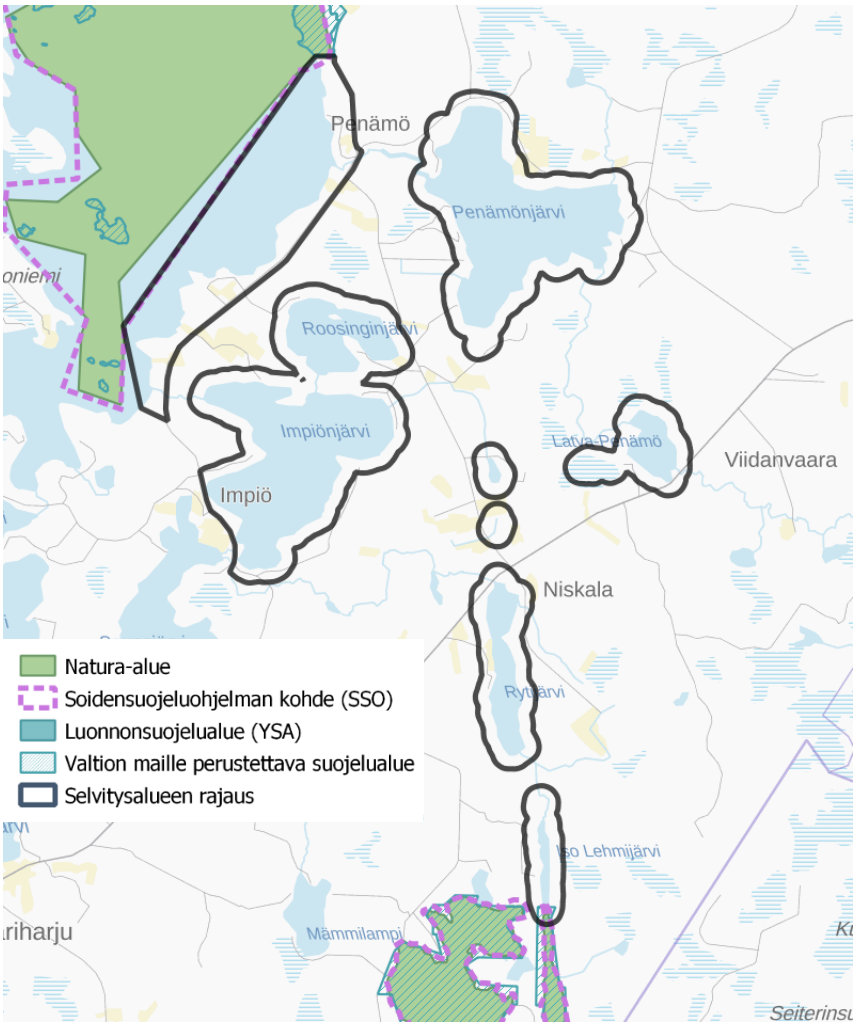
Suunnittelualueelle Iso Lehmijärven eteläosaan sijoittuu Mämmisuon Natura-alue (FI1301209), joka von liitetty Suomen Natura 2000 -suojeluverkostoon luontodirektiivin perusteella (SAC-alue). Alueen pinta-ala on 1313 ha. Suojelun perusteena olevat luontotyypit: humuspitoiset järvet ja lammet, vaihettumissuot ja rantasuot, fennoskandian lähteet ja lähdesuot, aapasuot, boreaaliset luonnonmetsät, puustoiset suot. Mämmisuo on aapasuokokonaisuus koostuen pääosin rimpi- ja kalvakkanevoista sekä suosaarekkeiden ja reunakankaiden rämevyöhykkeistä. Latvapurojen varsilla paikoin korpea. Hyvä lintusuo. Tärkeä Pohjois-Pohjanmaan aapasuoalue. Mämmisuo kuuluu soidensuojeluohjelmaan (SSO120475). Alueen suojelu toteutetaan luonnonsuojelulailla.

Simojärvelle kaava-alueena ulkopuolelle sijoittuu Simojärven Natura-alue. Simojärvi (FI1301205) on liitetty Suomen Natura 2000 -suojeluverkostoon luontodirektiivin perusteella (SAC-alue). Alueen pinta-ala on 6367 ha. Suojelun perusteena olevat luontotyypit: hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet, vaihettumissuot ja rantasuot, aapasuot, boreaaliset luonnonmetsät, puustoiset suot. Suojelun perusteena olevat lajit: saukko.

Simojärvi kuuluu rantojensuojeluohjelmaan (Simojärvi, RSO120117). Alueen suojelu toteutetaan luon-nonsuojelulain ja rakennuslain keinoin. Alueella on kolme yksityistä luonnonsuojelualuetta. Simojärvi on osa suojeltua valuma-aluetta, koskiensuojelulain piiriin kuuluvaa kohdetta (Simojoen vesistö, MUU120042).

Simojärven alueen kallioperä on graniittia, migmatiittia ja graniittigneissiä. Maaston muodot ovat loivapiirteisiä. Rannat ovat moreenipeitteisiä ja suurelta osin soistuneita. Simojärvi kuuluu uposruohojärviin. Sille on luonteenomaista ilmaversoiskasvillisuuden niukkuus ja uposruohojen, pohjalehtisten ja vesisammalten runsaus. Kortteikot ja ruovikot ovat harvoja ja kapeita. Rantojen suot ovat pääasiassa rämeitä. Kangasmailla tuoreet kankaat ovat vallitsevia. Kasvillisuuden yleiskuva alueella on karu.

Simojärven linnusto on monipuolinen. Myös kalastonsa puolesta Simojärvi on arvokas osa Simojoen vesistöä. Järvessä tavataan 13 kalalajia, mm. siika, muikku, järvitaimen ja harjus.

Kuva 17. Luonnonsuojelualueet, Natura-alueet ja soidensuojeluohjelman alueet.

2.9.5 Arvokkaat luontokohteet

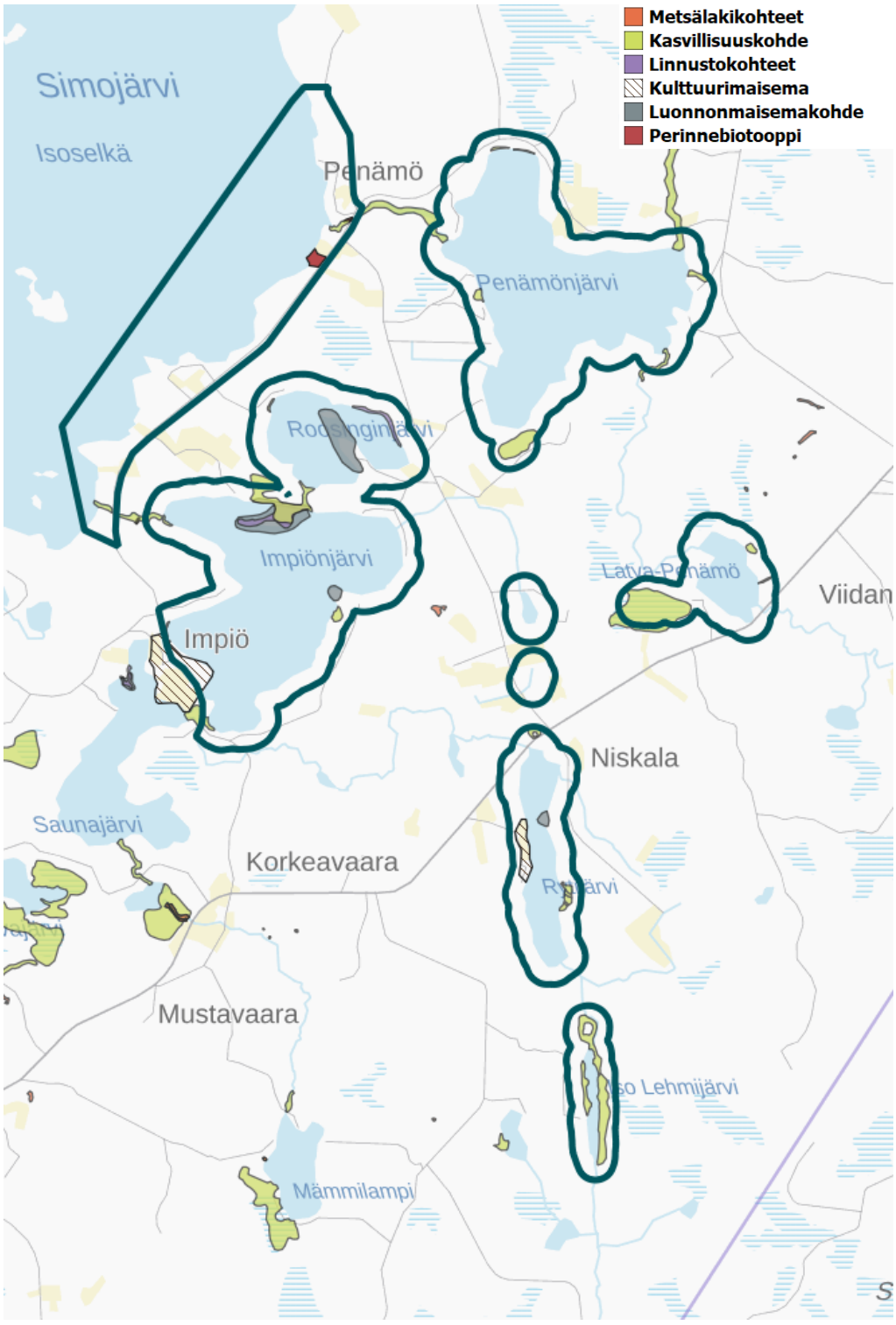
Taulukko 1. Osa-alueen C luontokohteet, kuvaukset, arvoluokituksen perusteet ja lajistohuomiot.

Nro	Nimi	Arvoluokka, kohteen kuvaus	Peruste	Lajisto, huomiot
1	Penämönlahden hiekkaranta ja ranta-suo, Penämönjärvi	*Monimuotoisuutta turvaava kohde* Pääosin luonnontilainen hiekkaranta (leveys 4-6 m), jolla laavu ja nuotiopaikka. Rantasuo tupasvillarämettä, pitkospuut. Pesimälin-nustoa rantasipi (EVA)	Uhanalainen luontotyyppi Erityisvastuu-laji (EVA)	tupasvilläräme (NT/-) rantasipi (EVA)
2	Penämönjoki, Penä-mönjärvi-Simojärvi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Kapealti kulttuurivaikutteisia lehtipuuleh-toja, rantarämeitä, luhtaista saranevaa. Virtavesien lohikalakannat. Muinaismuistokoheet.	uhanalaiset luontotyypit, ekologiset yh-teydet	saraneva (NT/-)

3	Pohjaslahden hiekkarannat, Penämönjärvi	Luonnotilaiset hiekkarannat, leveys 4 m ja kapea rantatörmä. Kohteen itäosassa lomarakennus. Pesimälinnustoa rantasipi (EVA). Isovarpurämettä	Erityisvastuulaji (EVA)	rantasipi (EVA)
4	Leilijoja, Penämönjärvi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Luonnontilainen, selvärajainen, rämeiden reunustama uoma. Pääosin reunussuot isovarpurämettä, rannan tuntumassa tupasvillarämeosia. Leilioja virtaa luonnontilaisen Leilisuon halki. Leilijoja virtavesien lohikalakanta	MetsäL 10 § Lintudirektiivi Uhanalaiset luontotyypit	laulujoutsen (DIR), kuikka (DIR), järripeippo (NT) tupasvillaräme (NT/-) isovarpuräme (NT/-)
5	Papinniemen lähdeympäristö ja suot, Penämönjärvi	*Lainsäädännöllä turvattu kohde.* Tihkupintainen lähdeympäristö luonnontilaisella rämeellä. Voimajohto ylittää suoalueen.	VL 2 luku 11 § MetsäL 10 § Uhanalaiset luontotyypit	lähteiköt (VU/-)
6	Latvajoki, Penämönjärvi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Ojitettujen soiden rajaama luonnontilainen jokiuoma. Luhtaiset rantanevat, rantarämeet isovarpurämettä Virtavesien lohikalakanta		
7	Koikkurinlampi	*Monimuotoisuutta turvaava kohde* Alle hehtaarin kokoinen suolampi ja vähäpuustoiset suot	MetsäL 10 §	Pienveden lähiympäristö
8	Perälän rannat, Roosinginjärvi	*Monimuotoisuutta turvaava kohde* Linnustokohde. Pesimälinnustoon kuuluvat laulujoutsen, härkälintu, kuikka, kalatiira, tukkasotka sekä pajusirkku. Roosinginjärvi on maakunnallisesti tärkeä lintualue.	MAALI-kohde Lintudirektiivi Uhanalaiset lajit	tukkasotka (EN), pajusirkku (VU), härkälintu (NT), kuikka (DIR), laulujoutsen (DIR), kalatiira (DIR)
9	Roosingin länsirannan luhdat	*Monimuotoisuutta turvaava kohde* Luhtaista saranevaa ja pajuluhtaa. Pajusirkun pesinnät Roosinginjärvi on maakunnallisesti tärkeä lintualue.	MAALI-kohde Uhanalainen laji Uhanalaiset luontotyypit	pajusirkku (VU) saraneva (NT/-)
10	Iso-Koikkurin ja Roosinginojan suot, Roosinginjärvi ja Impiönjärvi	*Monimuotoisuutta turvaava kohde* Rantasuot ovat vaihtelevasti isovarpu- ja lyhytkorsirämeitä, lyhytkorsinevaa, rimpinevaa, saranevaa sekä luhtaisia rantanevoja ja pensastoja. Roosinginojan varrella korpikasvillisuutta. Rantapensastoissa pesii pajusirkku. Linnustokohteena rajatun Iso-Koikkurin (kohde 11) pesimälinnustoon kuuluvat laulujoutsen, kalatiira, kuikka ja selkälokki Roosinginoja: virtavesien lohikalakanta	Uhanalainen laji Lintudirektiivi Uhanalaiset luontotyypit	pajusirkku (VU) lyhytkorsiräme (NT/-) isovarpuräme (NT/-) lyhytkorsineva (NT/-) saraneva (NT/-)
11	Iso-Koikkuri, Impiönjärvi	*Erityisen tärkeä kohde* Linnustokohde. Pesimälinnustoon kuuluvat kuikka (1p), laulujoutsen (1p), selkälokki (1p) ja kalatiira.	Uhanalainen laji Lintudirektiivi Maisema	selkälokki (EN), kuikka (DIR), laulujoutsen (DIR), kalatiira (DIR)

		Kohteella on myös maisemallista arvoa		
12	Impiönjoki	*Erityisen tärkeä kohde* Rehevät rantametsät ja suot. Kohteeseen sisältyy keskiosassa metsälakikohteena rajattu lähteikkö (0,16 ha). Koskikaran talvehtimiskoski. Impiönjoessa on virtavesien lohikalakanta.	VL 2 luku 11 § MetsäL 10 § Uhanalaiset luontotyypit Lintudirektiivi Uhanalainen laji	Pienveden lähiympäristö Lähteikkö (VU/-) koskikara (DIR, VU)
13	Impiön rantaluhdat, Impiönjärvi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Veneenlaskupaikan molemmin puolin saraluhtaa, joiden edustalla leveät ruovikot.		
14	Impiönjärvi-Saunajärvi uoma ja rantasuot	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Järvien välinen uoma ja rämekannas isovarpurämettä. Impiönjärven rannalla saraluhtaa ja luhtaista koivikkoa. Saunajärven puolella isovarpurämettä ja luhtarantaa. Taivaanvuohi (NT) pesintä, västäräkki (NT)	Uhanalaiset luontotyypit Huomionarvoinen linnusto	taivaanvuohi (NT) pesintä, västäräkki (NT)
15	Ahoniemen rantasuot, Impiönjärvi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Ojittamaton rantasuo mäntykankaiden ympäröimä. Rämeet ja nevaosat.	Uhanalaiset luontotyypit	Isovarpuräme (NT/-)
16	Matalajärvi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Umpeenkasvanut lampi luhtaista saranevaa. Kurjen ja järripeipon pesinnät.	Lintudirektiivi Uhanalaiset luontotyypit	kurki (DIR), järripeippo (NT) saraneva (NT/-)
17	Viidanvaaran korvet ja rämeet, Latva-Penämö	*Erityisen tärkeä kohde* Monimuotoisuutta turvaava kohde. Kalliojyrkänteen alussuo lehtokorpea. Vähäpuustoinen suo rämettä, pohjoisosassa lettorämettä.	MetsäL 10 § Uhanalaiset luontotyypit	lehtokorvet (VU/VU) lettorämeet (VU/VU)
18	Niskalan suolampi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Pienveden lähiympäristö, alle hehtaarin kokoinen suolampi. Kapea nevareunus ja luonnontilaiset isovarpurämeet	MetsäL 10 §	Pienveden lähiympäristö
19	Alppirinteen lähde, Rytijärvi	*Lainsäädännöllä turvattu kohde* Lähdeympäristö. Kulttuurivaikutteisuutta, vettä otetaan lomarakennukselle. Järeä, mäntyvaltainen ympäryspuusto (125v). Kilpikaarnaisia aihkimäntyjä ja vanhoja lehtipuita	VL 2 luku 11 § MetsäL 10 § Uhanalaiset luontotyypit	Lähteiköt (VU/-)
20	Rytijärven vanhat metsät, Rytijärvi	*Monimuotoisuutta turvaava kohde* Vanhaa mänty-kuusisekametsää (140v). Eri-ikäinen ja -rakenteinen puusto, lahopuujatkumo. Aihkimännyt, järeitä kelomäntyjä. Eteläosassa 130v kuusikangasta.	Uhanalaiset luontotyypit Maisema	vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat (EN/EN)
21	Rytijärven rinnesuo ja noro, Rytijärvi	*Erityisen tärkeä kohde* Luonnontilainen suoluontokohde, vähäpuustoinen suo. Rinnesuon halki virtaa	MetsäL 10 § Uhanalaiset luontotyypit	Pienveden lähiympäristö, vähäpuustoinen suo

		noro. Suo tupasvillarämettä, jossa pallosararämeosia. Rannassa korpirämettä.		korpiräme (EN/NT) tupasvillaräme (NT/-) pallosararäme (NT/-)
22	Rytijärven korpi, Rytijärvi	*Erityisen tärkeä kohde* Rantaan viettävä hetteinen alue, jossa metsäkortekorpi- ja ruohokorpiosia	MetsäL 10 § Uhanalaiset luontotyypit	Rehevät korvet metsäkortekorvet (EN/VU) ruohokorvet (VU/NT)
23	Iso Lehmijärven pohjoisosan rantasuot, Iso Lehmijärvi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde.* Pieni suolampi, jonka luonnontilaiset rantasuot vaihtelevasti saranevaa, lyhytkorsinevaa, vaivaiskoivu-pallosararämettä, lyhytkorsi- ja isovarpurämettä, jossa rahkarämeosia. Laulujoutsenen pesintä kohteen pohjoisosassa	Lintudirektiivi Uhanalaiset luontotyypit	laulujoutsen (DIR) sararäme (VU/-) lyhytkorsiräme (NT/-) isovarpuräme (NT/-) lyhytkorsineva (NT/-) saraneva (NT/-)
24	Lehmijärven metsät, Iso Lehmijärvi	*Monimuotoisuutta tukeva kohde* Mämmisuon Natura-alueeseen rajoittuva järven itärannan vanha metsä. Uudistuskypsä sekametsä (kuusi-haapa-mänty-koivu), lahopuujatkumo.	Lintudirektiivi Uhanalaiset luontotyypit Natura-alue	palokärki (DIR) vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat (EN/EN)

Täydennetään ja tarkennetaan ehdotusvaiheessa luontoselvityksen raportin valmistuttua.

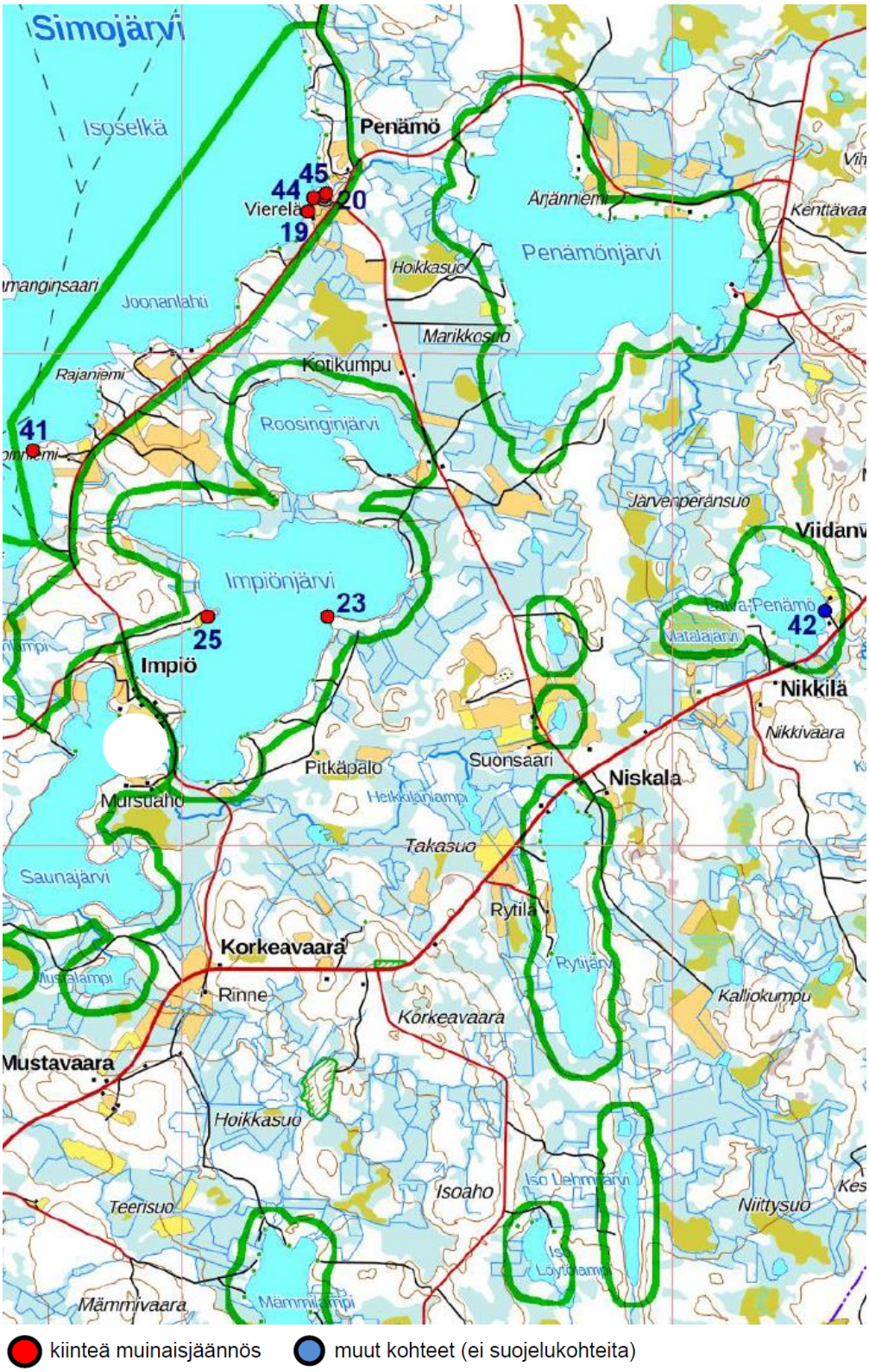
2.10 Kulttuuriympäristö

2.10.1 Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueelle on laadittu arkeologinen inventointi Mikroliitti Oy:n toimesta vuonan 2021-2022. Seuraavassa kuvassa ja taulukossa on esitetty suunnittelualueelta löydetyt kiinteät muinaisjäännökset, muut kulttuuriperintökohteet, muut kohteet, löytöpaikat, mahdolliset muinaisjäännökset ja tuhoutuneet kohteet. Selvityksen raportti on kaavaselostuksen liitteenä.

Taulukko 2. Suunnittelualueelle sijoittuvat arkeologiset kohteet.

Nro	Nimi	Ajoitus	Laji	Mj-tunnus	Status
19	Vierelä	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010048	kiinteä muinaisjäännös (sm)
20	Kuittari	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010047	kiinteä muinaisjäännös (sm)
23	Ahoniemi	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010045	kiinteä muinaisjäännös (sm)
25	Kenttäniemi	kivikautinen	asuinpaikka	683010044	kiinteä muinaisjäännös (sm)
41	Lapinniemi	historiallinen	pyyntikuoppa	(uusi kohde)	kiinteä muinaisjäännös (sm)
44	Kuittarinniemi länsi	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)	kiinteä muinaisjäännös (sm)
45	Kuittarinniemi keskiosa	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)	kiinteä muinaisjäännös (sm)
42	Latva-Penämö Rantala	kivikautinen	löytöpaikka	(uusi kohde)	löytöpaikka

Kuva 18. Arkeologiset kohteet suunnittelualueella (Mikroliitti Oy)

2.10.2 Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueelle on laadittu rakennetun kulttuuriympäristön selvitys (Arkkitehtitoimisto Jarmo Lokio Oy 2022). Seuraavassa kuvassa ja taulukossa on esitetty selvityksessä inventoidut kohteet. Selvitys on kokonaisuudessaan kaavaselostuksen liitteenä.

Taulukko 3. Arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet suunnittelualueella.

Kohde	LKYT-luokitus	Arvo
88. Kuittarin mylly	RH++, H++, M-	paikallinen
116. Seppälä	RH+, H+, M+	paikallinen
126. Uusi-Impiö	RH++, H+, M++	paikallinen
209. Perälä	RH+, H++, M++	paikallinen

Kuva 19. Inventoidut rakennetun kulttuuriympäristön kohteet suunnittelualueella (Arkkitehtitoimisto Jarmo Lokio Oy)

Yksittäisten kohteiden lisäksi Impiön kylä muodostaa kulttuuriympäristöalueen, jota on kuvattu selvityksessä seuraavasti:

Impiön kylän kulttuuriympäristöarvot rajoittuvat maaston suhteellisen peitteisyyden vuoksi enemmän toisiaan lähellä sijaitseviksi yksittäisten kohteiden kyläksi, joiden arvo jää paikalliseksi. Kulttuuriympäristöaluerajaukseen on otettu mukaan maisemakuvallisina elementteinä Impiö- ja Saunajärven rantojen lisäksi avoimet peltoalueet, jotka löyhästi yhdistävät Impiön kylän yksittäiset kulttuuriympäristökohteet.

Kuva 20. Impiön kulttuuriympäristöalue.

3 Tavoitteet ja mitoitusperusteet

3.1 Tavoitteet

3.1.1 Yleistavoitteet ja suunnitteluperiaatteet

Ranuan kunnalla on tavoitteena laatia Simojärven ja sitä ympäröivien pienempien vesistöjen alueelle maankäyttö- ja rakennuslain mukainen oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava rakennuslupien, matkailun, ulkoilun ja elinkeinojen kehittämisen sekä ympäristön- ja maisemanhoidon perustaksi.

Rantaosayleiskaavan tavoitteena on turvata maanomistajien mahdollisimman tasapuolinen kohtelu rakentamisalueiden mitoituksessa. Rakennusoikeudet pyritään osoittamaan siten, että maiseman ja luonnon puolesta arvokkaat rannat voidaan säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina ja luonnonympäristölle aiheutunut haitta on mahdollisimman vähäinen. Rakennuspaikat pyritään ensisijaisesti osoittamaan mannerrannoille. Tavoitteeseen pyritään myös tarpeellisilla kaavamääräyksillä.

Kaavan tulee tukea kylien kehittämistä sekä kehittää ja turvata maa-, metsä- ja porotalouden harjoittamisen edellytykset. Kaavassa pyritään esittämään rannalle sijoittuvan vapaa-ajanasumisen lisäksi ympärivuotiseen asuinrakentamiseen parhaiten soveltuvat alueet. Kaavalla pyritään edistämään ja tukemaan ympäristön- ja maisemanhoidon tavoitteita. Maatilamatkailu- ja muita matkailuyrittäjiä pyritään tukemaan lomakylämäisillä aluevarauksilla.

Kalastuksen, metsästyksen ja yleisen virkistyskäytön tarpeet huomioimaan osoittamalla tarpeelliset leiriytymis- ja rantautumispaikat, veneiden lasku- ja nostopaikat. Kaavassa osoitetaan myös paikallisten asukkaiden tarvitsemat venevalkamat ja uimarannat.

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa sekä vahvistetuissa maakuntakaavoissa annetut maankäyttötavoitteet tulee osayleiskaavassa ottaa huomioon.

Kaava on laadittava tiiviissä yhteistyössä alueen maanomistajien, paikallisten kylätoimikuntien, kalastuskuntien, paliskuntien ja muiden vastaavien yhdistysten sekä viranomaisten kanssa.

Kaavan tulee selkeyttää ja yksinkertaistaa rakennuslupaprosessia. Osayleiskaavan mukaiselle rakentamiselle voidaan pääsääntöisesti myöntää rakennuslupa suoraan kaavan perusteella. Ranta-asemakaavan laatiminen tai alueellisen poikkeusluvan hakeminen on tarpeen vain lomakylämäisillä (RM) alueilla, missä taaja-asutuskynnys ylittyy.

Kaavassa tutkitaan rantarakentamiseen osoitettavien alueiden rajat yleispiirteittäin ja rantarakennus-paikkojen määrä tilakohtaisesti. Yksittäisten uusien rakennusten sijainti osoitetaan ohjeellisena. Lopullinen sijoitus täsmentyy rakennuslupamenettelyn yhteydessä hakijan ja rakennustarkastajan neuvottelun pohjalta.

3.1.2 Virkistyskäyttö

Kalastuksen, metsästyksen ja yleisen virkistyskäytön tarpeet huomioidaan osoittamalla tarpeelliset virkistysalueet sekä leiriytymis- ja rantautumispaikat, veneiden lasku- ja nostopaikat. Alueella kulkevat kelkkailu-, retkeily- tms. reitit osoitetaan kaavassa niihin liittyvine palvelupisteiden aluevarauksineen tarpeen mukaan.

3.1.3 Elinkeinot, palvelut

Kaavan tulee turvata maa-, metsä- ja porotalouden harjoittamisen edellytykset. Maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista ei kaavalla tulla rajoittamaan.

Kaavalla pyritään edistämään ja tukemaan ympäristön- ja maisemanhoidon tavoitteita. Maatilamatkailu- ja muita matkailuyrittäjiä pyritään tukemaan lomakylämäisillä aluevarauksilla.

3.1.4 Liikenne ja infrastruktuuri

Rantarakennuspaikkoja sijoitettaessa huomioidaan olemassa olevat sähkölinjat, vesijohtoverkko, tiestö ja muu infrastruktuuri, jotta kaavan toteuttaminen vaatisi mahdollisimman vähän uuden rakentamista. Sijoittelussa vältetään alueita, jonne tien tekeminen edellyttää suuria leikkauksia tai massansiirtoja. Rakennuspaikat pyritään ensisijaisesti osoittamaan mannerrannoille.

3.1.5 Rakentaminen

Yleiskaavan keskeinen tavoite on ohjata rantavyöhykkeen rakentamista. Jotta maanomistajien tasapuolinen kohtelu voidaan turvata, tulee tilojen rantarakennusoikeus laskea yksiselitteisen ja ymmärrettävän periaatteen mukaisesti. Rakentamisen määrä ei voi olla rakennettavuudesta johtuen kaikilla ranta-alueilla yhtä suuri.

Maanomistajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi rakennusoikeuden laskentaperiaatteet ovat pitkälti samanlaiset kuin voimassa olevassa Simojärven rantaosayleiskaavassa.

Itse rakentamisen ja jätevesien käsittelyn ohjaaminen rakennuspaikalla tapahtuu rakennusjärjestyksen ja ympäristöviranomaisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Suunnittelualueen eri maaperätyyppien vaihteleva soveltuvuus jätevesien käsittelyyn pyritään huomioimaan rantarakennuspaikkojen sijoittelulla ja jätevesien käsittelyä ohjaavilla kaavamääräyksillä.

3.2 Mitoitusperusteet

3.2.1 Mitoitusnormit ranta-alueella

Simojärven rantaosayleiskaavan rantarakentamisen mitoituksen pohjana on käytetty voimassa olevan Simojärven rantaosayleiskaavan ja muiden kunnan alueelle laadittujen rantaosayleiskaavojen mitoitusperusteita.

Rantarakennuspaikkojen lukumäärää laskettaessa mitoitusnormina käytetään voimassa olevan Simojärven rantaosayleiskaavan mukaisesti 8 rakennuspaikkaa/ rantaviivakilometri.

Saarissa, joilla on rakennuskelpoista rantaviivaa, rakennusoikeus määräytyy seuraavasti:

- alle 0,7 ha	0 rakennuspaikkaa
- 0,7–3 ha	1 rakennuspaikka
- yli 3–5 ha	2 rakennuspaikkaa
- yli 5 ha	rantaviivamitoituksen mukaisesti

3.2.2 Rakennusoikeuden laskentaperiaatteet

Muunnettu rantaviiva

Rantaviivan mittaamisessa käytetään ns. muunneltua rantaviivaa, joka tarkoittaa Maanmittauslaitoksen maastotietokannan paikkatietoaineistosta mitattua rantaviivan pituutta, jossa ei huomioida alle 50 m kapeita niemiä ja lahtia.

Rantojen rakennettavuus

Rakennusoikeuden määrää määriteltäessä otetaan rantaviivasta huomioon vain rakentamiseen soveltuva rantaviiva. Rakentamiseen soveltuvat ja soveltumattomat rannat on esitetty erillisessä liitekartassa.

Vapaa rantaviiva

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan (2022) mukaisesti vapaan rantaviivan osuus tulee olla vähintään puolet muunnetusta rantaviivasta.

Emätilaperiaate

Tilasta erotetut tontit, tilan alueelle myönnetyt rakennusten rakennusluvat sekä tilaan kuuluvat lomaasunnot ja ympärivuotiset asunnot lasketaan käytetyksi rakennusoikeudeksi. Nämä osoitetaan kaavassa rakentamisalueiksi. Maanomistajien tasapuolinen kohtelu varmistetaan emätilaperiaatteen mukaan. Emätilaperiaatteen mukaan rakennusoikeus määritetään jonkin tietyn leikkausajankohdan mukaisille tiloille, emätiloille.

Tässä rantaosayleiskaavassa emätilan määrittelyn perustana käytetään samaa ajankohtaa kuin kunnan muissa rantaosayleiskaavoissa eli 1.1.1970. Emätiloja ovat ne tilat, jotka on merkitty kiinteistörekisteriin ennen edellä mainittua poikkileikkausajankohtaa.

Tämän poikkileikkausajankohdan mukaisen kiinteistöjaotuksen pohjalta tarkastetaan, paljonko rakennusoikeutta emätilan alueelle kuuluisi ja kuinka paljon rakennuspaikkoja on jo muodostettu. Emätila selvitetään pääsääntöisesti rekisteröintipäivämäärän mukaan, ellei maanomistaja esitä leikkausajankohtaa vanhempaa muuta dokumenttia, kuten kauppakirjaa.

Maanomistajakohtaisuus

Samalle maanomistajalle kuuluvia alueita käsitellään yhtenä yksikkönä, jota rakennusoikeuslaskelma koskee. Maanomistusyksikön sisällä rantarakennuspaikkojen sijoittamista ei ole sidottu kiinteistöyksiköihin. Samalle maanomistajalle kuuluvilla alueilla rakennusoikeutta voidaan siirtää alueelta toiselle.

Kohtuullisuusperiaate

Mitoituslaskelmaa tulee pyrkiä noudattamaan maanomistajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi mahdollisimman tarkasti. Mikäli kuitenkin on olemassa jokin erityinen syy, voidaan kohtuullisuustekijät huomioon ottaen rakennusoikeuden määrää lisätä tai vähentää. Jokaiselle emätilalle pyritään osoittamaan vähintään yksi rakennuspaikka, jos alue on rakentamiseen soveltuva.

Em. mitoitusperusteita noudatetaan, jos omistusyksikön koko rakennusoikeus osoitetaan omarantaisina rakennuspaikkoina. Jos rakennusoikeutta sijoitetaan yhteisrantaisena, lomakylämäisenä rakentamisena, voidaan em. mitoitusperusteista poiketa.

4 Rantayleiskaava ja sen perustelut

4.1 Rantayleiskaava

Rantaosayleiskaavalla on osoitettu alueen rantavyöhykkeelle sijoittuva rantarakennusoikeus sekä ranta-alueen maatilarakentaminen, maa- ja metsätalousalueet, säilytettäviä luontoarvoja sisältävät alueet, rakennussuojelu- ja muinaismuistokohteet sekä muita alueita, jotka perustuvat alueen nykyiseen käyttötarkoitukseen.

Kaavamuutoksella on pyritty vastaamaan maanomistajien nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin mm. rakennusoikeuksien määrän ja käyttötarkoitusten muutosten osalta. Tarkistukset ja muutetut maankäyttöratkaisut perustuvat kaavan yhteydessä laadittuihin yleisiin mitoitusperiaatteisiin, jotka pohjautuvat voimassa olevan Simojärven rantaosayleiskaavaan.

Ranta-asemakaavat on piirretty yleispiirteisesti rantaosayleiskaavaan. Rantaosayleiskaavaa laadittaessa ja sen aluevarauksissa on otettu huomioon hyväksytty maakuntakaava sekä kaavan laadinnan ai-kana tehdyt selvitykset ja inventoinnit. Voimassa olevat ja valtion omistuksessa olevat perustettavat suojelualueet ja Natura-alueet on merkitty kaavakartalle.

4.2 Kokonaismitoitus

Todellista rantaviivaa	59 km
Rakennettavaa rantaviivaa	42 km
Muunnettua rantaviivaa	57 km
Käytetty rakennusoikeus	124 kpl
Voimassa olevan kaavan (ROYK, RAK) mukainen rakentamaton rakennusoikeus	25 kpl
Uudet rakennuspaikat	170 kpl
Rakennuspaikkoja yhteensä	319 kpl

Rakennuspaikkoja/todellinen rantaviiva 5,40 rp/rvkm
Rakennuspaikkoja/rakennettava muunnettu rantaviiva 7,84 rp/mrvkm

Rakentamiseen osoitettu rantaviiva (n. 60 m/rakennuspaikka): 19 km
Rakentamisesta vapaa rantaviiva: 40 km

Noin 68 % kaava-alueen todellisesta rantaviivasta ja 53 % rakennettavasta muunnetusta rantaviivasta jää rakentamisen ulkopuolelle.

4.3 Aluevarausten pääperustelut

4.3.1 Rakentaminen ja työpaikat

A/1

Asuinalue

Alue on tarkoitettu ympärivuotiseen asumiseen. Alueelle saa sijoittaa asuinrakennuksia ja tarvittavia varasto-, sauna-, huolto-, talous-, tms. rakennuksia.

Yhden rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 350 k-m^2. Yhdelle rakennuspaikalle saa rakentaa yhden enintään II-kerroksisen asuinrakennuksen. Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m^2.

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Vakituinen asuminen sijoittuu kaava-alueella Impiön kylän alueelle sekä Penämönjärven ja Rytijärven pohjoisosiin. Vakituisia asuinrakennuspaikkoja on osoitettu kaavassa 17 kpl. Asuinrakennuspaikkojen rakennusoikeudeksi on määritelty 350 k-m^2. Rakennusoikeuden määrässä on pyritty huomioimaan mm. nykyrakentamisen tarpeet.

AM/1

Maatilojen talouskeskusten alue

Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia sivuelinkeinoja tukevaa rakentamista asuin-, tuotanto-, sauna- ja talousrakennuksineen.

Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään II-kerroksista asuinrakennusta, joiden yhteenlaskettu kerrosala on enintään 400 k-m^2. Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m^2.

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Suunnittelualueelle sijoittuu 11 olemassa olevaa maatilojen talouskeskusta eri puolille suunnittelualuetta.

ARA/1

Rantarakennusalue

Alue on tarkoitettu vakituiseen asumiseen tai loma-asumiseen. Rakennuspaikan käyttötarkoitus määräytyy rakennusluvan yhteydessä rakennuspaikkakohtaisesti. Käyttötarkoitusta ratkaistaessa tulee huomioida ko. käyttötarkoitukselle esitetyt vaatimukset. Rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus määräytyy käyttötarkoituksen mukaisesti, eli asuinrakennuspaikalla se on 350 k-m² ja lomarakennuspaikalla 250 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Uusia ja olemassa olevia rakennuspaikkoja osoitettu kaavassa loma-/ vakituisen asumisen mahdollistavalla ARA-merkinnällä yhteensä 85 kappaletta. ARA-merkinnällä on haluttu mahdollistaa rakennuspaikkojen käyttötarkoitusten muutoksia lomarakennuspaikoista asuinrakennuspaikoiksi maanomistajien toiveita huomioiden. Uudet ARA-rakennuspaikat sijoittuvat pääosin Impiöjärven eteläosiin sekä Simojärven rannalle.

RA/1

Loma-asuntoalue

Alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. Kullekin rakennuspaikalle saa sijoittaa yhden loma-asunnon sekä rantasaunan ja tarpeelliset varastorakennukset.

Yhden rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 250 k-m². Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m2.

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Lomarakennuspaikkoja on osoitettu kaavassa yhteensä 214 kappaletta. Lomarakennuspaikat sijoittuvat melko tasaisesti eri puolille kaava-aluetta. Lomarakennuspaikkojen rakennusoikeudeksi on määritelty 250 k-m². Rakennusoikeuden määrässä on pyritty huomioimaan mm. nykyrakentamisen tarpeet.

RM

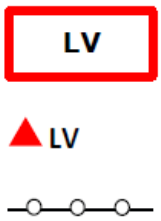
Matkailupalvelujen alue

Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille.

Alueelle voidaan yleiskaavan perusteella lisärakentaa enintään 10 % yleiskaavan voimaantulohetkellä käytetystä rakennusoikeudesta, kuitenkin vähintään 80 k-m². Merkittävämpi lisärakentaminen tulee ratkaista ranta-asemakaavalla.

Latva-Penämön rannalla olemassa olevien majoitusrakennusten alue on osoitettu kaavassa matkailupalvelujen alueeksi.

4.3.2 Liikenne

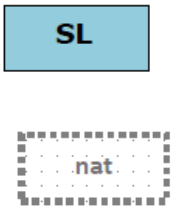

Venesatama/venevalkama

Veneväylä

Venesatama/-valkamat on osoitettu Latva-Penämön rannalle voimassa olevan ranta-asemakaavan mukaisesti ja Simojärven rannalle voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Simojärvelle on osoitettu veneväylä olevan tilanteen mukaisesti.

4.3.3 Luonnonympäristö

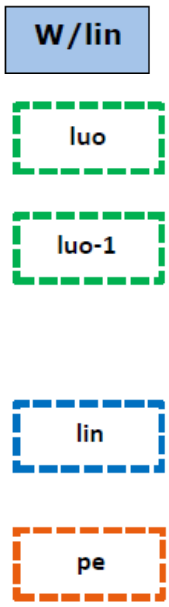

Luonnonsuojelualue

Luonnonsuojelulain nojalla toteutettu tai toteutettava alue.

Natura-2000 verkostoon kuuluva alue

Soidensuojeluohjelmaan kuuluva Mämmisuon alue Iso Lehmijärven eteläosassa on merkitty kaavaan luonnonsuojelulain nojalla toteutettavaksi alueeksi. Alueelle sijoittuu myös Mämmisuon Natura-alue. Alueelle ei ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä.

Vesialue, joka on linnustollisesti arvokas (MAALI)

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue

Metsälain 10 §:n mukainen kohde

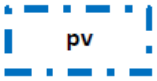
Kohteen rajaus on ohjeellinen. Ajantasainen ja tarkka tieto kohteista on tarvittaessa tarkistettava metsälakia valvovalta viranomaiselta (Suomen Metsäkeskus).

Linnustoltaan arvokas alue

Perinnemaisema-alue

Luontoselvityksen mukaiset arvokkaat luontokohteet ja Metsäkeskuksen paikkatietoaineiston mukaiset metsälain 10 §:n kohteet on osoitettu kaavakartalle luo- ja luo-1-merkinnöillä. Perinnebiotoopit Kuittarin myllyn rantaniitty ja Vierelän metsäalaidun on osoitettu kaavakartalle pe-merkinnällä.

Linnustollisesti arvokkaita alueita ovat Roosinginjärvi (maakunnallisesti tärkeä lintualue) sekä Iso-Koikkurin alue Impiöjärvellä.

Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue

Alueella on kielletty pohjaveden laatua ja määrää vaarantavat sekä maaperää pilaavat toimenpiteet.

Suunnittelualueelle sijoittuvat luokitellut muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat pohjavesialueet (2) Liejulamminaho (12683121) ja Koikkurinlampi (12683120) on osoitettu kaavassa pv-merkinnällä.

4.3.4 Kulttuuriympäristö

Kyläkuvallisesti tärkeä alue

Paikallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa kyläkuvaan ja olevaan rakennuskantaan.

Muinaismuistokohde

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Arvokas rakennus tai rakennusryhmä

Rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai maisemakuvan kannalta paikallisesti arvokas rakennus tai rakennusryhmä, jonka ominaispiirteet suositellaan säilyttämään. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä suositellaan noudatettavan entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Numero kauttaviivan jälkeen viittaa rakennusinventointiluetteloon ja kaavaselostukseen.

Impiön kylä on osoitettu rakennetun kulttuuriympäristöselityksen mukaisesti kyläkuvallisesti tärkeäksi alueeksi. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa kyläkuvaan ja olevaan rakennuskantaan.

Muinaismuistokohteina on merkitty kaavakartalle pyyntikuopat Vierelä, Kuittari, Ahoniemi, Lapinniemi sekä kivikautiset asuinpaikat Kenttäniemi, Kuittarinniemi länsi ja Kuittarinniemi keskiosa. Kohteet sijoittuvat Simojärven ja Impiöjärven rannoille.

Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksen mukaisesti kaavakartalle on osoitettu sr-merkinnällä seuraavat paikallisesti arvokkaat kohteet: 88. Kuittarin mylly, 116. Seppälä, 126. Uusi-Impiö ja 209. Perälä.

4.3.5 Maa- ja metsätalousmaat

M	**Maa- ja metsätalousvaltainen alue** Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön. Aluetta voidaan käyttää ranta-alueen ulkopuolella haja-asutusluonteiseen asutukseen sekä ulkoiluun ja virkistykseen pääasiallista käyttötarkoitusta vaikeuttamatta.
MY	**Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristö- tai maisema-arvoja**

Maa- ja metsätalousvaltaisina alueina, joilla on erityisiä ympäristö- tai maisema-arvoja, on osoitettu mm. laajempia ojittamattomia suoalueita. Muut rakentamisen ulkopuolelle jäävät alueet on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisina alueina.

4.3.6 Ympäristöhäiriöt

Liikenteen melu

Seututie 941 (Posiontie) läheisyyteen ei ole kaavassa osoitettu uusia rakennuspaikkoja. Yhdysteiden läheisyydessä liikenteen melu ei ole myöskään ongelma. Laskennallinen melualue ei ulotu kuin enimmillään noin 50 metrin päähän tien keskilinjasta. Kaavan yleismääräysten mukaan maantien läheisyydessä rakennusmassat tulee sijoittaa siten, että ne suojaavat piha-aluetta liikennemelulta.

5 Toteuttaminen

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132) ja -asetus (10.9.1999/895) tulivat voimaan vuoden 2000 alusta. Tässä osayleiskaavassa ja sen toteuttamisessa noudetaan lain (MRL) ja asetuksen (MRA) periaatteita.

5.1 Rantaosayleiskaavan oikeusvaikutukset

Kaavahierarkiassa kaavan oikeusvaikutukset ja sitovuus tiukentuvat kaavan vahvistamisen ja tarkentumisen myötä. Rakennustoimintaa ohjaavat oikeudellisen sitovuuden mukaisessa järjestyksessä seuraavat säädökset:

- Maankäyttö- ja rakennuslain säädökset
- Maankäyttö- ja rakennusasetuksen säädökset
- Asemakaava tai ranta-asemakaava
- Valtuuston hyväksymä oikeusvaikutteinen yleiskaava (MRL 37 §)
- Suomen rakentamismääräyskokoelman määräykset
- Rakennusjärjestys

- Vahvistettu maakuntakaava (ent. seutukaava)
- Valtuuston hyväksymä oikeusvaikutukseton yleiskaava (MRL 45 §)
- Muut suunnitelmat (esim. palstoitussuunnitelmat)

Tämä kaava hyväksytään kunnanvaltuustossa oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Tämä tarkoittaa sitä, että kaavaan merkityille rantarakennuspaikoille voidaan myöntää kaavan perusteella rakennuslupa.

Yleiskaavan keskeiset oikeusvaikutukset on esitetty MRL:n 42 ja 43 §:ssä:

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42.1 §).

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteuttamista (MRL 42.2 §).

Yleiskaavaa antaa mitoitusraamit esimerkiksi matkailualueille laadittaville ranta-asemakaavoille. Mm. maanmittaus-, metsä- sekä tie- ja vesiviranomaisten tulee ottaa suunnittelussaan ja päätöksenteossaan yleiskaava huomioon.

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteuttamista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta. Haittaa arvosteltaessa ei ole otettava huomioon omistussuhteissa yleiskaavan vahvistamisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten. (MRL 43.1 §.)

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan rakentamista ja vesihuoltoa koskevat kaavamääräykset ohittavat rakennusjärjestyksen, mikäli määräykset ovat ristiriidassa (MRL 14.4 §). Muilta osin rakennusjärjestyksen määräykset ovat voimassa osayleiskaava-alueella. Merkittävää on myös se, että maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella (MRL 32.3 §).

Maanomistajille on osoitettu ns. perusrakennusoikeus, eikä lunastamisen edellytyksenä olevaa "huomattavaa haittaa" pitäisi syntyä.

5.2 Rakennuslupakäsittely rantaosayleiskaava-alueella

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on säädös, joka kieltää rakentamisen ranta-alueelle ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan tai sen osan perusteena. (MRL 72.1 §). Tämän kaavan kunnanvaltuusto hyväksyy oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Tämä tarkoittaa sitä, että tämän yleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvat ranta-alueella oleville rakennusalueille (AM-, A-, ARA-, RM- ja RA-alueille), ellei aluetta koskevassa kaavamääräyksessä ole toisin määrätty.

Alueiden rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestyksen määräyksiä, ellei yleiskaavassa ole toisin määrätty. Mikäli tämän yleiskaavan mukaisilla rakennuspaikoilla on aiemmassa rakennusluvassa, poikkeusluvassa tai vahvistetussa ranta-asemakaavassa asetettu rakennusjärjestyksestä poikkeavia ehtoja rakennusten määrän, koon, sijoittelun tai ulkoasun suhteen, on nämä ehdot huomioitava uusia rakennuslupia myönnettäessä.

Rakennusten sopeutumisessa ympäristöön ja sijoittumisessa rakennuspaikalle tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rakennuspaikoilla tulee rakennusten ja rannan väliin jättää tai istuttaa riittävä suojapuusto. Maisemallisesti merkittäviä puita ei saa poistaa.

Rakennusalueiden aluevaraukset osoittavat rakentamisalueen, jolle rakennuspaikan rakennukset tulisi sijoittaa. Lopullinen paikka määritellään maastokatselmuksessa rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Mikäli rantarakennuspaikan rakennuslupaa haetaan muulle kuin kaavaan merkitylle rakennuspaikalle ranta-alueella ilman erityisen päteviä perusteita, tulee hakemus evätä, koska rakentaminen vaikeuttaisi yleiskaavan toteuttamista. Maanomistajalle ei aiheudu huomattavaa haittaa, koska perusrakennusoikeus on osoitettu rakennusalueilla. Kunnalle ei näin ollen aiheudu korvausvelvollisuutta.

Rantaosayleiskaavasta on mahdollista poiketa poikkeusluvalla tai ranta-asemakaavalla, mikäli poikkeaminen ei vaaranna yleiskaavan keskeisiä tavoitteita.

6 Vaikutusten arviointi

6.1 Yleistä

Vaikutusarviot on laadittu sen mukaisesti, että kaikki kaavassa osoitetut rakennuspaikat tulevat rakentumaan. On erittäin todennäköistä, että kaikki rakennuspaikat, jotka osoitetaan kaavassa, eivät tule rakentumaan. Vaikutukset luontoon tulevat olemaan täten todellisuudessa vähäisemmät. Myös positiivinen taloudellinen vaikutus tulee todellisuudessa olemaan pienempi kuin, jos kaikki osoitetut rakennuspaikat rakentuisivat.

6.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	Huomioiminen kaavassa
Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen	Kaava tukee Simojärven ja sen lähialueen olemassa olevaa elinkeinorakennetta ja haja-asutusluonteista yhdyskuntarakennetta. Kaavassa on mahdollisuuksien mukaan osoitettu uudet rakennuspaikat olemassa olevien rakennuspaikkojen yhteyteen tai useampien rakennuspaikkojen ryhmiin. Asuinrakentamista on mahdollistettu pääosin niille alueille, joiden ympäristössä on jo olemassa olevaa vakituista asutusta.
Tehokas liikennejärjestelmä	Alue on haja-asutusaluetta, jolla yksityisautoilu on pääasiallinen liikkumismuoto.
Terveellinen ja turvallinen elinympäristö	Tulvariski on huomioitu kaavassa uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa. Lisäksi yleismääräyksissä on annettu määräykset alimmista rakentamiskorkeuksista. Uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu alueille, joissa melu- tai tärinä heikentävät elinympäristön laatua. Kaavassa ei ole osoitettu uutta toimintaa, joka aiheuttaisi ympäristöhäiriöitä.
Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat	Kaavaa varten suunnittelualueen luonnonympäristö, maisema, rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset on inventoitu.

	Kaavassa on osoitettu omilla merkinnöillään ja määräyksillään arvokkaat luonto- ja maisemakohteet, muinaisjäännökset sekä suojeltavat rakennukset ja kyläkuvallisesti tärkeä alue. Rakentaminen on osoitettu pääsääntöisesti ryhmiin, ja alueelle on jätetty vapaata rantaviivaa ja metsäalueita virkistyskäyttöä varten.
Uusiutumiskykyinen energiahuolto	Tavoite ei koske ko. kaavaa.

6.3 Maakuntakaavan suunnittelutavoitteiden toteutuminen

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa maaseudun kehittämisen kohdealueelle ja matkailun vetovoima-alueelle. Impiön kylä on osoitettu keskuskyläksi. Rantaosayleiskaava mahdollistaa maaseudun elinkeinojen ja matkailun kehittämisen alueella ja rantarakennuspaikkojen osoittaminen mahdollistaa rakentamisen kyläalueelle ja sen läheisyyteen. Yleiskaavassa on huomioitu maakuntakaavan luonnonsuojelualuemerkintä ja pohjavesialueet, eikä kaavaratkaisu ole ristiriidassa maakuntakaavaan osoitetun ekologisen yhteystarvemerkinnän kanssa.

Yleiskaava-alue sijoittuu laajan Simojärven eränkäyntimaiseman alueelle (maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö), jonka kehittämisperiaatteena on se, että turvataan kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilyminen ja kehitetään virkistys- ja matkailukohteena. Yleiskaavassa rantaan tukeutuva loma-asutus on mitoitettu ja osoitettu kaavakartalle siten, että kaava turvaa luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden, kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön arvojen sekä riittävän vapaan rantaviivan säilymisen.

Yleiskaava ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.

6.4 Vaikutuksen luonnonympäristöön

Rakennuspaikkojen määrä ranta-alueilla kasvaa noin 170 rakennuspaikan verran. Tämä aiheuttaa rakentamisen myötä luonnon elementtien väistymisen ranta-alueilla. Rakennuspaikat on pyritty osoittamaan luonnonoloiltaan mahdollisimman kestäville alueille, jotta luonnonoloiltaan arvokkaimmat alueet voidaan säästää rakentamattomana. Uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu metsälain 10 §:n mukaisille kohteille, linnustoltaan arvokkaille alueille tai muille luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaille kohteille lukuun ottamatta Penämönjärven pohjoisosan hiekkarantaa ja Iso-Koikkurin aluetta, jonne maanomistus- ja kiinteistöjaotuksellisista syistä on osoitettu mitoituksen mukaisia uusia rakennuspaikkoja. Rakennuskelvottomat rantasuot on jätetty rakentamattomiksi.

Suunnittelualueelle sijoittuvat pohjavesialueet on osoitettu omalla merkinnällään ja määräyksellä kaavakartalle. Pohjavesialueille on osoitettu joitakin uusia rakennuspaikkoja. Niiden toteuttamisella ei ole vaikutusta pohjaveden laatuun tai määrään. Yleiskaavan mukainen rakentaminen tulee lisäämään jonkin verran kuormitusta alueen vesistöihin. Lisärakentaminen ei oletettavasti kuitenkaan tule heikentämään veden laatua järvialtailla. Kaavamääräyksien pohjalta voidaan rakennuspaikkojen kuormitusta vähentää määräämällä asiallinen jätevesienkäsittely rakennuspaikoille.

6.5 Suunnittelualueen Natura-tarvearvio

Kaava-alueella on yksi Suomen Natura 2000 -verkostoon sisällytetty kohde: Mämmisuo (FI1301209), joka on aapasuokokonaisuus koostuen pääosin rimpi- ja kalvakkanevoista sekä suosaarekkeiden ja reunakankaiden rämevyöhykkeistä. Natura-alueelle ei ole osoitettu yleiskaavassa uutta maankäyttöä. Lähimmät uuden rakennuspaikat Isolla Lehmijärvellä sijoittuvat noin 150 metrin päähän alueesta.

Simojärvellä kaava-alueen ulkopuolella on Suomen Natura 2000 -verkostoon sisällytetty kohde: Simojärvi (FI1301205), joka on liitetty Suomen Natura 2000 -suojeluverkostoon luontodirektiivin perusteella (SAC-alue). Alueen suojelun perusteena olevat luontotyypit: hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet, vaihettumissuot ja rantasuot, aapasuot, boreaaliset luonnonmetsät, puustoiset suot. Suojelun perusteena olevat lajit: saukko. Kaavassa on osoitettu alle 10 uutta rakennuspaikkaa Simojärvelle verrattuna voimassa olevaan rantayleiskaavaan. Rakennuspaikkojen toteutuminen voi lisätä vähäisesti veneilyä Natura-alueella, mikä voi lisätä häiriötä lintujen pesinnälle

Kaavassa ei ole osoitettu Natura-alueille tai niiden läheisyyteen sellaista uutta toimintaa, jolla olisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-alueiden luontotyyppien luonnontilaan, levinneisyyteen tai lajistoon. Rantaosayleiskaavan toteuttaminen ei näin ollen aiheuta luonnonsuojelulain 65 §:n 1 momentissa tarkoitettua merkittävää heikentymistä niille luonnonarvoille, joiden perusteella Mämmisuon ja Simojärven Natura-alueet on sisällytetty Natura 2000-suojelualueverkostoon.

6.6 Vaikutukset maisemaan

Suunnittelualueen vesistöjen rannoilla on paikoin laajempia rakentamattomia rannanosuuksia, joten kaavan toteutuminen aiheuttaa muutoksia vesistöjen luonnonmaisemaan. Suurin muutos tapahtuu Iso Lehmijärvellä, joka on kokonaan rakentamaton ja jonne on kaavassa osoitettu kahdeksan uutta rakennuspaikkaa. Todennäköisesti kaikki rakennuspaikat eivät kuitenkaan tule toteutumaan, joten muutos maisemassakin jää vähäisemmäksi.

Uudet rakennuspaikat on pyritty osoittamaan useamman rakennuspaikan ryhmiin. Lisäksi yleismääräyksissä on annettu ohjeet rakentamisen maisemavaikutusten vähentämiseksi: *Rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja luonnonmukaiseen väritykseen siten, etteivät rakennukset näy häiritsevästi vesistöön ja vastarannalle. Rakennukset tulee pyrkiä sijoittelemaan rakennuspaikalle pihapiirimäisesti. Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua.*

6.7 Vaikutukset nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen

<u>Vaikutukset nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen</u>

Kaavaratkaisu täydentää maltillisesti muutamalla rakennuspaikalla Impiön kylän olevaa rakennetta. Kaavan toteutumisen myötä suunnittelualueen rantojen loma- ja vakituisista asutuksesta muodostuva yhdyskuntarakenne täydentyy ja laajenee uusille, rakentamattomille ranta-alueille. Alueelle jää kuitenkin edelleen laajempia rakentamattomia rannanosuuksia.

<u>Vaikutukset rakennuskantaan, kulttuuriympäristöön ja arkeologisiin kohteisiin</u>

Suunnittelualueen rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologiset kohteet on inventoitu kaavatyötä varten. Inventointien tulokset on huomioitu kaavaratkaisussa osoittamalla alueelle sijoittuvat kiinteät

muinaisjäännökset ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteet omilla merkinnöillään ja arvot huomioivilla määräyksillä. Muinaisjäännöskohteiden alueille ei ole osoitettu uutta rakentamista.

Kaavalla ei ole vaikutusta alueen olevaan rakennuskantaan. Kaava ei edellytä olevien rakennusten purkamista.

6.8 Vaikutukset liikenteeseen

Nykyinen päätieverkko palvelee myös uusien rakennuspaikkojen tarpeita. Maanteille voidaan tarvita uusia liittymiä rakennuspaikkojen toteutuessa. Suurempia muutoksia maantieverkkoon ei tarvitse tehdä kaavan perusteella. Uusia pääsyteitä joudutaan toki rakentamaan.

Loma-asunnolle tehdään keskimäärin noin 1 matka/vrk. Matkoista suurin osa tehdä kesäkuukausina. Asuinrakennuspaikoille vastaava matkatuotos on noin kaksinkertainen. Kaavaan on osoitettu jonkin verran ARA-merkinnällä rakennuspaikkoja, jota toteutuvat joko loma- tai vakituisina asuinrakennuspaikkoina, mikä hankaloittaa matkatuotosten määrän kasvun arviointia. Matkatuotosten voidaan kuitenkin karkeasti arvioiden olettaa kasvavan noin 200–250 matkaa/vrk. Liikennemäärät jakaantuvat eri maantielle. Kun huomioidaan alueen maanteiden maltilliset liikennemäärät nykytilanteessa, ei lisääntyvä liikenne aiheuta erityistä vaaraa liikenneturvallisuudelle tai heikennä liikenteen sujuvuutta alueella.

Kaavaratkaisu lisää kevyen liikenteen määrä alueella todennäköisesti hyvin vähän ja alueen joukkoliikenteen järjestämisen edellytyksille kaavaratkaisulla ei ole vaikutusta.

6.9 Sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset

Lisääntyvä loma- ja vakituinen asutus virkistää ja tukee kylien toimintaa. Loma-asukkaat ja mahdolliset uudet vakituiset asukkaat käyttävät kunnan palveluja ja tuovat siten toimeentuloa ja työtä kuntaan laajemminkin. Kaava mahdollistaa paikoin myös asuinrakentamisen ranta-alueelle, mikä lisää valinnanvapautta asuinympäristön suhteen ja siten monipuolistaa alueen sosiaalista rakennetta. Kaavalla on turvattu yleinen virkistyskäyttö jättämällä rantaviivaa riittävästi rakentamisesta vapaaksi.

Kaavan toteuttaminen on pitkälti maanomistajien asia. Lisärakentaminen luo paineita yksityistieverkon ja mahdollisesti myös yleisen tieverkon parantamiseen ja kunnossapitoon. Näiltä osin kustannukset kohdistuvat pitkälti maanomistajiin. Mikäli ranta-alueelle tulee uutta ympärivuotista asutusta, lisää se liikkumistarvetta ja siten myös liikkumis- ja kuljetuskustannuksia, jotka ainakin osin tulevat kunnan maksettaviksi.

Suora taloudellinen vaikutus kaavalla on alueen maanomistajiin, koska ranta-alueen rakennusoikeus on määritetty. Rakennuspaikkojen olemassaolo lisää tilojen vakuusarvoa sekä mahdollistaa myös uudisinvestointien rahoituksen.

7 Suunnittelun vaiheet

Rantaosayleiskaava on kuulutettu vireille 17.12.2020.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 17.12.2020 alkaen.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 3.3.2021.

Osallisilla on mahdollisuus jättää mielipiteensä/muistutuksensa kaavan valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta niiden ollessa nähtävillä. Samassa yhteydessä viranomaisilta pyydetään lausunnot kaava-aineistosta.

Kaavan valmisteluaineisto nähtävillä__.__–__.__.202_.

Kaavaehdotus nähtävillä __.__–__.__.202_.

Kuopiossa 13.5.2022

FCG Finnish Consulting Group Oy

Timo Leskinen	Heli Jokela
DI	YTM

SIMOJÄRVEN ALUEEN RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Simojärven rantaosayleiskaava

Liite

203 Hautausmaa
151 Uusitalo
105 Soppana
113 Koskela/Soppana
204 Hietala 55:14
167 Simojärven koulu
205 Lepola 56:13
160 Uusitalo
206 Sääskenniemi 3:7,39 ja 57
103 Jyriaho
207 Hautaniemi 80:5
88 Kuittarin mylly
125 Törmälä
171 Kotiniemi
209 Perälä 25:4
87 Impiön koulu
89 Kotiniemi
126 Uusi-Impiö
116 Seppälä
92 Vanha-Impiö
127 Mursuaho
208 Isosaari 6:118
107 Saarijärvi
130 Rajala
110 Saarela
94 Heikkilä
97 Ranta-Saarela
114 Vierelä
112 Rintelä
111 Pellonpää
95 Saariharjun vanha koulu

Sineellä merkitty syksyn 2021 aikana inventoidut ja mahdollisesti Lapin ELY-keskuksen hoitoavustusta saaneita ja/tai hakeneita kohteita.

Mustalla merkitty LKYT-kohteet.

Harmaalla poistunut LKYT-kohde (125 Törmälä).

ARKKITEHTITOIMISTO JARMO LOKIO OY

RANUA
Simojärvi rantaosayleiskaavan arkeologinen inventointi 2021

Timo Sepänmaa & Janne Soisalo

MIKROLIITTI Oy
PIENI TEHOKAS TERÄVÄ
ARKEOLOGISET TUTKIMUKSET
TAIDOLLA VUODESTA 1988

Tilaaja: FCG Finnish Consulting Group Oy

Sisältö

Perustiedot **3**
Inventointi **4**
Alueen kuvaus 4
Maastotyö 6
Tulos 7
Lähdeluettelo **7**
Kohdekartta **8**
Kohdeluettelo **9**
Kohdekuvaukset **10**
1 Kultikangas 10
4 Kultiharju 12
5 Kultiharju 2 13
6 Kultiharju 3 14
7 Takkulahti 1 15
8 Takkulahti 2 16
9 Venäläissaari 17
10 Porosaari 18
11 Selkäsaaret 20
12 Kuoppalahti 1 21
13 Kuoppalahti 2 23
14 Soppananselkä 23
15 Hautasaari 24
16 Kenttätaipale 25
18 Akonlampi 26
19 Vierelä 27
20 Kuittari 28
22 Yli-Soppananjärvi 29
23 Ahoniemi 31
24 Kenttä 32
25 Kenttäniemi 33
26 Ruususaaret 35
27 Porosaari Päivätupa 36
28 Porosaari Korvataipale 37
29 Poroperä 38
31 Porokangas 2 38
32 Porokangas 3 39
33 Hienolaisenlahti 39
35 Kultisalmentie länsi 40
36 Kultisalmentie itä 41
37 Lehtoniemi 42
38 Autio 43
39 Autio 2 44
40 Myllyoja 44
41 Lapinniemi 45
42 Latva-Penämö Rantala 46
43 Impiö Salmenniemi 47
44 Kuittarinniemi länsi 48
45 Kuittarinniemi keskiosa 49
46 Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu 50
47 Yli-Soppananjärvi pohjoisranta 51
48 Yli-Soppananjärvi luode 52

Kansikuva: Transgression (nouseva vesi) merkkejä Porosaaren itärannalla.

Perustiedot

Alue: Ranuan Simojärven itäisen osan rannat sekä läheisten pienempien järvien rannat noin 200 etäisyydellä rannasta. Sijaitsee noin 25 – 40 km Ranuan keskustasta itään – koilliseen, noin 23 x 13 km laajuisella alueella.

Tarkoitus: Selvittää alueen muinaisjäännökset ja muut suojeltavaksi katsottavat arkeologiset jäännökset.

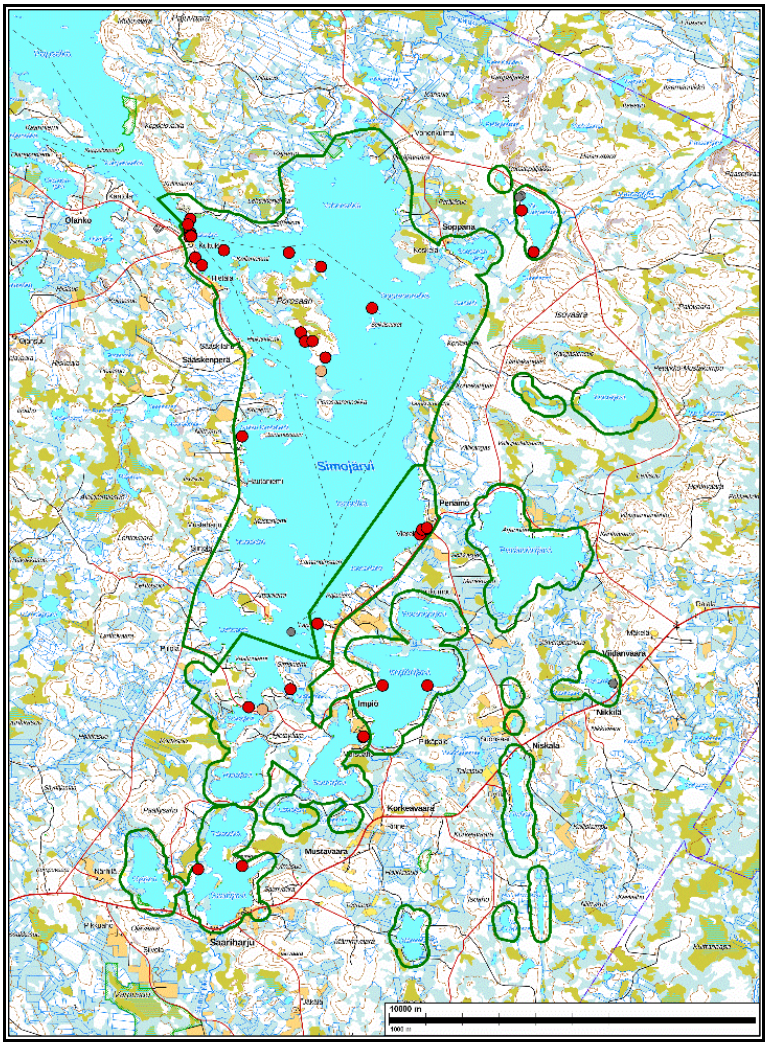
Työaika: 13.-16.7.2021

Tilaaja: FCG Finnish Consulting Group Oy

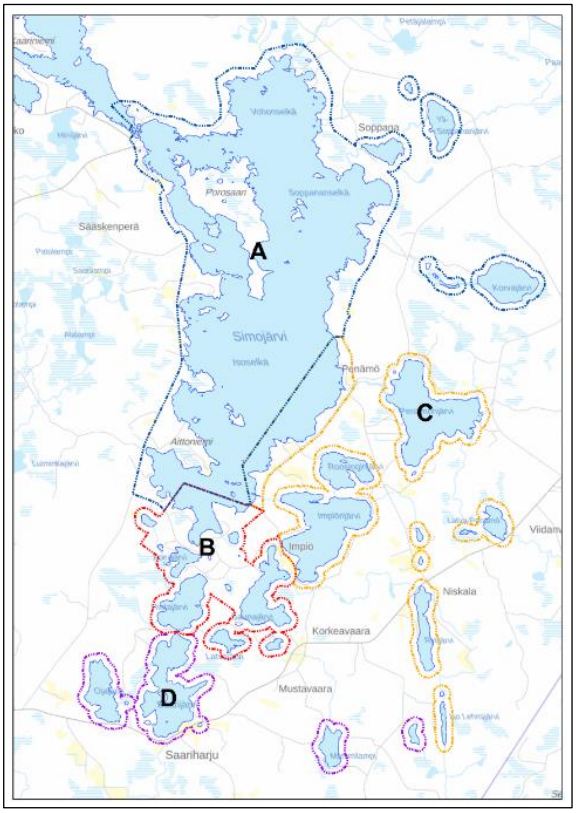
Tekijät: Mikroliitti Oy. Maastotyö: Janne Soisalo ja Timo Sepänmaa. Raportti: Timo Sepänmaa & Janne Soisalo. Raportin taitto: Taika-Tuuli Kaivo.

Tulokset Raportissa on 42 arkeologista kohdetta. Muutaman aikaisemmin tunnetun kohteen osalta inventointihavaintojen perusteella tehtyjen statusmuutosten jälkeen alueella on nyt 34 kiinteää muinaisjäännöstä (sm), muita kulttuuriperintökohteita (S) 2, muita kohteita 2, löytöpaikkoja 2, mahdollisia muinaisjäännöksiä 1 ja yksi tuhoutunut kohde. Kaikkiaan alueella on siis 36 arkeologista suojelukohdetta.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 11/2021, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 11/2021. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaajat: Janne Soisalo ja Timo Sepänmaa.

Tutkimusalueet rajattu vihreällä viivalla. Arkeologiset kohteet merkitty ympyröin (punainen = kiinteä muinaisjäännös, oranssi = muu kulttuuriperintökohde, harmaa = löytöpaikkoja ja muita kohteita.

Kaavoittajalta saatu pohjakartta, johon kaava-alueet on rajattu eri värisin viivoin ja merkitty kirjainsymboleilla.

Inventointi

Ranuan Simojärvellä on meneillään rantaosayleiskaavoitus. Kaavakonsultti, FCG Finnish Consulting Group Oy tilasi alueen arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Janne Soisalo ja Timo Sepänmaa tekivät inventoinnin maastotyön, 13.-16.7.2021, työn kannalta hyvissä olosuhteissa.

Ennen inventointia alueelta tunnettiin 20 arkeologista kohdetta, joista 16 oli kiinteitä muinaisjäännöksiä (kivikautisia asuinpaikkoja, pyyntikuoppakohteita, hautasaari ja kalapato). Kohteista 3 kpl oli muinaisjäännösstatukseltaan ”mahdollisia muinaisjäännöksiä” (hautasaari, kuoppajäännös ja tulisija) sekä yksi historiallisen ajan esineen löytöpaikka.

Alueen kuvaus

Tutkimusalue käsittää Simojärven itäisen osan rannat sekä sen itä- ja eteläpuoleisten pienjärvien rannat. Kaavoittajalta saadussa pohjakartassa alue on jaettu neljään osaan (A – D). Kaikki alueet inventoitiin samalla intensiteetillä ja samoilla menetelmillä.

Tutkimusalueella on tehty inventointeja ja muita arkeologisia tutkimuksia pääasiassa 1980-luvulta alkaen. Laajin tutkimus oli Hannu Kotivuoren vuonna 1990 tekemä Ranuan arkeologinen inventointi. Tässä yhteydessä hän löysi suurimman osan inventointialueelta tunnetuista arkeologisista kohteista. Ikävä kyllä raporttia kyseisestä inventoinnista ei koskaan tehty – sillä perusteella että siihen ei löydy Museoviraston tietokannoista viitettä eikä siihen viitata missään muussakaan yhteydessä. Kyseisestä inventoinnista löytyy kuitenkin liiteosa 2, jossa on kohdeluettelo ja karttaliitteet. Tässä liiteosiossa olevat ns. peitepiirrokset, eli karttaluonnokset havaintokohteista ovat erinomaisia laadultaan, mutta niitä on hyvin hankala tulkita ilman sanallisia kuvauksia ja Kotivuoren omaa tulkintaa. Ilmeisesti myös pelkästään tämän liiteosion perusteella Museovirasto tai muut viranomaistahot ovat merkinneet muinaisjäännösrekisteriin arkeologisia kohteita. Nämä kohteet oli muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta merkitty muinaisjäännösrekisteriin ns. pistekohteina – ilman aluerajausta. Kotivuoren liitekartoissa oli kuitenkin huomattavasti enemmän – ja monen

tyyppisiä - arkeologisia havaintopisteitä kuin mitä muinaisjäännösrekisteriin (v. 2021) oli merkitty. Tämä aiheutti v. 2021 inventoijille hämmennystä sekä huomattavasti etukäteen arvioitua enemmän töitä niin maastossa kuin varsinkin raporttivaiheessa.

Hämmennystä ja epäselvyyttä kohteiden tulkintaan vuoden 2021 inventoijille lisäsivät myös muutamat Kotivuoren kohdelistassaan (1990) mainitsemat ja sieltä muinaisjäännösrekisterin kohdereferaatteihin päätyneet termit. Näitä olivat ”kenttä”, ”kalakenttä” ja ”lappalaisten asuinpaikka”. Lapissa esiintyessä ”Kenttä”-paikannimi mielletään arkeologien keskuudessa yleensä saamelaisten asuinpaikaksi. Se voi kuitenkin tarkoittaa hyvinkin myöhäisiä suomalaisten asuinpaikkoja peltoineen ja niittyineen. Kotivuori on kohdeluettelossaan käyttänyt termiä sitä mitenkään perustelematta, joten on hyvin vaikea tai lähes mahdoton päätellä, onko hän tarkoittanut saamelaisten asuinpaikkaa vaiko noin 100 vuotta vanhaa suomalaisten tekemää viljelysasuinpaikkaa. ”Kalakenttä” puolestaan arvaten tarkoittaa sesonkiluonteisia paikkoja, joihin on kokoonnuttu suurehkolla ryhmällä kalastamaan. Koska Kotivuori käyttää näissä yhteyksissä ”kenttä”-termiä, tarkoittanee se sitä, että hänellä on ollut käytössään perinne- ja / tai asiakirjatietoja kyseisten alueiden kalastuksesta – kyseessä lienevät siten historiallisen ajan kalastuspaikat. Tämän inventoinnin tekijöillä ei ollut kuitenkaan pätevyyttä löytää ja todeta ”kalakenttää” arkeologisessa inventoinnissa. ”Lappalaisten asuinpaikka” -termiä Kotivuori on käyttänyt tämän raportin kohteessa 12. Ainoa pieni aiheperuste, jolla tämän voisivat v. 2021 inventoinnin tekijät ymmärtää, on hyvin epävarma Kotivuoren havainto rannasta sisämaahan päin olevasta mahdollisesta liedenjäännöksestä.

Muita arkeologisia tutkimuksia tutkimusalueella ovat olleet J. Juntusen (1986), M. Torvisen (1988) ja J. Taivaisen (2020) tarkastukset kohteessa 1, K. Katiskosken tarkastus kohteessa 16 (2016), Pirjo Rautiaisen (2008) ja Inga Niemisen (2012) inventoinnit (pääasiassa metsähallituksen mailla) sekä K. Katiskosken koekaivaukset ja kaivaukset kohteessa 1 (1990 ja -91).

Alue on ns. Metsä-Lappia, jossa maaston muodot varsinkin vesistöjen äärillä ovat hyvin loivia ja matalia. Simojärven korkeus on 176 m mpy. Inventointialueen latvajärvien korkeus on max. 192 m mpy. Näitä ympäröivien rantaosayleiskaava-alueiden kohdat nousevat korkeimmillaan noin 210 metriin mpy. Alue on kuroutunut mannerjäästä Itämeren Ancylusjärvivaiheeseen välillä 10500–10250 vuotta sitten. (Pohjois-Suomen maaperä, s. 151. GTK 2005.) Alueen vuotuinen maankohoaminen Simojärven kynnystä (Välijoki ja Aurakoski) vastaan itäkoillisesta on noin 0,3 mm vuodessa. Tämä ei vaikuta suurelta, mutta on joka tapauksessa tuhansien vuosien aikana aiheuttanut suuria muutoksia Simojärven rantavyöhykkeellä. Esim. sadassa vuodessa Simojärven itäosan pinta on kohonnut noin 3 cm, tuhannessa 30 cm ja Ancylusjärvestä kuroutumisen ajalta runsasta 3 metriä. Varhaisimmat, Ancylusjärveen ja varhaiseen Simojärven järvivaiheeseen liittyvät mesoliittiset asuinpaikat ovat siis nykyisen vedenpinnan alla. Tähän Simojärven transgressioon (vedenpinnan nousuun) liittyviä havaintoja tehtiin inventoinnissa useita: monilla hiekkarannoilla, osaksi vedenpinnan alla, havaittiin veden pyöristämiä, mutta selviä kvartsi- ja muita iskoksia. Useilla kohdilla mm. hiekkarantojen takana oli rantavalli, jonka takainen maaperä oli soistunut. (Selvät rantavallit eivät ole todiste, mutta kylläkin selvä viite transgressiosta.) Porosaaren eteläosassa havaittiin vedenalaisia kannokkoja sekä näihin liittyvää vedenalaista turvekerrosta. Vedenalaisten kannokkojen havaittiin paikoin jatkuvan reilusti yli metrin syvyyteen veneestä tähystettäessä.

Tutkimusalueeseen kuuluvilla Simojärven Itä-, kaakkois-, ja eteläpuolisilla järvillä ja lammilla on kaikilla oma vesistöhistoriansa. Pääasiassa niiden vedenkorkeudet ovat pysyneet pitkään samoilla korkeuksilla, mutta ainakin Impiön- ja Saunajärveä on ihmisen toimesta laskettu. Joillakin järvillä saattaa olla havaittavissa myös pientä transgressiota, mutta eniten järvien rantavyöhykkeisiin on vaikuttanut vuosituhansien aikana edennyt soistuminen, joka on voinut muuttaa niiden muotoa huomattavastikin.

Alueen kiinteä, maanviljelyyn ja karjanhoitoon perustuva asutus on eri lähteistä päätellen melko nuorta. Luultavasti suomalainen maata viljelevä ja karjaa hoitava väestö on tullut alueelle vasta 1600-luvulla, syrjäyttäen ja / tai karkottaen alueella aikaisemmin eläneen saamelaisväestön. Tähän asutusmuutokseen ei kuitenkaan tässä raportissa paneuduta tarkemmin, koska ns. ”valmista tietoa” ei ole saatavilla eikä inventoinnin resurssit riittäneet raportin puitteissa tiedon selvitykseen.

Ranuan kunta muodostettiin vuonna 1917 Pudasjärven, Rovaniemen ja Simon osista. Vuoden 2021 tutkimusalue on kokonaisuudessaan vanhaa Pudasjärveä. Nykyisessä kyläjaossa on alueella Simojärven kylää ja Valtionmaata. 1800-luvun puolivälistä peräisin olevan Pudasjärven pitäjänkartan perusteella tutkimusalueen asutus on ollut hyvin harvaa. Asutus pitäjänkartan perusteella lueteltuna alueen eteläpäästä myötäpäivään (*kartoilla on repeämiä, joten joitakin asutuskohteita on voinut jäädä huomaamatta*): Saarijärven eteläosan kaakkoisrannalle on merkitty kaksi taloa ”Saarijärvi hemman” (nykyisen Saarelan talon tienoilla). Koirajärven, Simojärven Taipaleenlahden väliin on merkitty talo ”Simontaival hemman”, jonka itäpuolelle on merkitty kaivanto ja sen varteen myllyn symboli (kohde 40). Simojärven eteläosan lounaisrannalle, Aittoniemelle on merkitty ”Aittanimeji torp” suunnilleen nykyisen Aittoniemen talon kohdalle. Simojärven länsirannalle Sääskenniemelle on merkitty ”Säskilahti hemman” nykyisten tilakeskusten tienoille. Saunajärven koillisrannalle on merkitty ”Imbiö hemman” suunnilleen nykyisen Vanha-Impiö-talon kohdalle. Lisäksi Kultisalmen kaakkoispuolella oleva Venäläissaari (kohde 9) on merkitty täyteen ristinmerkkejä, kuten vanhemmissa ja tuon ajan kartoissa on ollut tapana. Tämä viittaa siihen, että Venäläissaari on vielä 1800-luvun puolivälissä ollut käytössä tai ainakin tunnettu hautasaarena.

Maastotyö

Ennen maastotöitä selvitettiin muinaisjäännösrekisteristä tutkimusalueella olevat arkeologiset kohteet. 1800-luvun puolivälin pitäjänkarttojen perusteella hahmoteltiin alueen asutuskuvaa ennen 1900-luvun alkua (ks. edellinen kappale). Maanmittauslaitoksen rinnevarjostuksen avulla etsittiin merkkejä maanpinnalla erottuvista rakenteista. Inventoinnin aikana käytettiin tietolähteenä myös Hannu Kotivuoren vuoden 1990 inventoinnin osaa 2

Maastotyöhön alueella käytettiin neljä hyvin pitkää päivää, joista kolmena tarkastettiin Simojärven ja pienempien järvien rannoilla ja läheisyydessä olevia kohteita maitse. Yksi päivä käytettiin saarien ja maitse vaikeasti tavoitettavien mannerrannan kohteiden tarkastamiseen veneellä. Veneellä tehty inventointipäivänä oli lähes myrskyinen ja vuokraveneessä tapahtui moottoririkko, joten tarkastetut alueet jäivät noin puoleen etukäteen suunnitelluista (mm. useat aikaisemmin tunnetuista arkeologisista kohteista). Porosaarelle päästiin rantautumaan, ja se saatiin kierrettyä ja inventoitua, kuten myös monin paikoin sitä ympäröivät saaret. Useat venereissulle suunnitellut muinaisjäännöskohteet ja muut muinaisjäännösten kannalta potentiaaliset alueet jäivät kuitenkin sääolosuhteiden ja vuokraveneen toimimattomuuden takia tarkastamatta.

Inventointialueen laajuudesta ja käytettävissä olleesta ajasta johtuen maastossa keskityttiin tunnettujen kohteiden tarkastuksien lisäksi tutkimaan vain ennakkotietojen, karttojen, viistovalovarjostuksen tai maastossa tehtyjen havaintojen perusteella arkeologisesti mielenkiintoisia alueita. Osa muinaisjäännösrekisteriin merkityistä kohteista jäi tarkastamatta ajanpuutteen takia. Nämä tarkastamattomat kohteet ovat ongelmallisia rajausten, suojelun ja kaavoituksen kannalta, nimenomaan jo aiemmin kiinteiksi muinaisjäännöksiksi merkittyjen osalta, koska kyseiset kohteet ovat merkitty muinaisjäännösrekisteriin Kotivuoren liitekarttojen perusteella. Maastossa havaittiin vastaavien, liitekarttojen perusteella muinaisjäännösrekisteriin merkittyjen, inventoinnissa tarkastettujen kohteiden koordinaattien kohdalla, että ne olivat usein kymmeniäkin metrejä, joissain tapauksissa yli 100 m väärässä kohdassa. Tarkastettujen kohteiden osalta kohteiden tarkkuutta täsmennettiin maastossa tehdyin mittauksin. Tarkastamattomien kohdalla kohdepisteet ja muinaisjäännösrajaukset on tehty raportissa Kotivuoren (1990) karttaliitteitä nykyiseen maastokarttaan ja

viistovalomallinnokseen verraten. Maastossa tarkastamattomien kohteiden paikannuksissa ja rajauksissa voi siis olla mahdollisesti useidenkin kymmenien metrien paikannusvirhettä.

Soistuneet rannat ja metsäalueet jätettiin vähälle huomiolle. Alueen ihmistoiminta on esihistoriallisena aikana ja sen jälkeenkin keskittynyt pääasiassa vesistöjen äärelle ja pyyntielinkeinojen kannalta suotuisille paikoille. Näitä ovat järvien rannoilla sijaitsevat hiekkarannat ja kankaat, jokisuut ja varret, niemet sekä suorantaisilla järvillä kuivapohjaiset ranta-alueet. Tämän tyyppisiä alueita havainnoitiin maastossa. Myös tunnettujen muinaisjäännösten ympäristöjä kierreltiin niiden laajuuden selvittämiseksi ja mahdollisten uusien muinaisjäännösten löytämiseksi. Sopivilla kohdin tehtiin lapioilla koekuoppia maan pinnalle näkymättömien muinaisjäännösten havaitsemiseksi. Tehdyt havainnot dokumentoitiin valokuvaamalla, muistiinpanoin ja tallentamalla niistä GPS-piste, jonka mittatarkkuus on 3–10 metriä.

Varsinkin pienten järvien rannoilla tukevapohjaiset ranta-alueet ovat nykyään suurelta osin rakennettuja ja siten muinaisjäännösten kannalta ainakin osittain tuhoutuneita. Useat tällaiset paikat jouduttiin jättämään käymättä, ellei niistä ollut muinaisjäännöksiin liittyvää ennakkotietoa. Sen sijaan keskityttiin paikkoihin, joista olisi mahdollista löytää ehjiä ja ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Maastotöitä vaikeutti osaltaan metsäteiden järjestelmällinen sulkeminen puomeilla, jolloin muutamissa tapauksissa kiinnostavat maastot olisivat olleet kilometrien kävelytaipaleen takana. Näitä jouduttiin jättämään käymättä rajallisen kenttätyöajan takia.

Kaikkia ennen inventointia tunnettuja kohteita ei maastotöiden puitteissa saatu tarkastettua. Tarkastamattomia kohteita ovat kohdenumerot 7, 8, 14, 15 ja 19.

Tulos

Aikaisemmin alueelta tunnettiin 20 erityyppistä arkeologista kohdetta. Joidenkin statuksia muutettiin inventointihavaintojen perusteella. Kuten edellä mainittiin, 5 aikaisemmin tunnettua arkeologista kohdetta (4 kiinteää muinaisjäännöstä ja yksi mahdollinen muinaisjäännös) jäi inventoinnissa tarkastamatta. Inventoinnissa havaittiin näiden lisäksi 22 aikaisemmin tuntematonta arkeologista kohdetta, näistä 15 kpl kiinteitä muinaisjäännöksiä (kivikautisia asuinpaikkoja, pyyntikuoppakohteita, tervahautoja ja hiilihauta). Kahden kohteen statukseksi määritettiin ”muu kulttuuriperintökohde” (merkkipuu ja myllyyn liittyvä kaivanto). Kaksi kohdetta merkittiin tähän raporttiin muinaisjäännösstatukseltaan ”muiksi kohteiksi” (kuoppajäännös ja kivirakenne). Yksi kohde on tuhoutunut tervahauta (ei muinaisjäännös) ja kaksi kohdetta kivikautisia hajalöytöpaikkoja.

Kaiken kaikkiaan siis raportissa on 42 arkeologista kohdetta. Muutaman aikaisemmin tunnetun kohteen osalta inventointihavaintojen perusteella tehtyjen statusmuutosten jälkeen alueella on nyt 34 kiinteää muinaisjäännöstä (sm), muita kulttuuriperintökohteita (S) 2, muita kohteita 2, löytöpaikkoja 2, mahdollisia muinaisjäännöksiä 1 ja yksi tuhoutunut kohde.

28.2.2022

Timo Sepänmaa & Janne Soisalo
Mikroliitti Oy

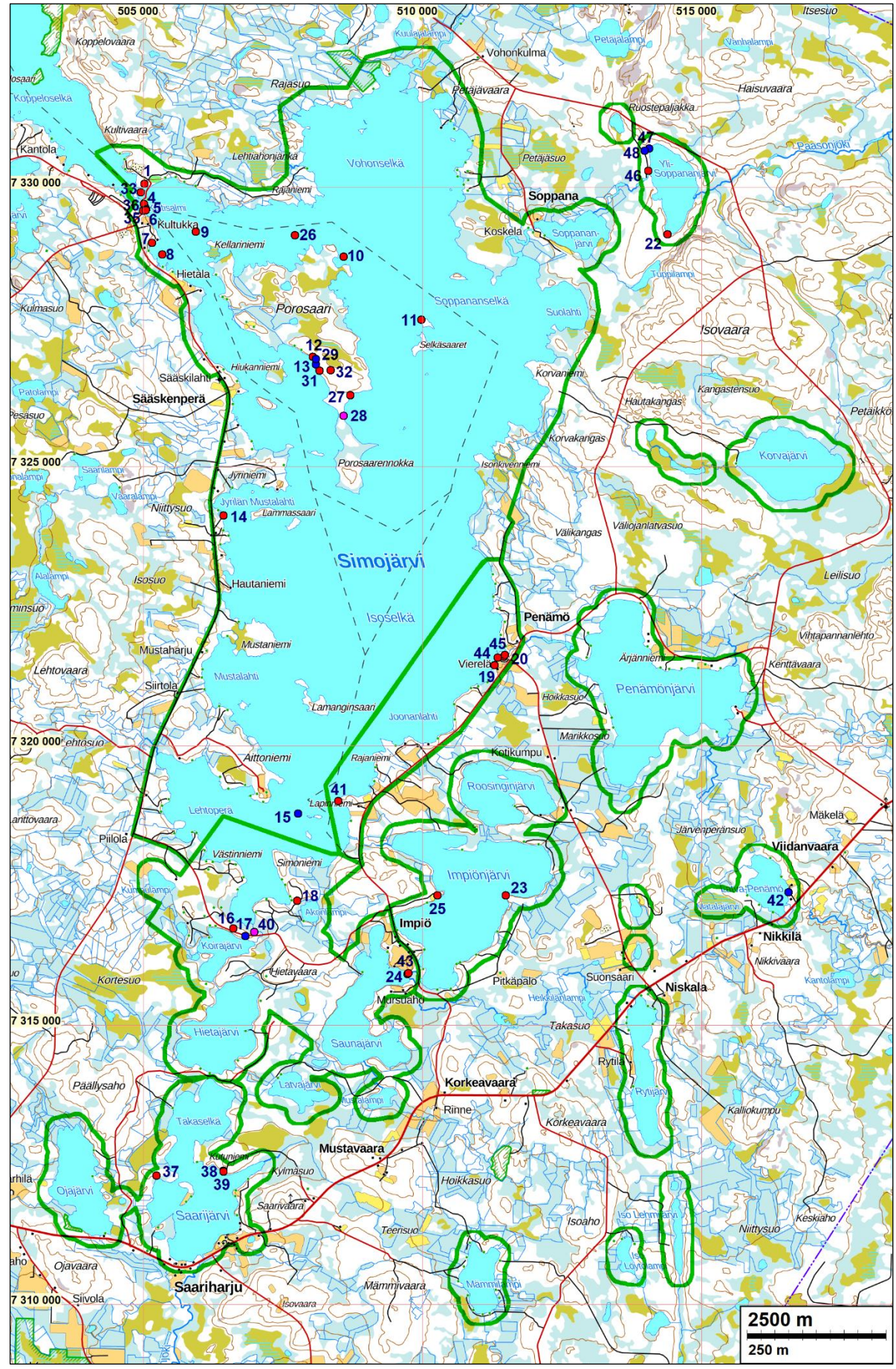
Lähdeluettelo

Kotivuori, H. 1990: Ranuan muinaisjäännösten inventointi 1990. Lapin maakuntamuseo.

Nieminen, I. 2012: Keminmaan, Ranuan, Simon ja Tervolan kulttuuriperintöinventointi 2012. Metsähallitus.

Pohjois-Suomen maaperä. GTK 2005.

Kohdekartta

Kohdeluettelo

nr	N	E	NIMI	TYYPPI	AJ	MJREK
Kiinteät muinaisjäännökset (suojelukohteita)						
1	7330054	505026	Kultikangas 1	moniperiodinen	monilajinen	683010037
4	7329661	505026	Kultiharju	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010091
5	7329693	505018	Kultiharju 2	historiallinen	kalapato	1000025095
6	7329592	505057	Kultiharju 3	ajoittamaton	kuoppa	1000025133
7	7328996	505167	Takkulahti 1	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010071
8	7328788	505346	Takkulahti 2	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010072
9	7329195	505946	Venäläissaari	historiallinen	hautasaari	683010070
10	7328746	508595	Porosaari	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010066
11	7327620	509990	Selkäsaaret	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010065
12	7326952	508045	Kuoppalahti 1	esihistoriallinen	asuinpaikka	683010067
14	7324116	506445	Soppananselkä	ajoittamaton	pyyntikuoppa	1000012165
16	7316724	506622	Kenttätaipale	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010042
18	7317217	507762	Akonlampi	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010043
19	7321437	511303	Vierelä	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010048
20	7321587	511470	Kuittari	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010047
22	7329152	514393	Yli-Soppananjärvi	ajoittamaton	asuinpaikka	1000013490
23	7317313	511497	Ahoniemi	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010045
24	7315909	509741	Kenttä	historiallinen	asuinpaikka	1000030258
25	7317319	510274	Kenttäniemi	kivikautinen	asuinpaikka	683010044
26	7329134	507724	Ruususaaret	ajoittamaton	pyyntikuoppa	(uusi kohde)
27	7326264	508716	Porosaari Päivätupa	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
31	7326705	508168	Porokangas 2	historiallinen	hiilihauta	(uusi kohde)
32	7326714	508363	Porokangas 3	ajoittamaton	pyyntikuoppa	(uusi kohde)
33	7329897	504967	Hienolaisenlahti	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
35	7329573	505005	Kultisalmentie länsi	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
36	7329578	505050	Kultisalmentie itä	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
37	7312297	505247	Lehtoniemi	historiallinen	tervahauta	(uusi kohde)
38	7312391	506444	Autio	historiallinen	tervahauta	(uusi kohde)
39	7312386	506442	Autio 2	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
41	7319001	508504	Lapinniemi	historiallinen	pyyntikuoppa	(uusi kohde)
43	7315921	509756	Impiö Salmenniemi	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
44	7321575	511355	Kuittarinniemi länsi	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
45	7321623	511482	Kuittarinniemi keskiosa	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
46	7330286	514064	Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
Muu kulttuuriperintökohde (suojelukohde)						
28	7325897	508595	Porosaari Korvataipale	historiallinen	merkkipuu	(uusi kohde)
40	7316658	506999	Myllyoja	historiallinen	kaivanto	(uusi kohde)
Löytöpaikat (eivät suojelukohteita)						
42	7317371	516567	Latva-Penämö Rantala	kivikautinen	löytöpaikka	(uusi kohde)
47	7330680	514064	Yli-Soppananjärvi Pohjoisranta	kivikautinen	löytöpaikka	(uusi kohde)
Muut kohteet (havaintopaikkoja, eivät suojelukohteita)						
13	7326819	508102	Kuoppalahti 2	historiallinen	kuoppa	(uusi kohde)
48	7330646	513992	Yli-Soppananjärvi luode	historiallinen	kivirakenne	(uusi kohde)
Mahdollinen muinaisjäännös (tarkastamaton – ei suojelukohde)						
15	7318779	507783	Hautasaari	historiallinen	hautasaari	683500009

Kohdekuvaukset

1 Kultikangas

Mjtunnus: 683010037
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Ajoitus: historiallinen
Laji: pilkkapuu

Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

Koordin: N 7330054 E 505026
Tutkijat: J. Juntunen tarkastus 1986, K. Katiskoski kaivaus 1990, K. Katiskoski kaivaus 1991, H. Kotivuori inventointi 1990, M. Torvinen tarkastus 1988, J. Taivainen tarkastus 2020, J. Soisalo & T. Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Kultisalmen hautausmaan vaiheilla on laaja esihistoriallinen asuinpaikka. Lisäksi alueella on pyyntikuoppia itse Kultikankaalla ja salmen saarissa. Vuosien 1990–1991 tutkimusten perusteella Kultisalmen asuinpaikka ajoittuu ainakin varhaisesta kampakeraamisesta ajasta (Sär-1-keramiikka) epineoliittiseen ajanjaksoon (vanhempaa rautakautta vastaavaan vaiheeseen, Sär-2-keramiikka). Paikalta on dokumentoitu mm. liesiä ja keittokuoppa.

Löytöaineiston joukossa on yli 80 kiloa kvartsi-iskoksia ja -esineitä, lisäksi liuskeesineitä ja niiden katkelmia, palanutta luuta ja keramiikkaa. Luulajianalyyseissä asuinpaikalta on todennettu mm. majavan, peuran, hirven, riekon, näädän, hauen, ahven- ja särkikalojen sekä mahdollisesti joutsenen luita. Vuosien 1990 ja 1991 kaivauksissa tutkittiin yhteensä noin 400 m^2. Kohdetta ovat tuhonneet länsiosan laaja soranottoalue sekä keskiosan hautausmaa-alue. Itäosaa ei ole tutkittu kaivauksin.

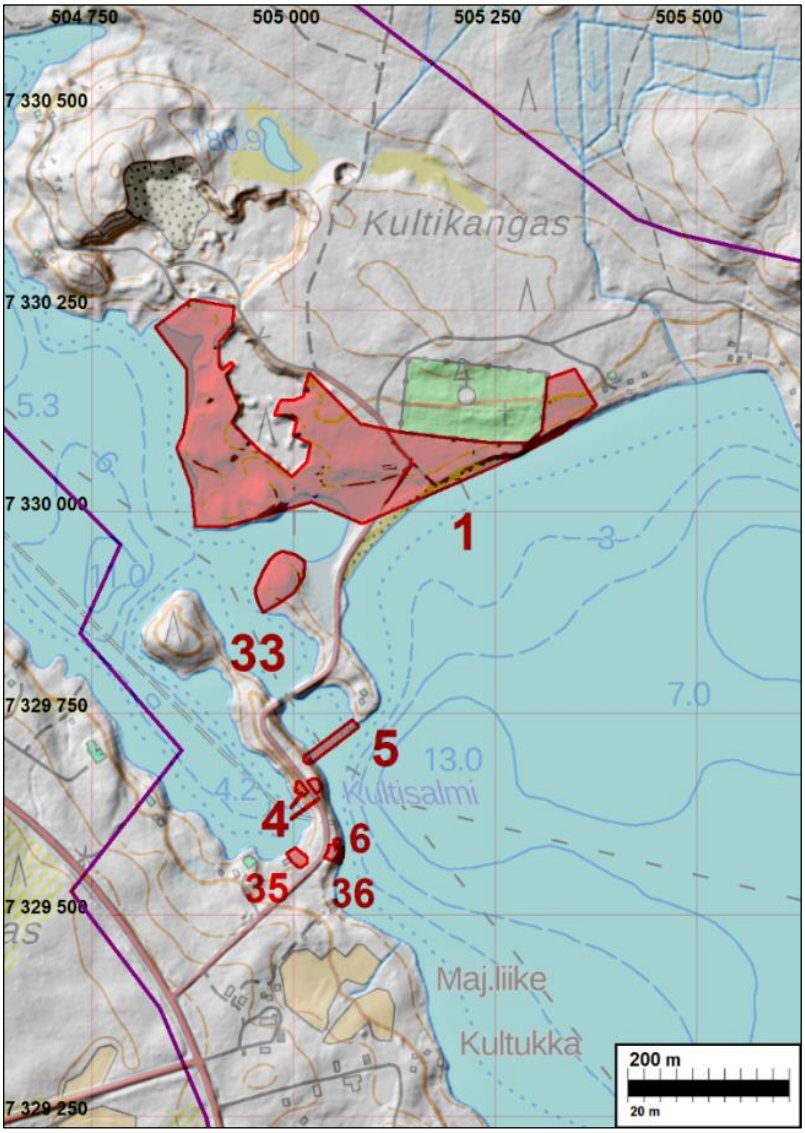
Vuoden 2020 tarkastuksessa muinaisjäännösalueelta kartoitettiin 12 pyyntikuopaksi tulkittua rakennetta GPS-paikantimella (ks. alakohteet). Aiempien tietojen mukaan alueella on kuitenkin pyyntikuoppia / kuopanteita paljon enemmän.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Muinaisjäännösalue on ns. VARK-kohde (eli Museoviraston määrittämä valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde). Alue oli samassa kunnossa edellisiin inventointikertomuksiin verrattuna.

Inventoinnissa todettiin lisäksi vanha rajamerkki muinaisjäännösalueella koordinaattipisteessä N 7330008 E 505125. Se koostuu keskellä olevasta n. 30 cm korkuisesta, noin 25 cm levyisestä ja 15 cm paksuisesta kivestä ja neljästä muusta hieman pienemmästä (n. 25 cm) kivestä. Keskellä olevan kiven kaakkoispinnalle on hakattu n. 15 cm korkuisin numeroin ”11”. Tästä n. 1 m kaakkoon ja lounaaseen on pienemmät kivet ja n. 1–1,5 m luoteeseen kaksi pienempää kiveä. Rakenteeltaan rajamerkki muistuttaa isojaon aikaista sekä sitä varhaisempia rajamerkkejä. Se kuitenkin

sijaitsee Simojärven kylän kantatalon kolmen eri tiluksen rajalla eikä ole merkittynä pitäjänkartalle, jonka perusteella kyseessä on isojakoa myöhäisempi rajamerkki.

Kohteen rajaukseen ei tehty muutosehdotuksia. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Kartalla kohteet rajattuna kohteet **1**: Kultikangas **4**: Kultiharju **5**: Kultiharju 2 **6**: Kultiharju 3 **33**: Hienolaisenlahti **35**: Kultisalmentie länsi **36**: Kultisalmentie itä

Vasemmalla hiekkarantaa muinaisjäännösalueen itäosassa. Oikealla yksi alueen pyyntikuopista.

4 Kultiharju

Mjtunnus: 683010091
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia (2 kpl)

Koordin: N 7329661 E 505026 (koordinaatteja korjattu)
Tutkijat: H. Kotivuori inventointi 1990, I. Nieminen inventointi 2012, J. Soisalo & T. Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Simojärven Kultisalmessa olevan niemen harjalla ollut kolmen pyyntikuopan ryhmä. Osittain tien tuhoama. Lapinpato salmessa.

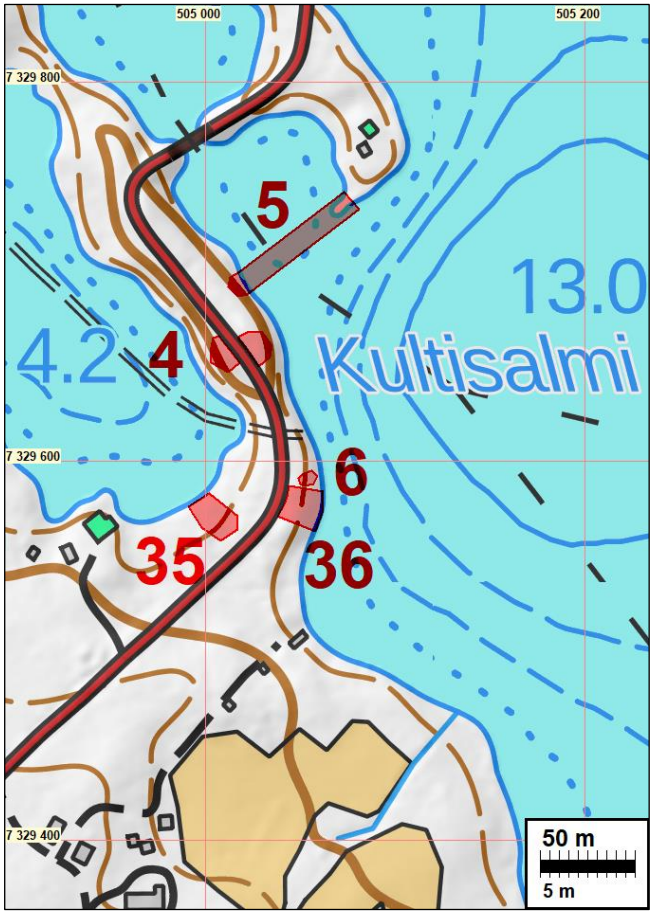
Sepänmaa & Soisalo 2021*:* Muinaisjäännösrekisterissä mainittu lapinpato on tässä raportissa merkitty erillisenä kohteena Kultiharju 2 (kohde 5).

Ensimmäinen pyyntikuopista (N 7329659 E 505010) sijaitsee tien lounaispuolella, tien ja rantaviivan puolivälissä. Kuoppa on halkaisijaltaan 2,7 metriä ja syvyydeltä 0,5 metriä.

Mahdollisesti toinen pyyntijärjestelmän kuopista (N 7329661 E 505026) on tielinjaa varten hiekkaharjanteeseen tehdyn leikkauksen välittömässä läheisyydessä, linjan koillispuolella. Kuoppa on leikkauksen suuntainen, pitkänomainen ja muodoltaan epämääräinen. Kuopan pohja on risujen peitossa ja sitä on mahdollisesti laajennettu alkuperäisestä muodostaan. Se on sivuiltaan 3,7 x 2,5 metrin kokoinen ja 0,5 metriä syvä. Leikkausta tarkastellessa siitä havaittiin kvartsi-iskos.

Muinaisjäännösrekisterin kohdekuvauksessa mainittua kolmatta kuoppaa paikalla ei havaittu. Kotivuoren (1990) liitekartan (kohde 91, s. 89) perusteella kolmas pyyntikuoppa on sijainnut suunnilleen koordinaattipisteessä N 7329674 E 505008, tien koillislaidalla olevasta kuopasta parikymmentä metriä luoteeseen, nykyisen tien kohdalla. Vaikuttaa siltä, että tämä pyyntikuoppa on täysin tuhoutunut.

Muinaisjäännösrajaus tehtiin kahden säilyneen pyyntikuopan perusteella. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Kartalla kohteet rajattuna kohteet **4**: Kultiharju **5**: Kultiharju 2 **6**: Kultiharju 3 **35**: Kultisalmentie länsi **36**: Kultisalmentie itä

Vasemmalla: koillisempi pyyntikuoppa tienleikkauksessa. Taustalla Janne Soisalo suunnilleen kvartsi-iskoksen löytökohdalla. Oikealla: lounaisempi pyyntikuoppa.

5 Kultiharju 2

Mjtunnus: 1000025095
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton / historiallinen
Laji: kalapato

Koordin: N 7329693 E 505018

Tutkijat: H. Kotivuori inventointi 1990, I. Nieminen inventointi 2012, J. Soisalo & T. Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Kohde tarkastettiin syyskuussa 2012. Kohteessa on rannoilla muutaman metrin matkalla erottuva harva kiveys, joka leveimmillään on noin metrin levyinen. Kohde sijaitsee puoliksi valtion ja puoliksi yksityisen omistuksessa olevalla alueella. Valtion puolella, veden alla, noin 5 metriä rannasta kohtisuoraan rantaviivaan nähden, on noin metrin etäisyydellä toisistaan kaksi, noin 15 senttimetriä halkaisijaltaan olevaa hirttä, joissa on 15 senttimetriä leveät ja noin 5 senttimetrin syvyiset, muodoltaan kulmikkaat lovekset. Hirret erottuvat noin metrin matkalla ja katoavat pohjahiekkaan. Salmen koillisrannalla, yksityisessä omistuksessa olevalla maalla pato erottuu matalana ja kapeana kiveyksenä.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohde tarkastettiin lähimmillään noin 10 metrin päästä. Vaikutti siltä, että kohde oli samassa kunnossa kuin vuoden 2012 inventointiraportin kuvailussa.

Kohteen rajaus tehtiin muinaisjäännösrekisterin mukaisesti. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 4 Kultiharju

Vasemmalla: kalapato kulkee suunnilleen merimerkeistä vasemmalla olevan niemen kärkeen. Oikealla: Kuvan keskiosan rannan tuntumassa hahmottuu muutamia hieman vedenpinnan yläpuolelle kohoavia kiviä, jotka ovat kalapadon lounaisinta rakennetta.

6 Kultiharju 3

Mjtunnus: 100002513
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: kuoppajäännös

Koordin: N 7329592 E 505057
Tutkijat: Nieminen inventointi 2012, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Kultiharjun poikki kulkevan tien itäpuolella on noin 4 metrin päässä vesirajasta, noin 3 metriä vesirajan yläpuolella, itä-länsisuuntainen, noin

kaksi metriä pitkä ja metrin leveä, noin 0.3 metriä syvä painanne. Painanteen länsipäässä on halkaisijaltaan noin 0.3 metrin kokoinen maakivi. Painanteen pohjalle tehdyssä kairauksessa erottui sekoittunutta hiekkaa. Kyseessä saattaa olla väliaikaishauta. Alueella on hautasaaria.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohteen koordinaatteja korjattiin hieman muinaisjäännösrekisterissä ilmoitetuista. Nykyisten koordinaattien kohdalla on muinaisjäännösrekisterin kuvauksen mukainen kuoppa.

Kuopan lajia, ajoitusta ja sitä kautta sen statusta on mahdoton selvittää tutkimatta kuoppaa tarkemmin. Kuoppa ei vaikuta maa-aineksenottokuopalta, sillä se on liian pieni ja säännöllisen muotoinen, sekä sijaitsee liian kaukana tiestä ja rannasta. Aivan kuopan vierestä löydettiin samassa 2021 inventoinnissa kivikautinen asuinpaikka (kohde 36). Kohteen status on tässä inventointiraportissa muutettu mahdollisesta muinaisjäännöksestä kiinteäksi muinaisjäännökseksi, koska kyseessä saattaa hyvin olla hautakuoppa tai se saattaa liittyä viereisen kivikautisen asuinpaikan rakenteisiin.

Muinaisjäännösrajaus tehtiin v. 2021 mittauksen perusteella. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 4 Kultiharju

Vasemmalla: kuoppajäännös kaakkoon. Oikealla: kuoppajäännös etelälounaaseen. Taustalla olevalla tasanteella sijaitsee kohde 36 (kivikautinen asuinpaikka).

7 Takkulahti 1

Mjtunnus: 683010071
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7328996 E 505167
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Simojärven Kultisalmesta etelään olevan lahden partaalla olevan kivisen törmänteen niskalla oleva pyyntikuoppa.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2021 inventoinnin yhteydessä. Kotivuoren (1990, kohde 71) karttaliitteeseen verraten, pyyntikuoppa on merkitty maastokartalle ja muinaisjäännösrekisteriin joitakin kymmeniä metrejä väärin. Tähän raporttiin koordinaatti on korjattu todennäköisempään kohtaan. (Aiempi, ilmeisesti hieman virheellinen koordinaattipiste: N 7329004 E 505196).

Kohteen paikannus ja muinaisjäännösrajaus on tehty ilman maastotarkastusta ja on siten jossain määrin epäluotettava. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

8 Takkulahti 2

Mjtunnus: 683010072
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7328788 E 505346
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven Kultisalmesta etelään olevan lahden saaren korkeimmalla kivikkoharjalla oleva pyyntikuoppa. Saaressa on mökki.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2021 inventoinnin yhteydessä. Kotivuoren (1990, kohde 72) karttaliitteeseen verraten pyyntikuoppa on merkitty maastokartalle ja muinaisjäännösrekisteriin hieman väärin. Tähän raporttiin koordinaatti on korjattu todennäköisempään kohtaan. (Aiempi koordinaattipiste: N 7328784 E 505356).

Kohteen paikannus ja muinaisjäännösrajaus on tehty ilman maastotarkastusta ja on siten jossain määrin epäluotettava. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 7 Takkulahti 1

9 Venäläissaari

Mjtunnus: 683010070
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen aika
Laji: hautasaari

Koordin: N 7329195 E 505946
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Nieminen inventointi 2012, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

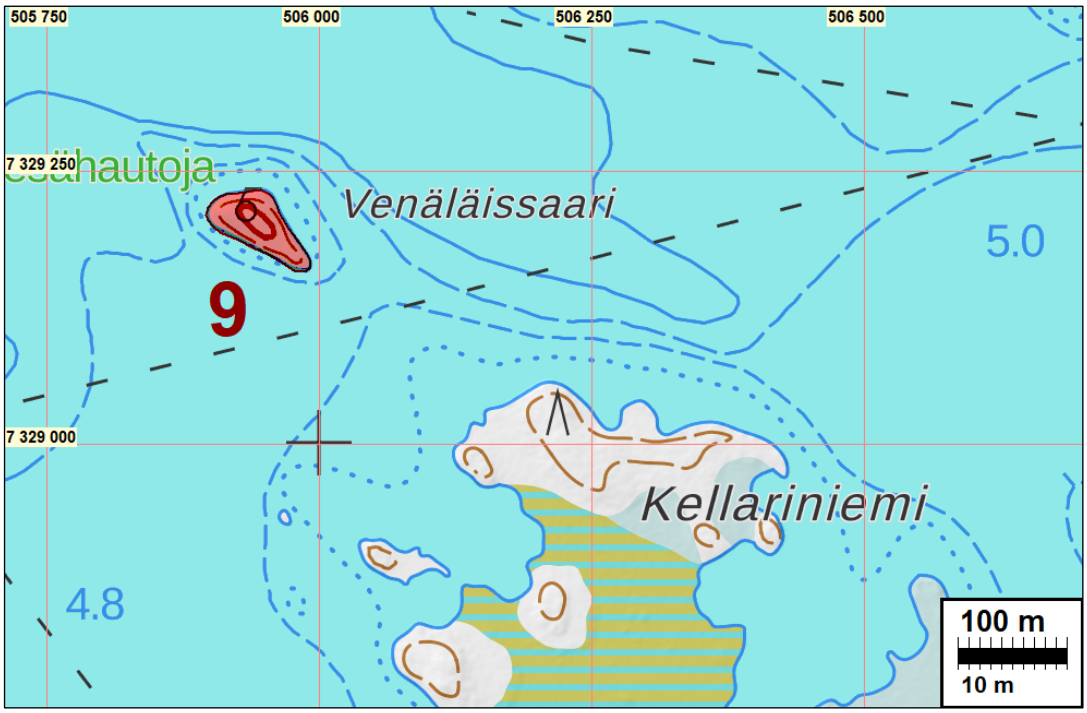
Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Venäläissaari on pieni saari Simojärven Kultisalmen kaakkoispuolella. Purnujen ja liesipaikkojen lisäksi "Kultisaareksikin" kutsutulla paikalla on kesähautoja.

Kohde tarkastettiin elokuussa 2012. Saaressa havaittiin yksi kiveys ja viisi kuoppaa sekä vain yksi tulisija, jossa ei ollut viimeaikaisen tulenpidon merkkejä. Saaren kaakkoispäädyn lounaisrannalla, kahden metrin päässä vesirajasta, havaittiin kuitenkin moderni, pyöreä, 0.7 metriä halkaisijaltaan oleva tulisija, jonka kivistä yksi on pinnaltaan rapautunut, ehkä uusiokäytetty. Tiedot rakenteista on lisätty rekisterin alakohteet-välilehdelle.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin vuoden 2021 inventoinnissa, jolloin havaittiin mahdollisia hautakuoppia. Yleisesti kohde vaikutti olevan samassa kunnossa kuin vuoden 2012 tarkastuksessa.

1800-luvun puolivälin pitäjänkarttaan saari on merkitty täyteen ristejä. Kyseessä on tyypillinen tuon ajan ja aikaisemmissa kartoissa esiintyvä hautausmaan symboli. Tällä perusteella paikka lienee ollut käytössä hautasaarena vielä 1800-luvun puolivälissä, tai ainakin tunnettu hautausmaana.

Kohteen rajaus (koko saari) on Museoviraston määrittämä, eikä siihen nähty tarvetta tehdä muutosehdotuksia. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Ote Pudasjärven pitäjänkartasta 1800-luvun puolivälistä. Venäläissaari on merkitty täyteen ristinmerkkejä.

Vasemmalla: Venäläissaari kuvattuna itään. Oikealla: mahdollinen hautakuoppa saaren kaakkoisosassa.

10 Porosaari

Mjtunnus: 683010066
Status: kiinteä muinaisjäännös (koordinaatteja korjattu)

Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Ajoitus: ajoittamaton
Laji: liesiä (2 kpl)

Laji: löytöpaikka
Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N 7328746 E 508595
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Simojärven Isoselän lounaispuolella olevan pienen saaren kivikkoisella eteläreunalla sijaitseva kuoppa. Saari on suuren Porosaaren koillisnurkalla.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin v. 2021. Kohteen nimi ”Porosaari” on harhaanjohtava, koska kohteet sijaitsevat Porosaaren koillispuolella olevalla pienellä, karttoihin nimeämättömällä saarella.

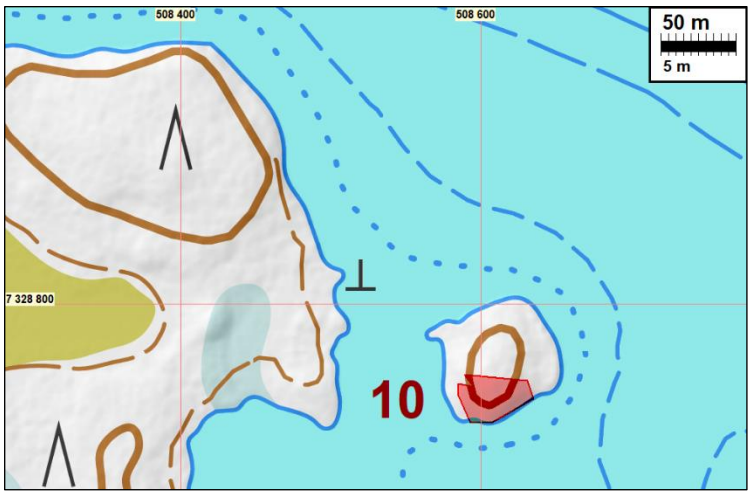
Pyyntikuoppa, - ilmeisesti Kotivuoren (1990, kohde 66) tarkoittama - halkaisijaltaan noin 3 m, kehävallillinen, todettiin kohdalla: N 7328746 E 508595. Tämä on korjattu kohteen ”peruskoordinaatiksi” – aikaisemmin muinaisjäännösrekisterissä ilmoitettu koordinaattipiste on useita kymmeniä metrejä liian idässä.

Pyyntikuopasta noin 15 m kaakkoon, koordinaattipisteessä N 7328735 E 508605 todettiin suorakaiteen muotoinen, kooltaan 120 x 70 cm, parinkymmenen cm kokoisilla kivillä rajattu maantasainen tulisijanpohja. Rakenne on hyvin samantyyppinen, kuin saamelaisten myöhäisrautakautisiin – keskiaikaisiin asuinpaikkoihin liittyvät suorakaiteen muotoiset liedet – joskin hieman tyypillisiä kotasijoihin liittyviä pienempi. Pyyntikuopasta n. 30 m itäkoilliseen, koordinaattipisteessä N 7328738 E 508625 todettiin toinen rakenteeltaan edellä kuvatun kaltainen liesirakenne. Tämän koko oli noin 100 x 120 cm.

Molemmissa liesirakennelmissa oli pinnalla uudehkoilta vaikuttavia hiilenjäänteitä. On kuitenkin selvää, että valmiita, maanpinnalle näkyviä nuotionpohjia ovat retkeilijät, kalastajat yms. käyttäneet vuosisatojen ajan. Nykyaikoina retkeilijät ym. tekevät kuitenkin pyöreitä liedensijoja. Siksi on otettava huomioon mahdollisuus, että kyseessä ovat alkuperältään huomattavasti nykyaikaa vanhemmat liedensijat – rakenteet viittaavat mahdollisesti saamelaisten liedensijoihin.

Kotivuori on inventoinnissaan (1990) löytöluettelon perusteella löytänyt kvartsikaapimen (KM 26498:1) saaren rannalta. Löytöpaikkaa ei ole merkitty Kotivuoren kyseisen kohteen karttaluonnokseen (1990, 78) eikä myöskään Kansallismuseon löytöluettelosta löydy tarkempaa tietoa löytöpaikasta, kuin että kyseisen saaren rannalta.

Pyyntikuoppa ja liedet on tässä raportissa merkitty ja rajattu yhdeksi kohteeksi. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Pyyntikuoppa.

Vasemmalla: läntisempi tulisija. Oikealla: itäisempi tulisija.

11 Selkäsaaret

Mjtunnus: 683010065
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

Koordin: N 7327635 E 510004
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven Isoselän eteläosassa olevan suurehkon saaren koilliskulmassa sijaitseva kuopparyhmä.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin v. 2021. Alue on mäntymetsää, jossa aluskasvillisuuden varvusto on paikoin korkeaa ja maanpinnan näkyvyyttä estävää.

Alueella todettiin kolme selvähköä pyyntikuoppaa, halkaisijaltaan n. 3 m. Näiden koordinaatit: N 7327634 E 509999, N 7327620 E 509990, N 7327632 E 509982.

Kotivuori on karttaotteeseensa (1990, 77). merkinnyt alueelle kuusi pyyntikuoppaa. Niiden sijainti ei täysin täsmää v. 2021 inventoinnissa tehtyjen GPS-mittausten kanssa. V. 2021 inventoinnissa ei käyty koko saarta läpi. Tähän on korjattu ”perus-koordinaatti”.

Kohteen muinaisjäännösrajaus on tehty osin vuoden 2021, osin Kotivuoren v. 1990 havaintojen perusteella. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Pyyntikuoppia.

12 Kuoppalahti 1

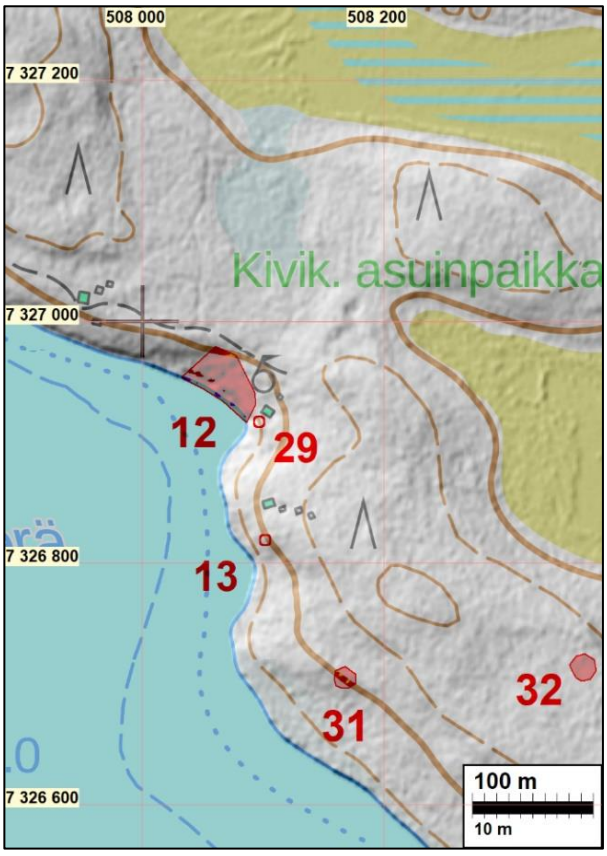
Mjtunnus: 683010067
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7326952 E 508045
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Simojärven suuren Porosaaren länsirannan lahdekkeessa oleva kivikautinen ja lappalaisten asuinpaikka ja pyyntipaikka pyyntikuoppineen.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin v. 2021. Asuinpaikan alue on mäntyä kasvavaa kangasmetsää ja se vaikutti olevan pääasiassa koskemattomassa kunnossa ja hyvin säilynyt. Rantatörmän kohdalla on järven pinnan noususta johtuvaa luontaista eroosiota ja se sortuu hiljalleen järveen. Sortumista on paikoin pyritty estämään tukemalla törmää kivillä. Törmän alla rannassa on tasainen hiekkaranta, jolla havaittiin useita kvartseja koko hiekkarannan pituudelta. Ne ovat ilmeisesti peräisin jo sortuneesta rantatörmästä.

Kotivuoren mainitsema mahdollinen liesikiveys oli nähtävillä polun kohdalla. Asuinpaikan eteläosaa on ainakin jossain määrin tuhonnut kesämökki ja sen pihalla tehdyt kaivamiset. Kohteen ”peruskoordinaatti” muutettiin tässä inventoinnissa hiekkarannan kohdalle, josta todettiin runsaasti kvartsi-iskoksia. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

12: Kuoppalahti 1; 13: Kuoppalahti 2; 29: Poroperä; 31: Porokangas 2; 32: Porokangas 3.

Vasemmalla: hiekkarantaa, josta löytyi kvartsi-iskoksia. Oikealla: Asuinpaikka-alueen kangasmetsää.

13 Kuoppalahti 2

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kohde
Ajoitus: historiallinen
Laji: kuoppa

Koordin: N 7326819 508102
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Paikalla on noin 3 x 2 m laajuinen, osittain risuilla ja jätteillä peitetty kuoppa. Kuoppa sijaitsee tiheiden kuusten ja muiden puiden alla, joten rakenne oli hankalasti hahmotettavissa. Kohteen esitteli inventoijille paikalla tavatut eläkeikäiset maanomistajat, joiden mukaan kuoppa on ollut paikalla jo heidän lapsuudessaan, silloin jo ”vanhana” ja maatuneena, ilman tietoa alkuperäisestä käyttötarkoituksesta. Heidän perheessään eläneen muistitiedon mukaan kuoppaan olisi jossain varhaisessa vaiheessa jossain yhteydessä kätketty ”arvoesineitä”.

Kuopan reunaan tehdyssä koekuopassa ei ollut podsolimaannosta eikä hiiltä. Kyseessä saattaa olla vanha kellarikuoppa. Ikä saattaa paikallisten asukkaiden perimätiedon mukaan olla yli 100 vuotta. Epämääräisyytensä takia kohde merkittiin kuitenkin statuksella ”muu kohde”. Siis ei arkeologinen suojelukohde.

Sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 12 Kuoppalahti 1

Kuoppa kuusien ja risujen alla.

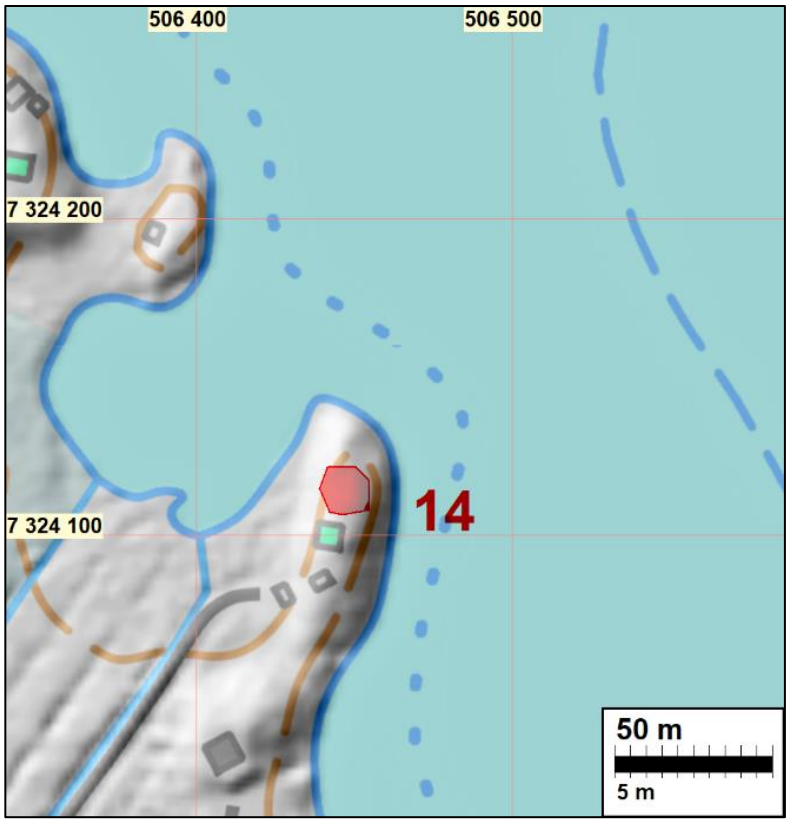
14 Soppananselkä

Mjtunnus: 1000012165
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7324116 E 506445
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Kohde sijaitsee Ranuan kirkosta noin 31 kilometriä itäkoilliseen Simojärven Soppananselän länsirannan keskivaiheilla. Jyrilän Mustalahden lounaisrannalla olevan niemen korkeimman kohdan koillispäässä on yksittäinen pyyntikuoppa.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikkaa ei tarkastettu v. 2021 inventoinnin yhteydessä. Muinaisjäännösrajaus on siis tehty Kotivuoren karttaliitteeseen merkityn pyynkuopan ympärille (1990, kohde 64). Rajaus voi siis olla epätarkka. Kohde sijaitsee hankeen kaava-alueella A.

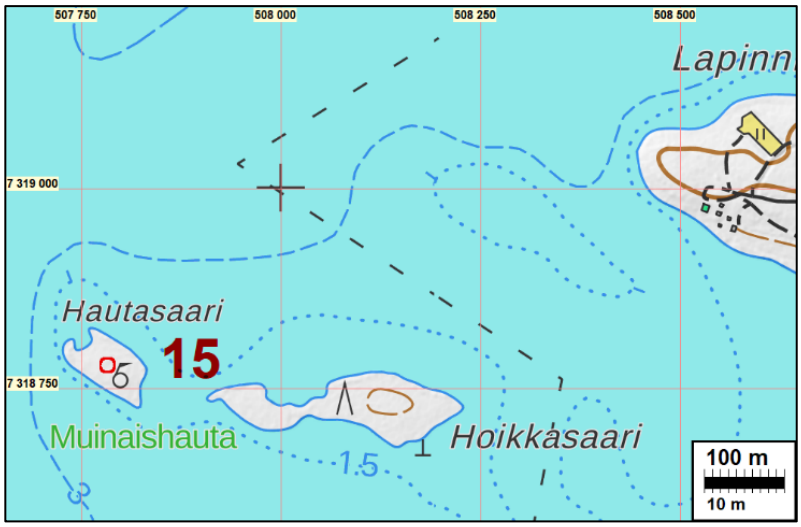
15 Hautasaari

Mjtunnus: 683500009
Status: mahdollinen muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Laji: hautasaari

Koordin: N 7318779 E 507783
Tutkijat: Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Perimätiedon mukaan saarella on kesäkalmisto. Simojärvessä on myös toinen Hautasaari (ks. Ranua Välttämönselkä Hautasaari 683 01 0087).

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikkaa ei tarkastettu v. 2021 inventoinnissa. Kohde on siis edelleenkin statukseltaan mahdollinen muinaisjäännös. Kohde hankkeen sijaitsee kaava-alueella A.

16 Kenttätaipale

Mjtunnus: 683010042
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

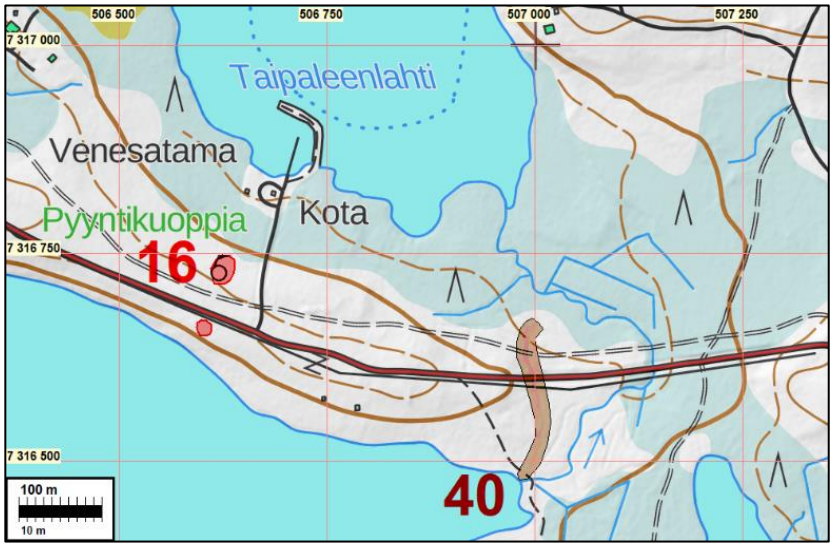
Koordin: N 7316724 E 506622
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Katiskoski tarkastus 2016, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Koirajärven ja Simojärven eteläosan välinen kannas. Paikalla on ollut historiallisen ajan asuinkenttä rakennuksineen, joiden länsipuolelle on tehty varhemmin pyyntikuoppaketju poikki kannaksen. Lounaasta koilliseen on noin 90 m matkalla todettu kahdeksan kuoppajäännöstä, joiden halkaisija vaihtelee noin 2 ja 3,5 m välillä. Näistä kolme on tien lounaispuolella, 5 kuoppaa sen koillispuolella. Koillispuolella sijaitseva ensimmäinen kuoppa vaikuttaa myöhemmin kaivellulta.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kotivuori (1990 kohde 42) ja Katiskoski (2016) ovat havainneet alueella 8 kuoppaa, jotka he tulkitsivat varmoiksi tai mahdollisiksi pyyntikuopiksi. Vuoden 2021 inventoinnissa havaittiin vain kaksi kohtalaisella varmuudella pyyntikuopaksi tulkittavaa kuoppaa, kohdissa: N 7316724 E 506622 ja 7316734 E 506627. Lisäksi kohdassa N 7316660 E 506602 todettiin epämääräisempi, mahdollinen pyyntikuoppa. Näiden lisäksi alueella on useita hyvin epämääräisiä kuoppia, joista osa on todennäköisesti tuulenkaatoja, osa nykyaikaisia maa-aineksen ottokuoppia. Pyyntikuopiksi tulkittuja kuoppia todettiin siis vain 3 kpl. Muinaisjäännösrajausta pienennettiin muinaisjäännösrekisterissä ilmoitetusta.

Muinaisjäännösrekisterin referaatissa mainitaan ”asuinkenttä”. Kyseessä on melko hiljattain autioitunut talo suunnilleen koordinaateissa N 7316584 E 506833. 1800-luvun puolivälin pitäjänkartassa kohdalle on merkitty ”Simontaival hemman”. Vuoden 1992 peruskartassa (3542 01) alueelle on merkitty rakennus ja niittyjä. Inventoinnissa 2021 todettiin alueella umpeen kasvavia vanhoja peltoja ja niittyjä, joiden laidoilla on raivauskivikasoja sekä lahoavia rakennusjäännöksiä. Tulkintamme mukaan

kyseessä ei ole arkeologinen suojelukohde. Tästä muutama sata metriä koilliseen todettiin ilmeisesti 1800-luvun vesimyllyyn liittyvä kaivanto, raportissa kohde 40. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

16: Kenttätaipale; 40: Myllyoja.

Pyyntikuoppia.

18 Akonlampi

Mjtunnus: 683010043
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

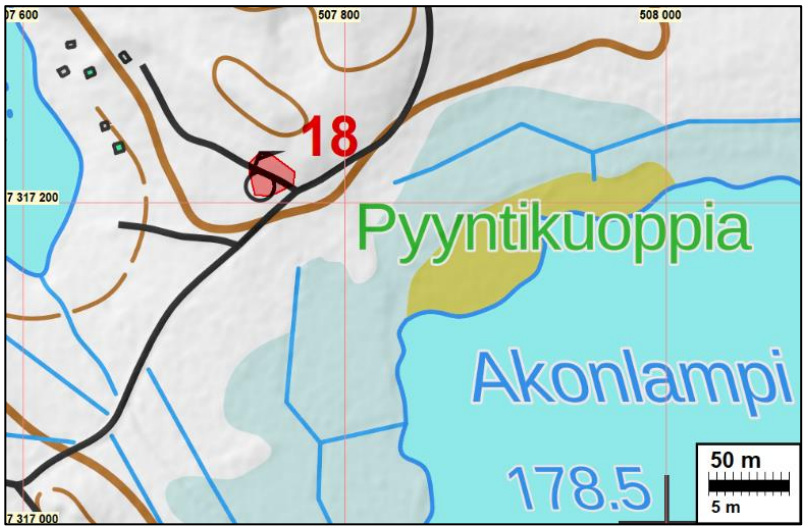
Koordin: N 7317217 E 507762
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Akonlammen ja Simojärven eteläisen osan välinen kannas. Vaaran eteläsyrjällä on kolme pyyntikuopaksi tulkittavaa painannetta ja vanhan hirsirakennuksen perustus. Vuoden 1990 inventoinnin karttaluonnoksen mukaan pyyntikuopat sijoittuvat Keihäslahden rannalle sijaitsevalle mökille (1:52) johtavan tienristeyksen ympärille; yksi kuopista sen lounais- (ala-) puolelle, kaksi sen

pohjoispuolelle. Hirsirakennuksen jäännös sijoittuu edelleen järven suuntaan, mökille vievän tien pohjoispuoleiseen rinteeseen. Kaikki jäännökset sijoittuvat tilalle 1:95.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohteessa todettiin 3 pyyntikuopiksi tulkittavaa kuoppaa, halkaisijaltaan noin 2 m, samoilla kohdin kuin Kotivuoren karttaluonnoksessa (1990, kohde 43). Mökille johtavan hiekkatien laidalla olevat kuopat ovat tien puoleisilta laidoiltaan hieman kuluneita. Kuoppien koordinaatit: N 7317215 E 507752, N 7317224 E 507753 ja N 7317217 E 507762. Hirsisalvosrakennetta ei havaittu.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

Pyyntikuoppia.

19 Vierelä

Mjtunnus: 683010048
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

Koordin: N 7321437 E 511303
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Simojärven Soppananselän itärannalla ja Penämönjoen suusta noin 300 m etelään on Vierelän talo. Sen länsipuolen rannan törmällä on säilynyt muutamia pyyntikuoppia.
Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikkaa ei tarkastettu vuoden 2021 inventoinnin yhteydessä. Muinaisjäännösrajaus on siten tehty muinaisjäännösrekisterissä ilmoitetun koordinaattipisteen ympärille. Rajaus on siis karkeahko arvio. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

19: Vierelä; 20: Kuittari (kolmessa osassa); 44: Kuittarinniemi länsi; 45: Kuittarinniemi keskiosa (kahdessa osassa).

20 Kuittari

Mjtunnus: 683010047
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

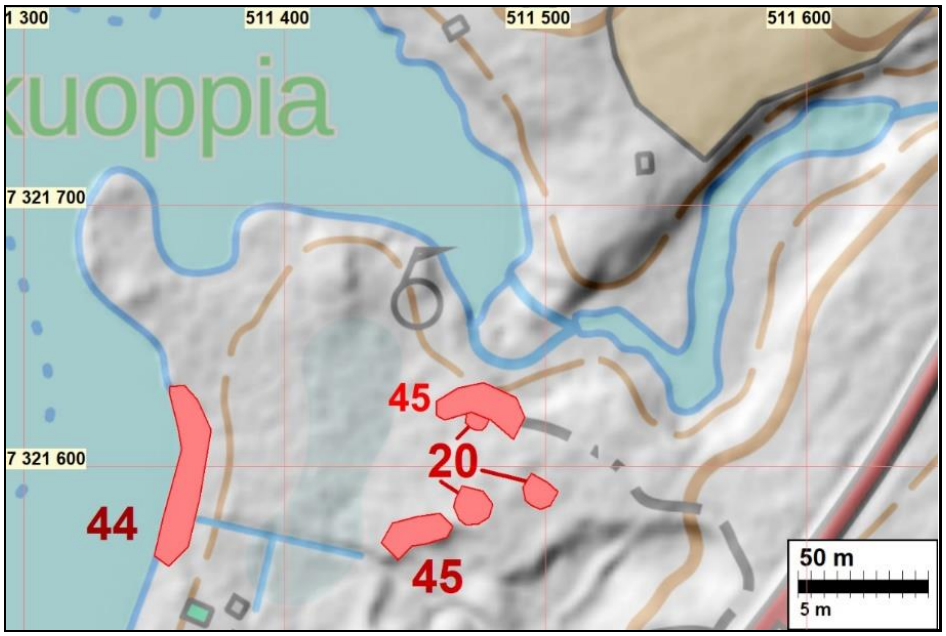
Koordin: N 7321587 E 511470
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Simojärven Soppananselän itärannalla, entisen Kuittarin tilan eteläpuolella on vesirajassa ja kankaalla merkkejä muinaisasutuksesta. Löydökset ja pyyntikuopat ovat Penämöjoen suun eteläpuolella, osin soranoton tuhoamia.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kotivuoren (1990) kohde 47. Pyyntikuopat sijaitsevat mäntykankaalla Penämönjoen suun lähellä. Maaperä alueella on hiekkaa. Kuopat näkyvät maastossa halkaisijaltaan 2–3 m loivina painaumina, eikä niiden ympärillä erotu selvää vallia. Syvyyttä niillä on ympäröivään maanpintaan verrattuna alle puoli metriä. Kaikissa kuopissa havaittiin selvä huuhtoutumiskerros, joten ne eivät voi olla nykyaikaisia.

Kohtuullisen selviä pyyntikuopaksi tulkittavia kuoppia havaittiin 3 kpl: N 7321587 E 511470, N 7321589 E 511497 ja N 7321652 E 511463. Viimeksi mainittu on epämääräisin.

Muinaisjäännösalueen rajaus menee osittain päällekkäin kohteen 45 (kivikautinen asuinpaikka) kanssa. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

20: Kuittari (kolmessa osassa); 44: Kuittarinniemi länsi; 45: Kuittarinniemi keskiosa (kahdessa osassa). Pyyntikuoppa.

22 Yli-Soppananjärvi

Mjtunnus: 1000013490
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: tulisija
Ajoitus: kivikautinen
Laji: löytöpaikka

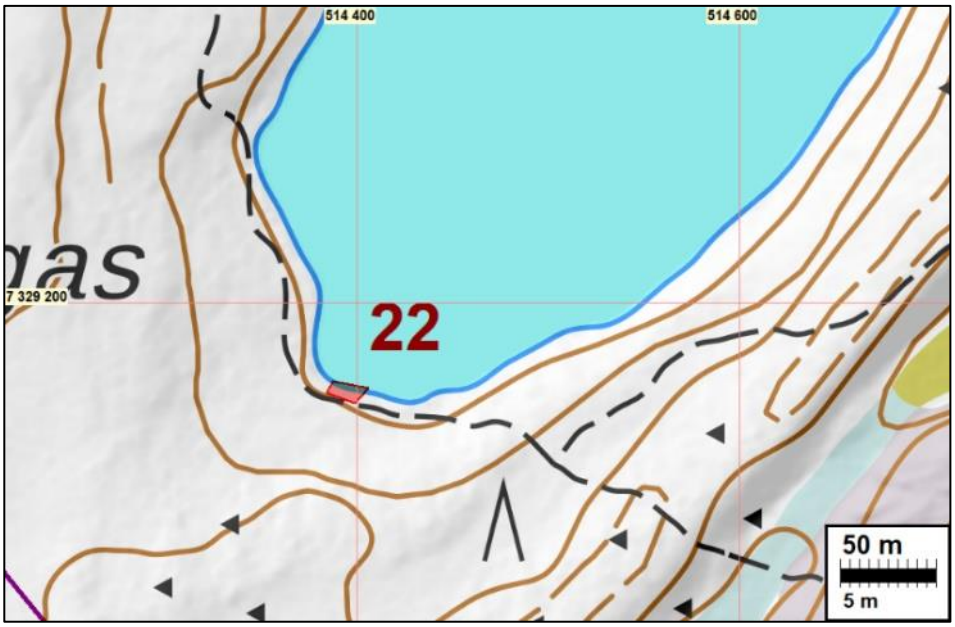
Koordin: N 7329152 E 514393
Tutkijat: Pirjo Rautiainen metsähallituksen luontoinventointi 2008, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Simojärven keskiosan itäpuolella sijaitsevan Yli-Soppanajärven etelärannalla parin metrin päässä vesirajasta havaittiin vuoden 2008 Natura-alueen inventoinnissa tulisija. Se on koottu noin 15–20 cm suuruisista kivistä, pyöreähkö ja halkaisijaltaan noin 90 cm. Kivien välissä havaittiin jonkin verran hiiltä ja nokea. Kuitenkaan ympäristön rantahiekasta tai koepistoista ei havaittu löytöjä. Tulisijan ikää ei voitu tarkemmin arvioida, mutta paikan todettiin olevan sovelias kivikautiselle asuinpaikalle.

Soisalo &Sepänmaa 2021: Paikalla on matala ja hiekkainen lahdenpohjukka, jonka aivan veden syömän rantatörmän reunalla on vanhalta vaikuttava tulisija. Tulisija saattaa hyvinkin olla esihistoriallinen, mutta sen ikää on vaikea arvioida varmuudella. Muutaman metrin päässä tulisijasta on retkeilijöiden nykyisin käytössä oleva tulisija.

Tarkastuksen yhteydessä rantahiekalta löydettiin yksi kvartsiydin ja kvartsi-iskos. Rantatörmälle ja tulisijan ympäristöön tehtiin koekuoppia, mutta niistä ei löydetty mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Kohteen status muutettiin mahdollisesta muinaisjäännöksestä kiinteäksi muinaisjäännökseksi ja kohde rajattiin. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Vasemmalla: tulisija lapion vieressä. Oikealla: lähikuva tulisijasta.

23 Ahoniemi

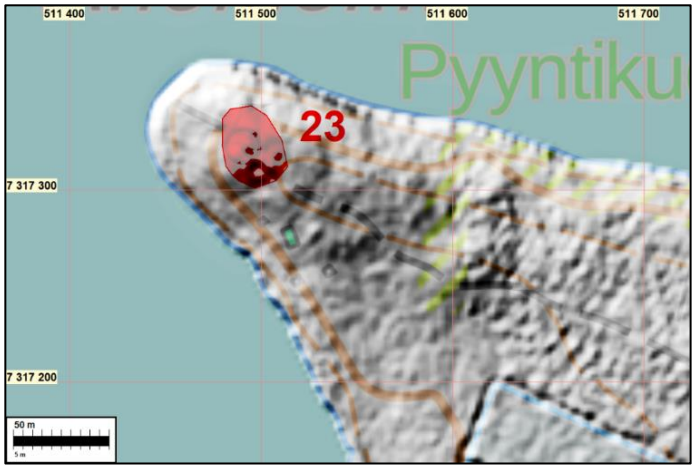
Mjtunnus: 68301004
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

Koordin: N 7317313 E 511497
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Korkeaselkäinen niemi Impiönjärven itärannalla. Keskellä niemen kivikkoista harjaa on suurehko pyyntikuoppa. Paikalla mainitaan olleen myös vanha kalakenttä.

Sepänmaa & Soisalo 2021: V. 2021 inventoinnissa alueella todettiin kaksi kehävallillista kuoppaa, halkaisijaltaan n. 3 m, syvyydeltään n. 60 cm. Vaikuttivat pyyntikuopilta. Näiden koordinaattipisteet: N 7317313 E 51149 ja N 7317334 E 511494. Nämä rajattiin yhtenäiseksi pyyntikuoppakohteeksi. (Muinaisjäännösrekisterissä ilmoitetussa koordinaattipisteessä N 7317339 E 511523 ei havaittu kuoppaa tai muutakaan mainittavaa. Koordinaatit olivat siis virheelliset.)

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C

Pyyntikuoppa.

24 Kenttä

Mjtunnus: 1000030258
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7315909 E 509741
Tutkijat: Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Löytöpaikka sijaitsee Saunajärven Salamijoen ja Impiönjärven Lapinlahden välissä. Paikalta on löytynyt metallinetsinnässä 26.5.2016 kaksipiikkinen atrain (KM 41169: 1). Atrain löytyi loivalta kumpareelta, pellon reunasta, noin 15 metriä joesta. Sen löytösyvyys oli noin 20 cm. Löytöpaikan läheisyydessä on jokisuu/joenniska, jossa on sijainnut kalapatoja. Kohde vaatii lisätietoa; löytöpaikkaa ei ole tarkastettu maastossa.

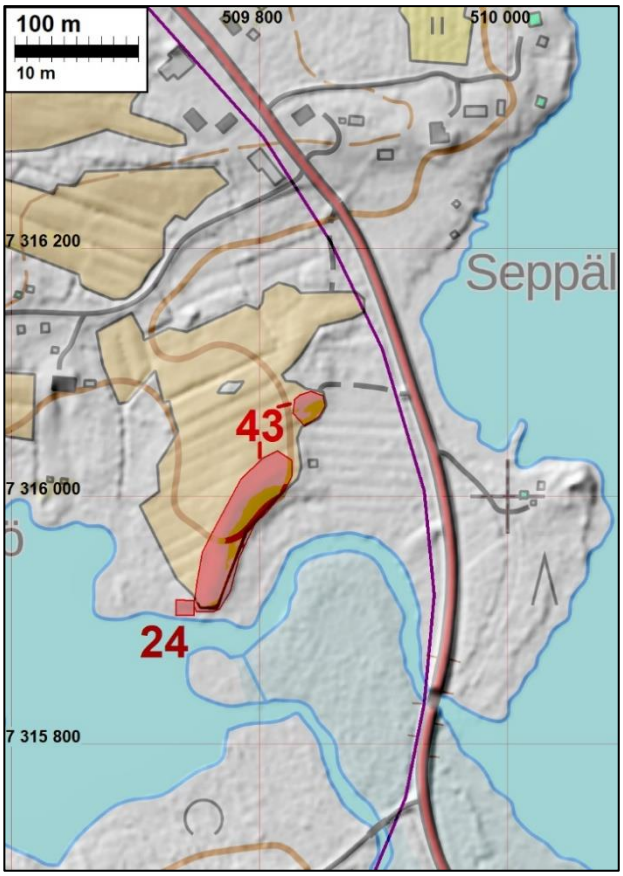
Sepänmaa & Soisalo 2021: Löytöpaikka lähialueineen tarkastettiin inventoinnin yhteydessä v. 2021.

Atraimen löytöpaikalta, sängellä olevan pellon pinnasta ja sen lähiympäristöstä löytyi runsaasti kivikautista asuinpaikkaa osoittavia kvartsi-iskoksia. Todettu kivikautinen asuinpaikka on käsitelty tässä raportissa omana kohteenaan (kohde 43).

Parikymmentä metriä atraimen löytöpaikasta (N 7315913 E 509759) länteen, aivan pellon etelälaidalla, peltoa ja pientaretta olevassa traktorin kynnösjäljessä, havaittiin tulisijan jäännös. Osittain tuhoutuneen, osittain turpeen ja varpukasvillisuuden alla olevan jäännöksen rakennetta ja kokoa ei voitu täsmällisesti määrittää. Se koostui n. 10–20 cm rapautuneista kivistä ja nokimaasta. Tiiltä, palanutta savea tai muita löytöjä ei havaittu kynnösjäljen paljastamalla osuudella. Koekuoppia rakenteeseen ei tehty. Rakenteen läpimitta on arviolta noin 2 m ja korkeutta parikymmentä cm. Lievästi kumpumaisena se vaikutti enemmän historiallisen ajan kiukaan tai uunin jäännöstä, kuin tyypiltään varhaisempia liesiä.

Hahmotetun rakenteen perusteella tässä inventoinnissa tulisija tulkittiin historiallisen ajan asuinpaikkaan liittyväksi tulisijaksi. Täten myös oletettiin, että siitä parikymmentä metriä itään löytynyt atrain liittyy tähän asuinpaikkaan.

Muinaisjäännösalueen rajaus menee osittain limittäin kohteen 43 kivikautisen asuinpaikan kanssa. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

24: Kenttä; 43: Impiö Salmenniemi.

Tulisijan jäännös pellon ja rantametsikön rajalla olevassa auranviillossa.

25 Kenttäniemi

Mjtunnus: 683010044
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

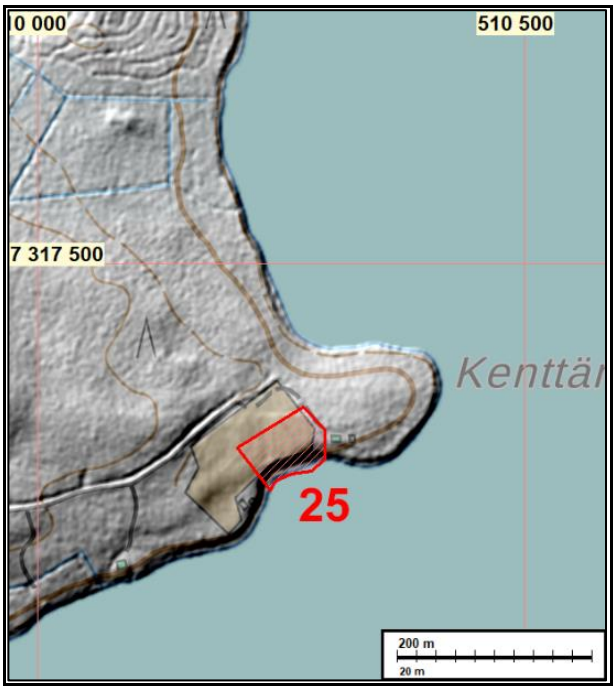
Koordin: N 7317319 E 510274
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri**: Impiönjärven länsirannan niemekkeen eteläsivu on vanha kalakenttä. Hienohiekkaisella perunapellolla on runsaslöytöinen, ilmeisesti mesoliittisen kivikauden asuinpaikka.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin inventoinnin yhteydessä ja sen havaittiin olevan samassa kunnossa kuin vuoden 1990 inventoinnin aikaan. Pelto oli peitteinen eikä sen alueelta saatu uusia havaintoja, mutta rannassa pellon ja järven välissä havaittiin kvartsi-iskoksia.

Topografian perusteella heti rajauksen koillispuolella oleva mökkitontti ja niemenkärki vaikuttivat erittäin potentiaalisilta esihistoriallisten asuinpaikkojen kannalta. Alue on kesämökin pihapiiriä ja koska paikalla ei tavattu mökkiasukkaita, ei mökin pihapiiriä tutkittu ilman lupaa.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Vasemmalla: Kivikautista asuinpaikka-aluetta peltoalueen pohjoislaidalta kaakkoon. Suurin osa löydöistä on taustalla olevan rantapenkereen päältä ja hiekkarannalta. Yksittäisiä kvartsi-iskoksia havaittiin kuvan etualalta pellon luoteisosaan asti. Oikealla: hiekkarantaa, jossa todettiin useita kvartsi-iskoksia.

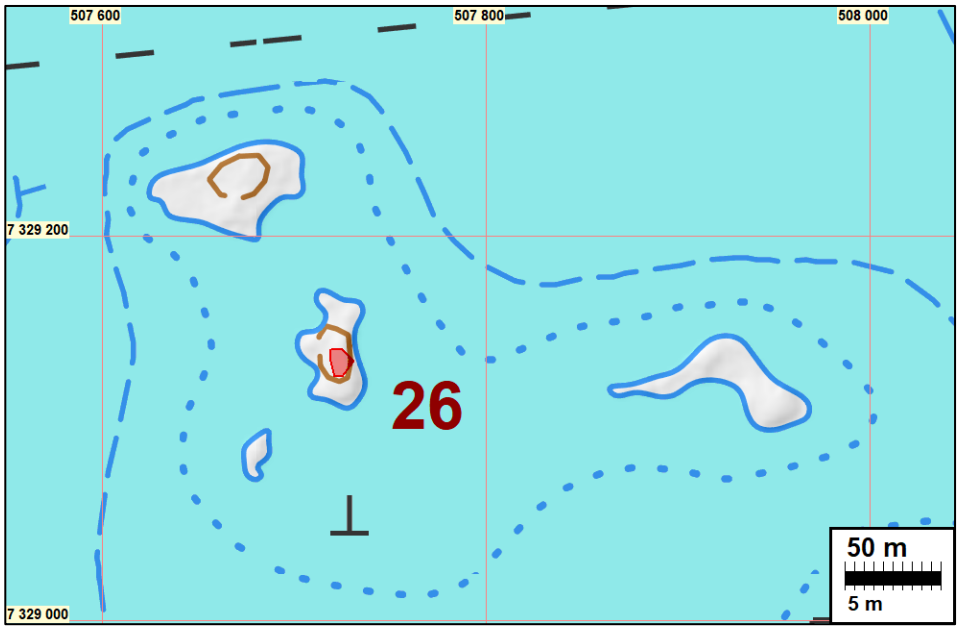
26 Ruususaaret

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7329134 E 507724
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Saaren metsäisessä keskiosassa on moreenimaahan kaivettu pyyntikuoppa. Kuopan halkaisija on hieman alle 3 m ja syvyys n. 0,5 m ja sen reunavalli on hyvin loiva. Kuoppa on osittain varvikon peittämä, mutta erottuu selvästi. Kuopassa todettiin olevan huuhtoutumiskerros, joten se ei ole nykyaikainen. Saareen tehtiin inventoinnin yhteydessä myös koekuoppia, mutta niistä ei löydetty mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Vasemmalla: pyyntikuoppa sijaitsee saaren keskikohdan tienoilla. Kuvattu länteen. Oikealla: Pyyntikuoppa.

27 Porosaari Päivätupa

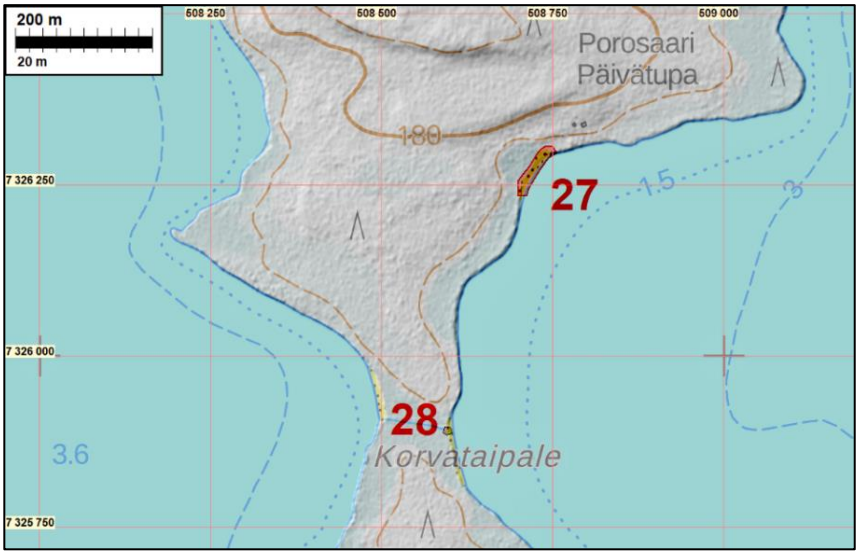
Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7326264 E 508716
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee Porosaaren itärannalla olevalla hiekkarannalla, Päivätuvasta sata metriä lounaaseen. Heti hiekkarannan takana maasto on suota. Asuinpaikka on mitä ilmeisimmin jäänyt suureksi osaksi veden alle ja vain sen ylimmät osat ovat nykyistä hiekkarantaa.

Rantahietikolta löydettiin kvartsikaavin: N 7326264 E 508716, sädekiviliuskeiskos: N 7326261 E 508714, ja useita kvartsi-iskoksia koko rannan matkalta. Hietikolla on myös liesikiveys ja palaneita kiviä, mutta näiden ikää on vaikeaa arvioida.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

27: Porosaari Päivätupa; 28: Porosaari Korvataipale.

Hiekkarantaa, josta kvartsi-iskoksia.

28 Porosaari Korvataipale

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kulttuuriperintökohde
Ajoitus: historiallinen
Laji: merkkipuu

Koordin: N 7325897 E 508595
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Korvataipaleen itärannalla, hiekkarannan ja suon rajalla on halkaisijaltaan noin 80 cm, arviolta useita satoja vuosia vanha mänty. Sen itäkyljellä on noin 30 x 20 cm kokoinen vanha pilkka. Pilkkaan on kaiverrettu n. 10 cm korkuisin kirjaimin ”OH”.

Kyseessä on ilmeisesti kulkureittiin liittyvä pilkkapuu, jonka pilkka on tarkoitettu näkyväksi idästä länteen liikkuville kulkijoille, kapeaa taivalta osoittamaan. Todennäköisesti pilkkaan kaiverretut kirjaimet ovat sekundaarisia, mutta nekin vaikuttivat vanhoilta.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 27 Porosaari Päivätupa.

29 Poroperä

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: tuhoutunut muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Laji: tervahauta

Koordin: N 7326917 E 508097
Tutkijat: Kotivuori 1990, Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Pahoin tuhoutuneen tervahaudan jäännökset Poroperässä, Simojärven Porosaaressa. Tervahauta sijaitsee kesämökin pihassa rantatörmän päällä. Se lienee ollut kooltaan pieni. Paikalla ei juurikaan ole jäljellä rakenteita, vaan tervahaudasta on jäljellä lähinnä hiilipitoista maata. Paikalle on rakennettu nykyisin katettu kaivo. Paikalla tavattu saaren asukas muisteli tervahautaan liittyvän perimätiedon mukaan sen olevan hänen esivanhempiensa joskus 1800-luvulla tekemä. Kyseessä ei siis ole kiinteä muinaisjäännös.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta 12 Kuoppalahti 1.

Tervahauta on sijainnut kuvassa olevan kaivon tienoilla.

31 Porokangas 2

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Laji: hiilihauta

Koordin: N 7326705 E 508168
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Hiilihauta sijaitsee Porosaaren sisäosassa mäntyä kasvavalla kankaalla, hiekkaisella maaperällä. Se on muodoltaan soikeahko,

kooltaan 8 x 5 m ja syvyydeltään n. 1,5 m. Pohjalle tehdystä kuopasta löytyi runsaasti hiiltä. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta 12 Kuoppalahti 1.

32 Porokangas 3

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7326714 E 508363
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Pyyntikuoppa sijaitsee Porosaaren sisäosassa harvapuustoisella sekametsäkankaalla. Sen halkaisija on 2 metriä ja syvyys hieman alle metrin. Kuoppaan tehdystä lapionpistosta erottui selvästi harmaa huuhtoutumiskerros, jonka perusteella kuoppa ei ole nykyaikana kaivettu.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

katso sijaintikartta 12 Kuoppalahti 1.

33 Hienolaisenlahti

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7329897 E 504967
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee voimakkaasti virtaavan Kultisalmen länsirannalla, noin 100 m Kultisalmentiestä luoteeseen. Se on Kultikankaan kivikautisen asuinpaikan eteläpuolella: Asuinpaikkoja erottaa noin 50 metriä leveä ja osittain suorantainen lahti. Maasto on järvenrantaa kohti viettävää moreenirinnettä ja paikoin myös kalliota. Paikalla kasvaa mäntymetsää.

Länsi- ja pohjoisrannalle tehdyistä koekuopista löydettiin kvartsi-iskoksia, kvartsiydin ja tulen rapauttamia kiviä. Maastosta päätellen asuinpaikka on säilynyt ehjänä.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 4 Kultiharju.

35 Kultisalmentie länsi

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7329573 E 505005
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee Kultisalmentien luoteispuolella olevan matalan lahden pohjukassa. Sen länsipuolella olevalla tontilla on hiljattain puretun mökin paikka, jonka pihaan asuinpaikka rajautuu. Asuinpaikka sijaitsee hyvin loivalla, järveä kohti viettävällä tasaisella rinteellä. Maaperä paikalla on soraista moreenia, mutta aivan rannassa on myös hiekkaa. Löytöinä paikalta saatiin koekuopista kvartsi-iskoksia, jotka tulivat heti sammaleen alla olevasta ohuesta suurempia kiviä peittävästä hiekkakerroksesta.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 4 Kultiharju.

Kivikautista asuinpaikkaa. Löytöjä koekuopista mm. lapioiden kohdilta.

36 Kultisalmentie itä

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7329578 E 505050
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021**: Tien ja rannan välisellä hiekkatasanteella tehdyissä neljässä koekuopassa kvartsi-iskoksia ja palaneita luunsiruja. Myös selvää noen noen ja luuhippujen sekaista kulttuurikerrosta havaittiin.

Aivan tämän kohteen pohjoispuolella on kohde 6 (ajoittamaton kuoppajäännös). Kohteesta muutama kymmentä metriä lounaaseen, tien länsipuolella, on kohde 35 (kivikautinen asuinpaikka).

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 4 Kultiharju.

Kivikautista asuinpaikkaa. Löytöjä mm. kuvan keskellä olevan lapion kohdalle tehdystä koekuopasta.

37 Lehtoniemi

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: tervahauta

Koordin: N 7312297 E 505247
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Tervahauta sijaitsee Lehtoniemessä noin 65 metriä Saarijärven rannasta. Paikalla on loiva, järveen päin viettävä rinne, jossa kasvaa sekametsää. Tervahauta on muodoltaan pyöreä ja varsin laakea. Sen halkaisija on noin 14 metriä ja halssi suuntautuu kaakkoon kohti järven rantaa. Halssiuran pituus on noin 15 metriä. Tervahauta on säilynyt ehjänä.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella D.

Vasemmalla: tervahaudan halssiuraa. Oikealla: tervahauta kairan takana.

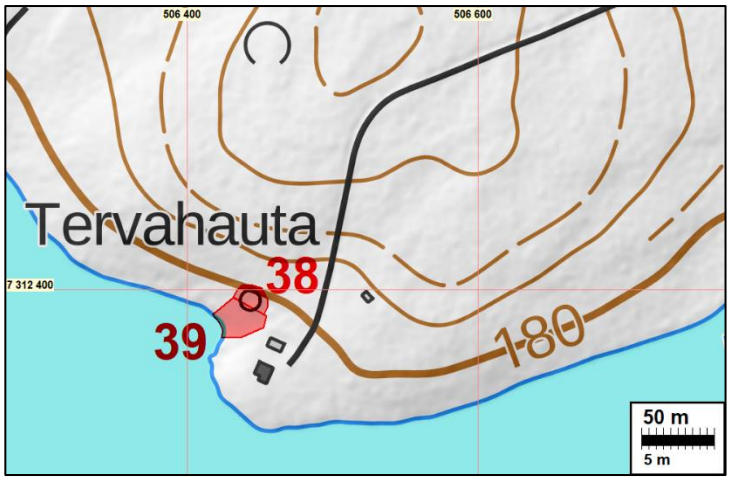
38 Autio

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: tervahauta

Koordin: N 7312391 E 506444
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Tervahauta sijaitsee kesämökin piha-alueella Kutuniemen lounaisrannalla, noin 35 metriä Saarijärven rannasta. Tervahaudasta on tuhoutunut järvenpuoleisin osa saunan rakennustöissä 2021, jolloin tulevan saunan ympäristöä on tasoitettu ja sen vallit on levitelty saunan ympäristöön. Ehjää tervahautaa on jäljellä lähinnä paikalta nousevan rinteen alla. Tervahaudan alkuperäinen halkaisija on ollut noin 16 metriä. Tarkastuksen yhteydessä paikalla todettiin olevan kvartsi-iskosten perusteella myös kivikautinen asuinpaikka Autio 2 (kohde 39).

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella D.

38: Autio; 39: Autio 2.

Vasemmalla: suureksi osaksi tuhoutunut tervahauta kuvan keskiosan taustalta vasemmassa laidassa olevan keskeneräisen saunarakennuksen tienoille. Alueella on myös kivikautista asuinpaikkaa (kohde 39). Oikealla: uutta maaleikkausta tervahaudan laidalla. Maaperä täynnä hiiltä nokea ja tervakuonaa.

39 Autio 2

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

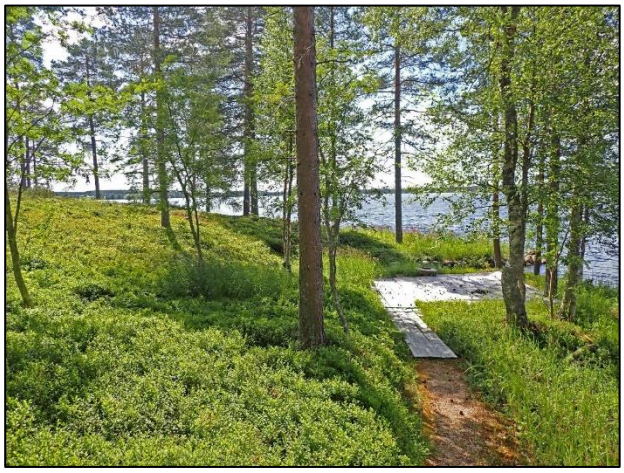
Koordin: N 7312386 E 506442
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021**: Kivikautinen asuinpaikka löytyi *Autio*- nimisen tervahaudan tarkastuksen yhteydessä (kohde 38). Asuinpaikka sijaitsee kesämökin pihassa, Saarijärveen työntyvän Kutuniemen lounaisrannalla. Paikalla kasvaa mäntymetsää ja maanpinta on varpujen peittämää. Maaperä on hiekkaista moreenia.

Järven rannassa on jyrkkä törmä, jonka yläpuolisella tasaisella alueella on eri kohdissa havaittavissa runsaasti kvartsi-iskoksia ja ytimiä. Niitä havaittiin paikoissa, joissa maanpinta on rikkoontunut, kuten poluilla ja tervahaudan jäännösten kohdalla. Kohde on pääosin säilynyt ehjänä, mutta osa asuinpaikasta on vaurioitunut tervahaudan rakentamisessa. Paikalle 2021 rakennettu sauna on kevytperusteinen eikä asuinpaikkaa näytä juuri tuhoutuneen sen rakentamisen yhteydessä.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella D.

Sijaintikartta kohde 38 Autio.

Vasemmalla: mm. polun pinnasta ja oikealla olevasta rantatörmästä löytyi kvartsi-iskoksia.
Oikealla: kvartsi-iskoksia löytyi myös hiekkarannalta.

40 Myllyoja

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kulttuuriperintökohde (MKP)
Ajoitus: historiallinen
Laji: kaivanto

Koordin: N 7316658 E 506999
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** 1800-luvun puolivälin pitäjänkartassa alueelle on merkitty kannaksen lävistävä, järvet yhdistävä kaivanto. Sen puolivälin tienoille on merkitty myllyn symboli.

Alue tarkastettiin vuoden 2021 inventoinnin yhteydessä. Kohdalla todettiin muutaman metrin levyinen ja pari metriä syvä kaivanto noin 200 m matkalla. Myllyn jäännöksiä ei havaittu. Myöhemmillä kartoilla kaivantoa ei esiinny – niillä lasku-uomaksi on merkitty nykyinen, luontainen ja alkuperäinen uoma. Pitäjänkartalla uoman länsipuolelle on merkitty ”Simontaival hemman”. Kyseisellä kohdalla ollut talo lienee peruskartoilta päätellen autioitunut ilmeisesti 1900-luvun jälkipuoliskolla.

Uoma on tässä inventoinnissa tulkittu ”muuksi kulttuuriperintökohteeksi” joten sille on merkitty rajaus. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

Sijaintikartta kohde 16 Kenttätaipale.

Ote Pudasjärven pitäjänkartasta. Ylälaidassa S-kirjaimen alla keinotekoinen uoma ja myllyn symboli.

Kuvan vasemmassa osassa vanhaa, myllyyn liittyvää kaivettua uomaa.

41 Lapinniemi

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton

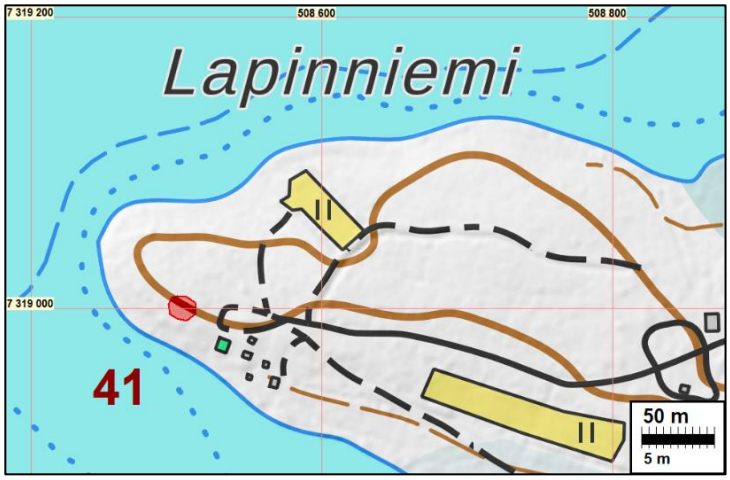
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7319001 E 508504
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021**: Pyyntikuoppa sijaitsee Simojärven eteläosan itärannalla olevassa Lapinniemessä, noin 30 metriä kesämökistä luoteeseen. Paikalla kasvaa sekametsää ja niemi on maaperältään hiekkaista moreenia.

Pyyntikuopan halkaisija on n. 2,5 m ja syvyys 0,5 m. Sitä ympäröivä valli on hyvin loiva. Kuopassa havaittiin huuhtoutumiskerros, joten se ei ole nykyaikana kaivettu.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Pyyntikuoppa kuvan keskikohdalla lapion kohdalla.

42 Latva-Penämö Rantala

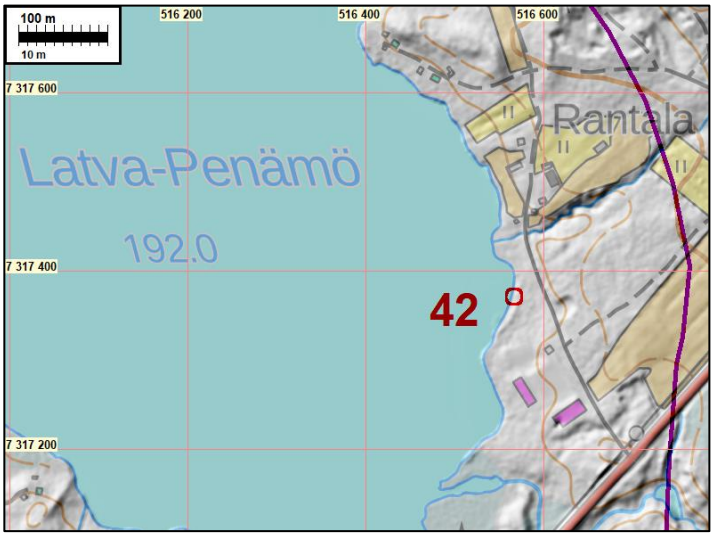
Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: löytöpaikka
Ajoitus: kivikautinen
Laji: löytöpaikka

Koordin: N 7317371 E 516567
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Löytöpaikka sijaitsee Latva-Penämö- nimisen pienen järven lounaisrannalla, Rantalan tilan ja leirikeskuksen välissä. Paikalla on kapea hiekkaranta, joka muodostaa matalan ja rantavoimille alttiin törmän. Törmän takana on kapea soistunut alue. Kauempana rannasta maasto on järven suunnasta loivasti nousevaa kuivaa hiekkakangasta.

Hiekkarannalta löydettiin suuri, 1,3 kg painava, kaikista sivuista isketty kvartsiydin (N 7317371 E 516567), ja yksi kvartsi-iskos (N 7317364 E 516566). Hiekkarannalla on myös hajallaan tulen rapauttamia kiviä. Löytöpaikoille ja kankaalle tehtiin koe-kuoppia, mutta niistä ei tehty mitään muinaisjäännökseen viittaavia havaintoja.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Vasemmalla: rantahietikkoa, josta kvartsi-iskos ja kvartsiydin. Oikealla: kvartsiydin.

43 Impiö Salmenniemi

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7315921 E 509756
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee pellolla, Impiönjärven ja Saunajärven välisen joen pohjoispuolella. Kumpaakin järveä on laskettu, vanha rantatörmä erottuu maastossa selkeästi. Pelto oli inventoinnin aikana oraalla, joten paikalle ei tehty koekuoppia. Törmän yläpuolella sijaitsevalta, rantaa kohti viettävältä pellolta löydettiin laajalta alueelta kvartsi- ja kivilaji-iskoksia sekä kvartsiytimiä, jotka keskittyivät rantatörmän harjan tuntumaan. Alueen rajaus perustuu kahteen löytökeskittymään.

Aivan kyseisen kohteen etelälaidalla on kohde 24 – ilmeisesti historiallisen ajan asuinpaikkaan liittyvä tulisijan jäännös sekä tähän oletettavasti liittyvä rautaisen atraimen löytöpaikka.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

Sijaintikartta kohde 24 Kenttä.

44 Kuittarinniemi länsi

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7321575 E 511355
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee hiekkarannalla, jolta löydettiin runsaasti kvartsi-iskoksia etenkin rantahietikon yläosasta noin 70 metrin matkalta. Suurin osa asuinpaikkaa on todennäköisesti jäänyt veden alle. Heti rannan itäpuolella on suota, joten asuinpaikka ei ilmeisesti jatku rantahietikkoa pidemmälle. Suon

toisella puolella, asuinpaikalta 100 metriä itään, sijaitsee *Kuittarinniemi keskiosa*- niminen kivikautinen asuinpaikka (kohde 46) sekä kohde 20 (pyyntikuoppia).

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Sijaintikartta kohde 20 Kuittari.

45 Kuittarinniemi keskiosa

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7321623 E 511482
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021**: Asuinpaikka on sijainnut joen eteläpuolella kankaalla, joka rajautuu hiekkakuoppaan, suohon ja jokeen. Joen varresta löydettiin polkujen kohdilta kvartsi-iskoksia paikoista, joissa sammal oli kulunut ja hiekkainen maa oli esillä. Myös etelämpänä vanhan hiekkakuopan reunassa on maanpinta rikkoutunut, paikalta löydettiin muutamia kvartsi-iskoksia. Maaperä alueella on hiekkaa ja hiekanotto on ilmeisesti tuhonnut osan asuinpaikasta. Kohteen rajaus on em. syistä kaksiosainen.

Ehjänä säilyneessä kangasmaastossa kvartsien löytöpaikkojen välissä on myös säilynyt kolme pyyntikuoppaa *Kuittari* (kohde 20). Simojärven rannalla 100 metriä asuinpaikalta länteen on *Kuittarinniemi länsi*- niminen kivikautinen asuinpaikka (kohde 44). Asuinpaikkoja erottaa suo. Kvartsien löytöpaikkojen väliselle kankaalle ja pyyntikuoppien ympäristöön tehtiin koekuoppia, mutta niissä ei havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Sijaintikartta kohde 20 Kuittari.

46 Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7330286 E 514064
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

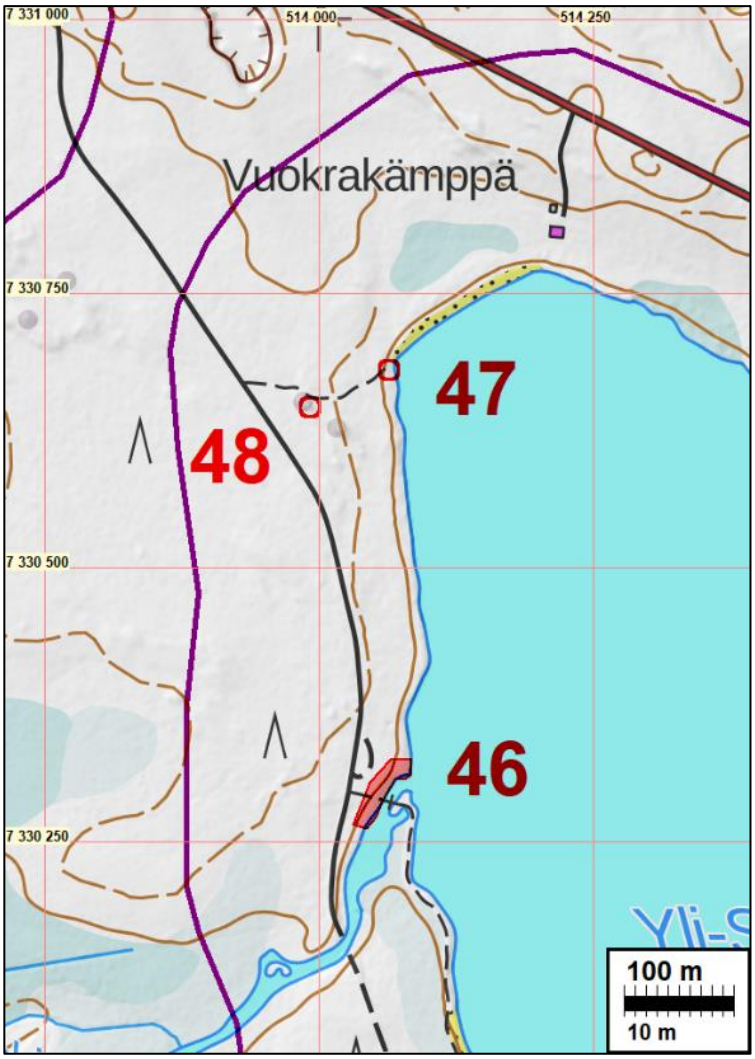
Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021**: Asuinpaikka sijaitsee Yli-Soppananjärvestä alkavan Keskijoen suussa. Joen ranta on sortuvaa rantatörmää, jonka yläpuolinen maasto on hyvin tasaista mäntykangasta. Paikalta alkaa retkeilypolku, jota varten on joen yli rakennettu silta. Joen rannassa on myös käytössä oleva nuotiopaikka. Maaperä paikalla on hiekkaista moreenia.

Joen rannalla on kaksi vanhaa kivistä rakennettua liettä, jotka ovat osittain maan ja jäkälän peittämiä. Toinen liesistä on yhä retkeilijöiden käyttämän nuotiopaikan vieressä. Liesien tarkempaa ikää on vaikea määrittää, mutta ne saattavat olla esihistoriallisia. Sortuvasta rantatörmästä löydettiin kvartsi-iskoksia sekä palanutta luuta muutamista eri kohdista noin 50 metrin matkalta.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Vasemmalla: kivikautisia asuinpaikkalöytöjä polun ja oikealla olevan rantatörmän kohdilta. Oikealla: Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä ja lieden jäännöksiä sortuvan rantapenkereen leikkauksesta.

46: Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu; 47: Yli-Soppananjärvi pohjoisranta; 48: Yli-Soppananjärvi luode.

47 Yli-Soppananjärvi pohjoisranta

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: löytöpaikka
Ajoitus: kivikautinen
Laji: löytöpaikka

Koordin: N 7330680 E 514064
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Yli-Soppananjärven pohjoisrannalla sijaitsee noin 150 metriä pitkä hiekkaranta. Sen yläpuolella on pieni rantatöyräs, jonka takana on märkää soistunutta rämettä. Läheltä rannan länsipäätä löytyi hietikolta yksi kvartsi-iskos. Löytökohta oli hietikon yläreunalla ja paikka näytti olevan veden hiljattain huuhtomaa, sillä maasta törrötti tuoreita juuria. Löytöpaikan lähistölle tehtiin koekuoppia, mutta niissä ei havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 46 Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu

Vasemmalla: kvartsi-iskos (mahd. kaavin) kuvan alareunan tienoilta rantahietikolta.
Oikealla: kvartsi-iskoksen löytöpaikka lapion kohdalla.

48 Yli-Soppananjärvi luode

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kohde
Ajoitus: historiallinen
Laji: kivirakenne (mahd. rajamerkki)

Koordin: N 7330646 E 513992
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021inventointi

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Pienen, parin metrin korkuisen kallionyppylän korkeimmalla kohdalla todettiin pienemmillä kivillä pystyyn tuettu, n. 80 x 30 x 30 cm kivi. Kivessä ei havaittu merkintöjä. Kivi vaikutti rajamerkiltä, mutta nykyisten tai vanhojen karttojen perusteella kohdalla ei ole ollut rajoja. Statukseksi määritettiin ”muu kohde” – siis ei suojeltu arkeologinen kohde.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta kohde 46 Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu

Pystykivi matalan kalliopaljastuman päällä.

SIMOJÄRVEN ALUEEN RAKENNETTU KULTTUURI-YMPÄRISTÖ

Simojärven rantaosayleiskaava

SELVITYS 14.3.2022

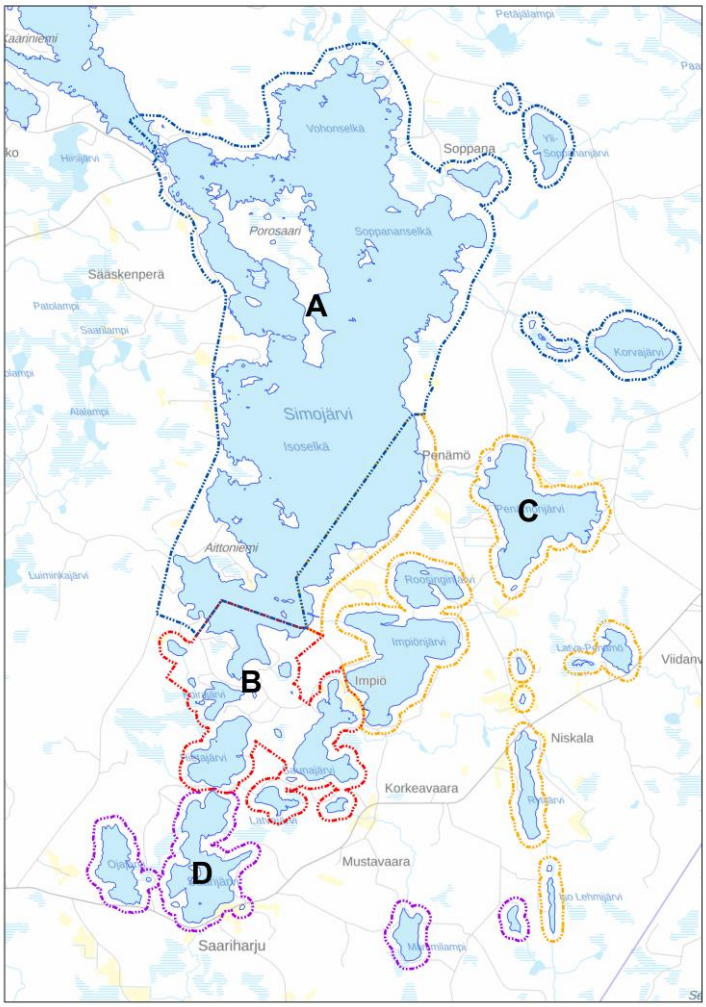
Arkkitehti Jarmo Lokio YKS 122

ARKKITEHTITOIMISTO
JARMO LOKIO OY

Taustaa

Simojärven rantaosayleiskaavan rakennettu kulttuuriympäristöselvitys on laadittu osayleiskaavan tausta-aineistoksi. Selvityksen on laatinut syksyn 2021 ja talven 2022 aikana arkkitehti Jarmo Lokio Arkkitehtitoimisto Jarmo Lokio Oy:stä.

Selvityksessä määritellään suunnittelualueen rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteet, jotka ohjaavat ja rajaavat maankäyttöä. Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys muodostaa yhden lähtökohdan osayleiskaavassa määritettäviin elinympäristön laatutavoitteisiin.

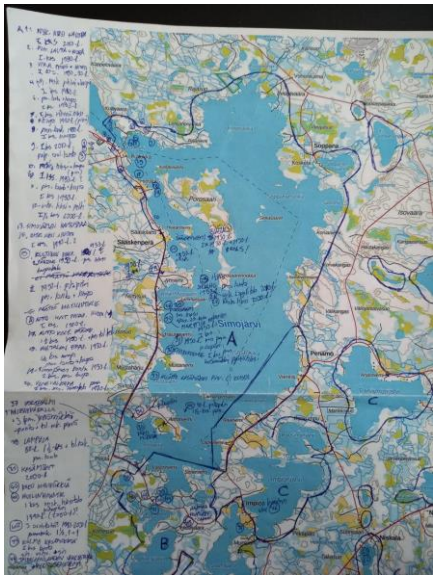

Simojärven osayleiskaava-alueet A, B, C ja D, josta selvitys on tehty.

Miten työ on tehty

Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys on tehty kahteen maastokäyntiin, kirjallisuus-, kartta- ja internetselvityksiin sekä inventoinnin yhteydessä suoritettuihin haastatteluihin pohjautuvan analyysin pohjalta.

Maastokäyntien aikana valokuvattiin selvitysalueelta noin 200 rakennusta, rakennelmaa tai rakennetun ympäristön kokonaisuutta. Muutamiin kohteisiin etenkin Mämmilammen alueella ei lukittujen yksityistiepuomien vuoksi päässyt vaikka paikallislehdessä (Kuriiri), Ranuan kunnan kotisivuilla ja paikallisessa radiossa (Lapin radio) oli laajasti tiedotettu 15.-16.9.2021 suoritettavista maastoinventoinneista.

Kartta- ja rakennustaulukkoselvitysten perusteella inventoimatta jääneet kohteet ovat nk. myöhemmän ajan (1970-luku ja nuoremmat) vapaa-ajan asuntoja ja lukumääräisesti niitä jäi dokumentoimatta 13…15 kohdetta. Niiden osalta voidaan todeta kulttuuriympäristöarvoiltaan todennäköisesti paikallisiksi.

Maastoinventoinnin yhteydessä kohteiden valokuvauksen lisäksi kirjattiin niiden perusominaisuudet; rakennusmateriaalit, väritys, arvioitu rakennusajankohta ja mahdolliset muut erityispiirteet.

Simojärven rakennetun ympäristön historiaa

Esihistoriallinen aika

Vanhimmat merkit ihmisen oleskelusta Simojärvellä ovat jo kivikaudelta usean tuhannen vuoden takaa. Alueen ensimmäiset asukit olivat Lapin alkuperäisasukkaita, saamelaisia, jotka 1600-luvulle tultaessa joutuivat kuitenkin vetäytymään pohjoisempaan etelästä saapuneiden suomalaisten eränkävijöiden tieltä. Kultikankaalla järven keskiosassa on laaja asuinpaikka, jossa on tutkimusten mukaan asuttu varhaisimmasta kivikaudesta rautakauden jälkipuolelle saakka. Simojärven alue on tarjonnut menneisyyden ihmisille rikkaat metsästysmaat ja runsaat kalavedet. Varhaisista elinkeinoista kertovat monet pyyntikuopat järven rannoilla ja saarissa. *(Lähteet: ”Simojärven ja Soppanan alueiden historia”, Luontoon.fi, Metsähallitus, Ranuan historia, Wikipedia)*

Saamelaiskausi

Simojärven alue on ollut koko Ranuan kunnan alueen merkittävin saamelaiskauden asuinympäristö, jota voidaan pitää jonkinlaisena keskuksenakin. Saamelaiskausi alkoi hiipua 1600-luvulla, jolloin talonpoikaiskulttuuri alkoi levitä alueelle. Kemiläiset ja iiläiset olivat tosin käyttäneet Simojärveä kalastuspaikkana jo 1500-luvulla, jolloin kilpailu alueen riistamaista alkoi ja saamelaiset joutuivat poistumaan vanhoilta sijoiltaan talonpoikien vallatessa alueita. Tässä vaiheessa Simojärvi jaettiin ns. nautintasektoreihin lappalaisten ja lantalaisten kesken. *(Lähde: ”Simojärven ja Soppanan alueiden historia”, Luontoon.fi, Metsähallitus)*

Lapin ja Lannan raja

Simojärvi oli vielä 1600-luvun lopulla saamelaisten ja suomalaisten käytössä. Simojärven alueella kulkee entinen Lapin ja Lannan raja, joka on kulkenut Simojärven Kultamasalmesta. Nykyään Kultisalmena tunnetun paikan läheltä löytyvät myös Rajavaara, Rajasuo, Rajapuro, Rajalahti ja Rajaselkä, jotka viittaavat siihen, että Lapin ja Lannan raja on kulkenut juuri näillä seuduilla. Kultisalmi on ollut saamelaisille hyvin tärkeä kalastuspaikka. Kultaaminen, eli nuotan vetäminen joen poikki rakennettua estettä tai rantaa vasten, antaa nimen

Simojärven Kultisalmelle. Salmessa on säilynyt pitkä kivipato. *(Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)*

Vakinaisen asutuksen leviäminen

Vanha nautintajärjestelmä murtui 1700-luvun lopulla, jolloin maanviljely edistyi ja tervanpoltto antoi helpomman tulon ja elannon kuin epävarma ja työläs eräkalastus. Näihin aikoihin Simojärven erämaa sai ensimmäiset kiinteät asukkaansa. 1860-luvun lopulla nopeassa kasvussa ollut puunjalostusteollisuus vaati runsaasti raaka-ainetta, jota Simojärven ympäristöstäkin hankittiin. Suuret savotat imaisivat paljon työvoimaa, joista osa jäikin pysyvästi asumaan alueelle. Myöhemmin Simojärven ympäristöön rakentui useita kyliä. *(Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)*

Simojärven hautasaaret

Simojärvellä on haudattu vainajia useisiin saariin. Tapa oli yleinen ennen kirkkomaiden yleistymistä kun matkat kirkolle olivat pitkiä. Hautaukset olivat useimmiten väliaikaisia - vainajat haudattiin saariin kelirikkoaikana ja kesäkuumalla odottamaan yleensä talviaikaista kuljetusta reellä siunattuun kirkkomaahan. Aina vainajia ei kuitenkaan koskaan viety kirkkomaahan, vaan saaret jäivät niiden ikuisiksi leposijoiksi.

Simojärvellä saarien nimistä ei voi päätellä onko niitä käytetty hautaukseen, mutta usein järvissä on nimeltään jollain tavalla kuolleisiin viittaavia saaria. Ruumis-, Kalma- tai Kuoliosaarista voi löytää matalia, pitkänomaisia painanteita merkkeinä vanhoista hautauksista. Hautojen merkkeinä mahdollisesti olleet puuristit tai -paalut ovat aikojen kuluessa maatuneet. *(Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)*

Ihmistoiminnan merkkejä Soppanan alueella

Soppanan alueella voi tarkkaavainen kulkija huomata runsaasti merkkejä alueen elinkeinohistoriasta. Paasonjoen varren soilta on niitetty saroja, heiniä ja kortteita rehuksi, ja niitä on säilytetty soille rakennetuissa ladoissa. Heinät on sitten haettu eläimille talvella parempien kulkuolojen aikana. Suolatojen jäännöksiä on vielä siellä täällä Paasonjoen varrella. Niitto on saattanut kestää päiviä, ja välillä niittäjät ovat levänneet suon lähistön kuivalle paikalle tehdyssä laavussa. Sellaisen jäänteet ovat Paasonsuon reunalla. Vieressä on vielä suuri petäjä, johon veistettyyn pilkkaan ovat paikalla aikaa viettäneet kaivertaneet nimikirjaimiaan.

Soppanan metsissä oli 1900-luvun alusta lähtien savotoita, ja niistä ovat vielä merkkeinä tammipatojen jäännökset purojen niskoissa, patoihin tarvitun maan kaivuukuopat ja savottakämppien alimmat sammaloituneet hirsikerrat. Soppanasta löytyi myös kahden pienen tilan jäänteet. Paasonjärven rannalle pirtti ja karjasuoja oli tehty samaan rakennukseen, mutta Paasonsuon vieressä ne olivat eri rakennuksissa. Rakennuksista on jäljellä enää muutamia lahonneita hirsiä ja kivikasoja jäänteinä vanhoista tulisijoista. *(Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)*

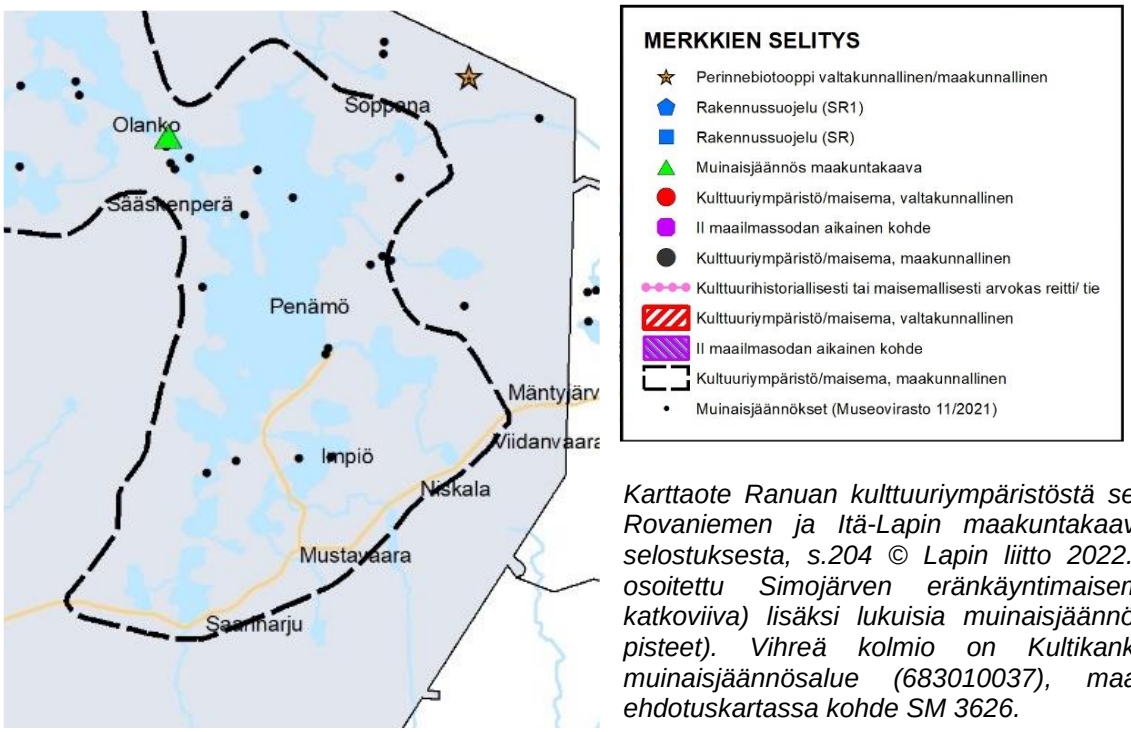
Lapin sota

Lapin sodan aikana Simojärvellä tai sen lähiympäristössä selvitysalueella ei

taisteluja käyty: Simojärvi jäi sivuun sotatapahtumista, jotka sijoittuivat Ranuan ja Rovaniemen välisen tien maastoihin. Päätaistelu käytiin 7.-9.10.1944 Ylimaan korkeudella. Tuossa vaiheessa saksalaiset eivät olleet vielä aloittaneet järjestelmällistä rakennusten tuhoamista. *(Lähde: Historiakirjailija Mika Kulju, email 19.2.2022)*

Rakennettu ympäristö

Selvitysalueella ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti luokiteltuja kulttuuriympäristöjä.

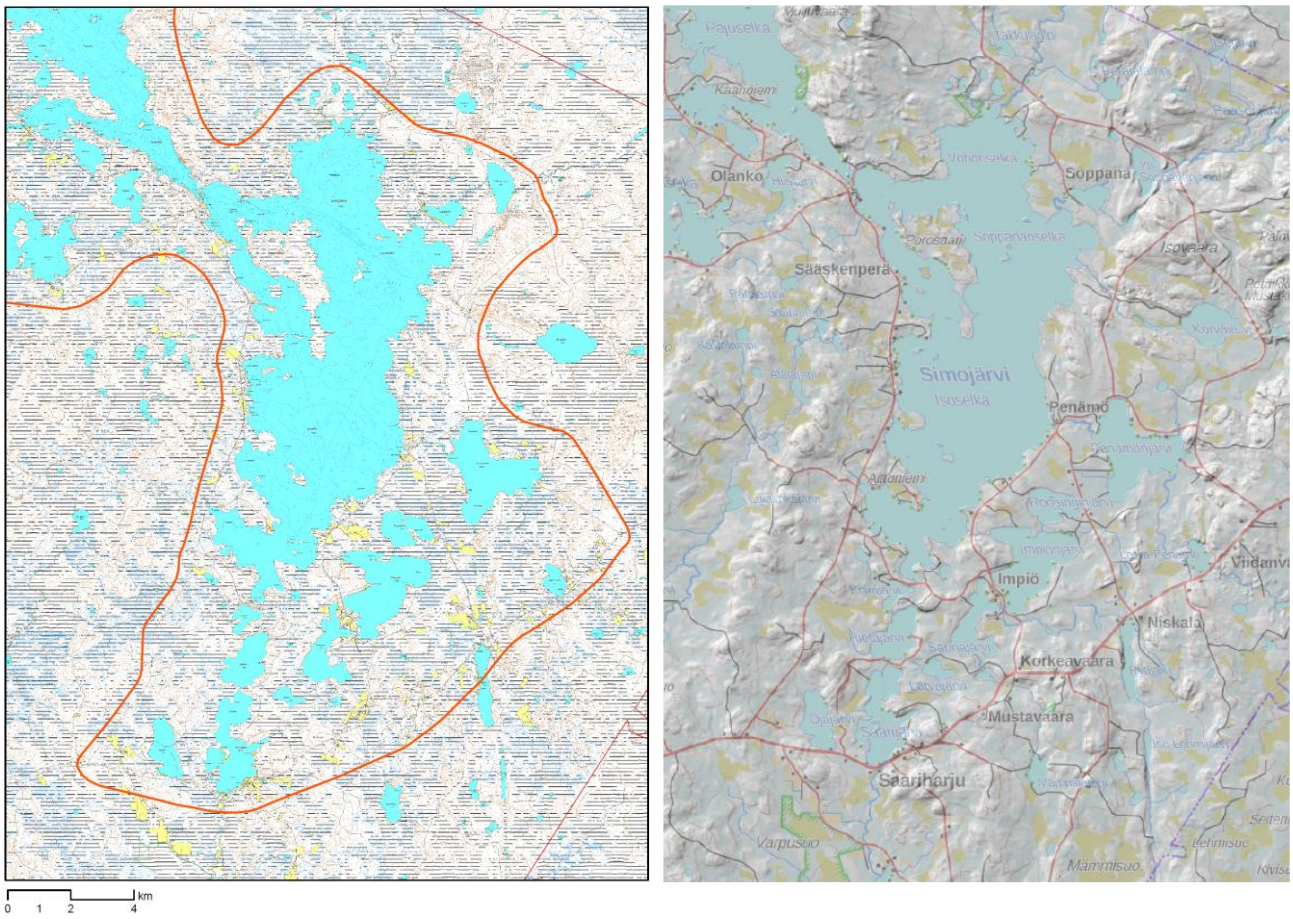

Karttaote Ranuan kulttuuriympäristöstä selvitysalueelta Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotuksen selostuksesta, s.204 © Lapin liitto 2022. Alueelle on osoitettu Simojärven eränkäyntimaiseman (musta katkoviiva) lisäksi lukuisia muinaisjäännöksiä (mustat pisteet). Vihreä kolmio on Kultikankaan kiinteä muinaisjäännösalue (683010037), maakuntakaavan ehdotuskartassa kohde SM 3626.

Sen sijaan koko Simojärvi on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (Simojärven eränkäyntimaisema). Alueella on lisäksi lukuisia muinaisjäännöksiä sekä merkittävä esihistoriallinen asuinpaikka, Kultikankaan kiinteä muinaisjäännösalue (683010037) Simojärven hautausmaan etelä-, itä- ja länsipuolella.

Kuvapari Kultikankaan muinaisjäännösalueesta Simojärven hautausmaan edustalta. Alueen hiekkarannalta avautuu kauniit näkymät Simojärvelle.

Kuvapari: Vasemmalla ote maakunnallisesta maisema-aluerajauksesta (LAPPI_MaMa), jossa näkyy osa Simojärven eränkäyntimaisemaa ja oikealla rinnevarjostekuva selvitysalueen suurmaisemanmuodoista. © Maanmittauslaitos-Karttapaikka 2021.

Perustelu:

Perustelu:
Eränkäyntimaisemaa, missä maiseman arvot perustuvat luonnonkauniiseen järviluontoon, karuihin mäntykannaksiin ja muutamiin järven ympärillä oleviin maaseututiloihin sekä virkistyskäyttöön. Huomattava arkeologinen kulttuuriperintö.

Maakunnallisen kohteen kuvauksessa todetaan, että ”Simojärvi on suuri erämaajärvi jonka rannalla on hajallaan pieniä tilakeskuksia sekä suhteellisen paljon erämaamökkejä. Alueella on rikas arkeologinen kulttuuriperintö. Simojärven alue on vaihettumisvyöhykettä lännen suomaastojen ja idän vaara-alueiden välillä.”
”Simojärvi on reilun 30 kilometrin pituinen ja leveimmillään kuuden kilometrin levyinen järvi, jossa on useita saaria. Alue on enimmäkseen suhteellisen loivapiirteistä kumpuilevaa maastoa. Lounaispuolen maisemassa voi jo hahmottaa kaukana häämöttäviä Kemijärven vaarajaksoja. Maaperä on lähes kaikkialla moreenia, paikoitellen on myös kalliopaljastumia ja pieniä soita. Järven pohjoispään rannat ovat enimmäkseen hyvin kivisiä, eteläpäässä on myös hiekkarantoja.”

”Nykyisin alueella on myös matkailijoita ja kalastajia palvelevia majoituspalveluita sekä laajahko reittiverkosto. Järven ympäristö on erityisen kaunis luontokohde ja järvi itsessään suosittu kalastuskohde.”

Arkeologiset kohteet

Suunnittelualueelle laaditaan erillinen arkeologinen selvitys.

Kulttuurihistorialliset kohteet ja pihapiirit

Selvitysalueen yksittäiset kulttuurihistorialliset kohteet ja pihapiirit on valikoituneet ensisijaisesti vv. 2006-2007 tehdyssä laajassa inventoinnissa Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi (LKYT). Sen lisäksi kohteisiin on lisätty syksyn 2021 maastoinventoinnissa kartoitettuja kohteita ja mahdollisesti Lapin ELY-keskuksen hoitoavustusta saaneita kohteita.

Kohdenumerointi 87-160 on Ranuan LKYT-kohdeluetteloraportista ja kohdenumerointi 203-209 on selvityksen laatijan inventoimia kohteita, joissa on mukana myös mahdollisesti Lapin ELY-keskuksen hoitoavustusta saaneita ja/tai hakeneita kohteita.

Kohteiden arvotus on tehty LKYT-luokituksen mukaisesti selvityksen laatijan toimesta.

LKYT-luokitus:

RH = rakennushistoriallinen arvo

H = kulttuurihistoriallinen arvo

M = maisemallinen arvo

Plussien määrällä on arvioitu kunkin luokituksen ominaisarvo:

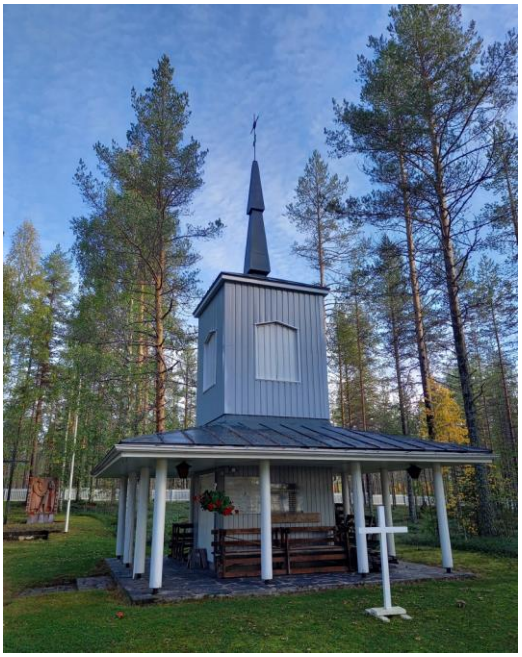
Plussien yhteismäärä osoittaa kohteen kulttuuriympäristöarvon kokonaisuutena:

1…6 = paikallinen

7…8 = maakunnallinen

9 = valtakunnallinen

Kartta selvitysalueen kulttuurihistoriallisista kohteista ja pihapiireistä. Kohteita on kaikkiaan 30 kpl, joista 23 kpl on Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi (LKYT) -kohteita ja 7 kpl on syksyn 2021 maastokäyntien yhteydessä inventoituja kohteita. Kartta on tämän selvityksen liitteenä.

203. Simojärven hautausmaa

1870-luvulla perustettu Simojärven hautausmaa sijaitsee kauniilla hiekkaharjulla Simojärven rannalla. Hautausmaata on laajennettu pariin otteeseen ja nykyisen kokonsa ja muotonsa se on saanut jo 1930-luvulla, jolloin sieltä kaadettiin pääosa tukkimetsästä puistomaiseksi alueeksi. Hautausmaan kohokohdan muodostaa mittasuhteiltaan ja muodoltaan kaunis puurakenteinen kellotapuli, joka on vihitty käyttöön 7.7.1963. Sen taka-alalla sijaitsee Simojärven sankarihaudan sankaripatsas (1964), jonka on tehnyt kuvanveistäjä Ensio Seppänen.

RH++, H+++, M++

151. Uusitalo

Tila kuulunut samalle suvulle vuodesta 1881 lähtien. Pihapiiri rajattu kolmelta sivulta. Toiset rakennukset sijoitettu päärakennuksen läheisyyteen ja toiset Simojärven rannalle. Pihapiiri avoin jossa isoja tuomia, jotka ovat palaneen rakennuksen paikalla. Avoin näkymä päärakennuksesta Simojärvelle.

RH++, H+++, M+

204. Hietala (55:14)

Simojärven rannassa sijaitseva neljältä suunnalta rakennettu avonurkkainen pihapiiri, jonka päärakennus ja järven suuntainen talousrakennus on 1930-luvulta. Järven puoleiset rakennukset (varasto- ja sauna) ovat 1950-luvulta.

RH++, H++, M+++

167. Simojärven koulu

Simojärven koulupiiri perustettiin 1946 ja koulurakennus sivurakennuksineen valmistui vuonna 1950. Koulu lakkautettiin 1995. Kahdelta kulmalta rajattu avara luonnontilassa oleva pihapiiri.

Pihapiiriin saavuttaessa oikealla on koulurakennus vasemmalla talous- ja wc-rakennus. Simojärven rannalla rantasauna.

RH+, H++, M+

205. Lepola (56:13)

Lepola-tilan päärakennuksen hirsikehikko on alkujaan ollut Sääskilahdessa tuulimyllynä, josta se on siirretty Porosaaren Hietaniemeen 1930-luvulla suutari Aukusti Kaarteen perheen asuinrakennukseksi. Rakennus on ollut asuinkäytössä 1960-luvulle saakka, jonka jälkeen se on toiminut kesäasuntona (kuva 1960-luvulta).

RH+, H+, M-

160. Uusitalo

Kolmelta sivulta rajattu, vanhalla rakennuksella (8x18,5m), uudisrakennuksella (16x7m) ja navetan lato-osalla (7x9m).Pihan ympärys on luonnontilassa. Pihalla lasten keinu, hiekkalaatikko ja punainen leikkimökki.

RH+, H+, M-

206. Sääskenniemi (3:7,39 ja 57)

Komea hyvin hoidettu peräpohjalaistyylinen pihapiirikokonaisuus pää-, talous ja sivurakennuksineen kolmen kiinteistön alueella. Rakennuksia yhdistää punaiseksi maalattu pystyvuorilaudoitus maisemallisesti kauniilla paikalla.

RH+, H++, M+++

103. Jyriaho

Jyriaho on entinen kruununtorppa joka on asutettu1886. Kolmelta suunnalta rajattu pihamaa korkealla Simojärven rannalla. Luonnonurmikkoinen piha, jossa muutamia pensaita ja pihlajia. Päärakennus piha-alueen etelälaidalla, navetta ja talli länsipuolella ja puoji / talli pohjoispuolella.

RH++, H++, M+

207. Hautaniemi (80:5)

Vanhin osa päärakennuksesta on 1800-luvulta ja siirretty nykyiselle paikalleen 1944. Asuinkäytössä pihapiiri oli 1955 saakka, jonka jälkeen se on ollut vapaa-ajanasuntona. Kala-aitta on v:lta 1949 ja pihapiiriin kuuluu myös varastokäytössä oleva navetta.

RH+, H+, M+

171. Kotiniemi

Tilan historia alkaa 1800-luvun loppupuolella jolloin Aate Sääskilahti tuli tilalle. Kalle Sääskilahti tuli isännäksi 1930-luvulla. Pihapiiri muodostuu asuinrakennuksesta joka pohjois-eteläsuuntaisesti Ranuan Simojärven eteläpäädyssä, navettarakennuksesta, aitta/puoji/tallista, rantasaunasta sekä uudesta valmishirsi-lomamökistä saunan ja pihapiirin välissä.

RH+, H+, M+

87. Impiön entinen koulu

Hiekka / sorapintainen pihamaa. Itäpuolella pihaa on saunarakennus ja länsipuolella maakumpare ja jääkiekkokaukalo, pohjoispuolella varasto / huussirakennus. Pysäköintipaikka ja soratie pihaan Impiöntieltä.

RH+, H++, M+

89. Kotiniemi

Kotiniemi on erotettu Vanha Impiö nimisestä mantaalitilasta ja asutettu 1926. Kolmelta suunnalta rajattu pihapiiri. Lipputanko ja kaivo pihan keskivaiheilla. Pihapiirissä myös puoji / liiteri ja kesäasunto/ sauna/autotallirakennus koillisessa. Aitta ja varasto kauempana itäpuolella. Sauna ja toinen varasto, Saunajärven rannalla eteläpuolella, soratie pihaan tulee idästä.

RH+, KH+, M+

126. Uusi-Impiö

Uusi-Impiö on erotettu Mursuahon ja Impiön maista 1940-luvulla. Asumaan tilalle tultiin 1955. Kolmelta suunnalta rajattu nurmikkoinen pihapiiri jossa muutamia pensaita ja lipputanko. Piha rajoittuu lounaan puolelta Impiöntiehen. Päärakennus lounaispuolella ja vanha navetta luoteispuolella, uusi navetta koillispuolella ja traktoritalli sen takana. Leikkimökki ja autotalli kaakkoispuolella.

RH++, H+, M++

116. Seppälä

Antti Anetjärvi osti puolet Uusi-Impiö, nimisestä tilasta 1912. Vuonna 1924 tämä tilan puolikas jaettiin kahtia ja muodostui Autio ja Seppälä. Avoin nurmikkoinen pihamaa Impiöntien varressa. Pihassa pensaita ja istutuksia. Piha-alueen länsilaidalla uusi asuinrakennus, sen itäpuolella puoji/tallirakennus ja vanha asuinrakennus kaakkoispuolella, kauempana koillisessa Impiöjärven rannassa on sysihuone. RH+, H+, M+

92. Vanha-Impiö

1770-luvulla tuli Saarelasta Pekka Antinpoika Hyttinen ja hänestä tuli Impiön verotalon omistaja. Kolmelta suunnalta rajattu pihapiiri, Saunajärven rannalla. Soratie pihaan tulee koillisesta. Navetta ja autotalli päärakennuksen pohjoispuolella, lato / liiteri länsipuolella, leikkimökki koillispuolella ja sauna itäpuolella. Ympärillä peltoa ja tilan talousrakennuksia.

RH++, H+, M++

127. Mursuaho

Mursuahoon on tultu asumaan noin 1930, Juho ja Hilda Impiö. Kolmelta suunnalta rajattu pihapiiri, jossa vanha päärakennus pihan pohjoislaidalla ja sitä vastapäätä navetta. Puoji / tallirakennus länsipuolella ja uusi pajarakennus itäpuolella, aitta/varasto kauempana koillispuolella tien varressa. RH+, H+, M+

208 Isosaari 6:118

Aitta on ilmeisesti vuodelta 1775, kylän vanhin pystyssä oleva rakennus. Aitta on ilmeisesti vuodelta 1775, Saariharjun kylän vanhin pystyssä oleva rakennus (sijaitsee Isosaaressa).

RH++, H+, M+

110. Saarela

Saarela on erotettu Saarijärven tilasta 1910-luvulla ja asumaan sinne on tultu 1918, Selma ja Kaarlo Saarela. Neljältä suunnalta rajattu piha-alue. Pihan ympärillä lehtipuita ja vanhoja isoja havupuita. Päärakennus sijaitsee piha-alueen luoteislaidalla, puoji koillispuolella, navetta kaakkoispuolella ja pikkupuoli lounaassa. Maakellari ja rantasauna päärakennuksen takana luoteessa, muita tilan talousrakennuksia pihapiirin ympärillä. RH+, H+, M+

Saariharjun kylässä sijaitsee merkittävä LKYT-kohdekeskittymä Ranualla. Pelkästään kyläkummun (kuva alla) alueella on viisi kohdetta (94,97,107,112 ja 130) ja kaikkiaan kylässä on 9 kohdetta.

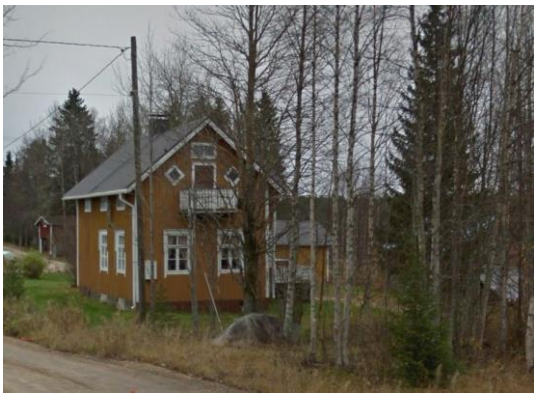
Panoraamakuva Saariharjun kyläkummusta, joka on maisemakuvallisesti kylää vahvasti luonnehtiva ominaispiirre. keskellä kuvaa sijaitsee 94. Heikkilä, sen takana 130. Rajala ja oikealla 112. Rintelä.

97. Ranta-Saarela

Ranta-Saarela on erotettu Saarijärven tilasta 1925. Tilan päärakennus on valmistunut 1932. Avara nurmikkoinen pihapiiri, päärakennus pohjoispuolella, Heikkilän navetta itäpuolella ja Saarijärven rakennukset eteläpuolella. Tilan halkovarasto on koillispuolella ja sauna kauempana Saarijärven rannassa luoteessa.

RH+, H++, M++

114. Vierelä

Yrjö ja Heikki Saarijärvi rakensivat Vierelän 1951. Pieni kolmelta suunnalta rajattu piha. Posiontie rajana pohjoispuolella, soratie pihan läpi Juholaan. Pihassa luonnonurmikkoa, pensaita ja lehtipuita. Päärakennuksen lounaispuolella varasto, talli / puojirakennus länsipuolella.

RH+, H+, M+

107. Saarijärvi

Saarijärvi on perustettu 1690. Ensimmäinen asukas oli Antti Mursu. Avara luonnonurmikkoinen pihapiiri korkealla harjulla. Piha-alueen etelälaidalla päärakennus, sauna ja autotalli, varasto kauempana lounaispuolella ja maakellari noin 80 m päässä etelässä. Soratie etupihan läpi kaakosta ja lounaasta Posiontieltä. Pihalla lisäksi grillikota ja naapuritilan, Ranta Saarelan päärakennus luoteispuolella ja Heikkilän navetta koillisessa.

RH+, H++, M+++

130. Rajala

Rajala on erotettu Heikkilästä noin 1930. Avara luonnonnurmikkoinen pihapiiri, jossa muutamia puita ja pensaita ja johon rakennukset on vapaasti sijoiteltu. Päärakennuksen lisäksi pihassa on talli, huussi, liiteri, leikkimökki, maakellari ja rantasauna hieman etäämmällä Saarijärven rannassa.

RH+, H+, M+++

94. Heikkilä

Heikkilä on erotettu Saarijärven maista noin 1800-luvun alkupuolella (Heikki Impiö -> Heikkilä). Avara, nurmikkoinen pihapiiri, johon rakennukset on vapaasti sijoiteltu. Pihalla muutamia pensaita ja istutuksia. Päärakennus piha-alueen etelälaidalla, varasto itäpuolella ja sauna sekä pienempi varasto kauempana Saarijärven rannalla lännessä.

RH+, H+, M+++

112. Rintelä

Rintelään on tultu asumaan 1920-luvulla, Matti ja Aili Heikkilä. Kolmelta suunnalta rajattu pieni rinteeseen sijoittuva pihamaa. Päärakennus piha-alueen luoteislaidalla, navetta länsipuolella ja kaakoislaidalla autotalli ja maakellari, lipputanko pihassa. RH+, H+, M++

111. Pellonpää

Pellonpää, eli Virkkala on erotettu Heikkilän tilasta 1915. Ranuan Osuuskaupan jakelu puojista 1930-1940-luvuilla. Pudasjärven osuuskaupan myymälä oli tallissa 1949 - 1950, isojen savottojen aikaan. Kolmelta suunnalta rajattu, nurmikkoinen pihamaa jossa pensaita ja muita istutuksia, lipputanko pihamaalla. Uusi asuinrakennus piha-alueen länsilaidalla, vanha päärakennus pohjoispuolella, navetta itäpuolella ja autotalli eteläpuolella.

RH+, H++, M+

95. Saariharjun vanha koulu

Koulurakennus Saariharjulle valmistui 1951 ja koulu lakkautettiin v.2001. Koulurakennuksessa oli myös opettajan ja vahtimestarin asunnot. Sora / nurmikkoinen pihamaa Posiontien ja Saarijärven välissä. Pihassa isoja puita, pensaita ja muutamia istutuksia. Päärakennuksen koillispuolella on varastorakennus ja sauna pohjoispuolella järven rannassa.

RH+, H++, M+

209. Perälä 25:4

Perälän maitotila on perustettu v.1808 Roosinginjärven itärannan alueelle. Tila koostuu 1½-kerroksisesta rintamamiestyylisestä päärakennuksesta, joka sijaitsee hieman erillään isosta navettarakennuksesta sekä useista pienemmistä talous- ja varastorakennuksista muodostuvasta neliömäisestä pihapiiristä. Yksi talousrakennuksista on entinen asuinrakennus, nk. savupirtti joka on siirretty nykyiselle paikalleen talousrakennukseksi.

RH+, H++, M++

125. Törmälä

LKYT-kohde Törmälä Penämöjärven rannalla on rakennuskannaltaan uusiutunut kokonaan 2010-20 -luvulla lautaverhoilluksi vapaa-ajan asunnoksi ja rantasaunaksi. Pihapiirissä ei ole enää vanhoja rakennuksia.

88. Kuittarin mylly

Kuittarin mylly rakennettiin n.1890, Penämöjokeen, rakentaja ja mylläri oli Antti Kuukasjärvi. Myllyrakennus oli alkujaan savupirtti, mylly oli käytössä 1930-luvun lopulle. 1990- luvulla mylly kunnostettiin, Matti Kukasjärven ja Lapin ympäristökeskuksen toimesta.

RH++, H++, M-

105. Soppana

Soppana on entinen kruununtorppa, joka on asutettu 1800-luvulla, ensimmäinen asukas on ollut Antti Niemelä. Kolmelta suunnalta rajattu, nurmikkoinen piha-alue. Päärakennus piha-alueen länsilaidalla, puoji / talli pohjoispuolella, ja sen takana autotalli ja liiteri. Navetta on pihan itäpuolella ja maakellari eteläpuolella, sauna ja verkkohuone on kauempana järven rannassa.

RH++, H++, M++

113. Koskela/Soppana

Koskela on perustettu Soppanasta erotetulle maalle 1930-luvulla. Avoin pihapiiri johon rakennukset on vapaasti sijoiteltu. Vanha asuinrakennus pihan itälaidalla, uusi aitta, varasto, lato ja liiteri länsipuolella. Kesämökki pohjoispuolella ja mylly joenrannassa luoteispuolella. Soratie pihaan pohjoisesta tulee Soppana joen ylitse teräsbetonisiltaa.

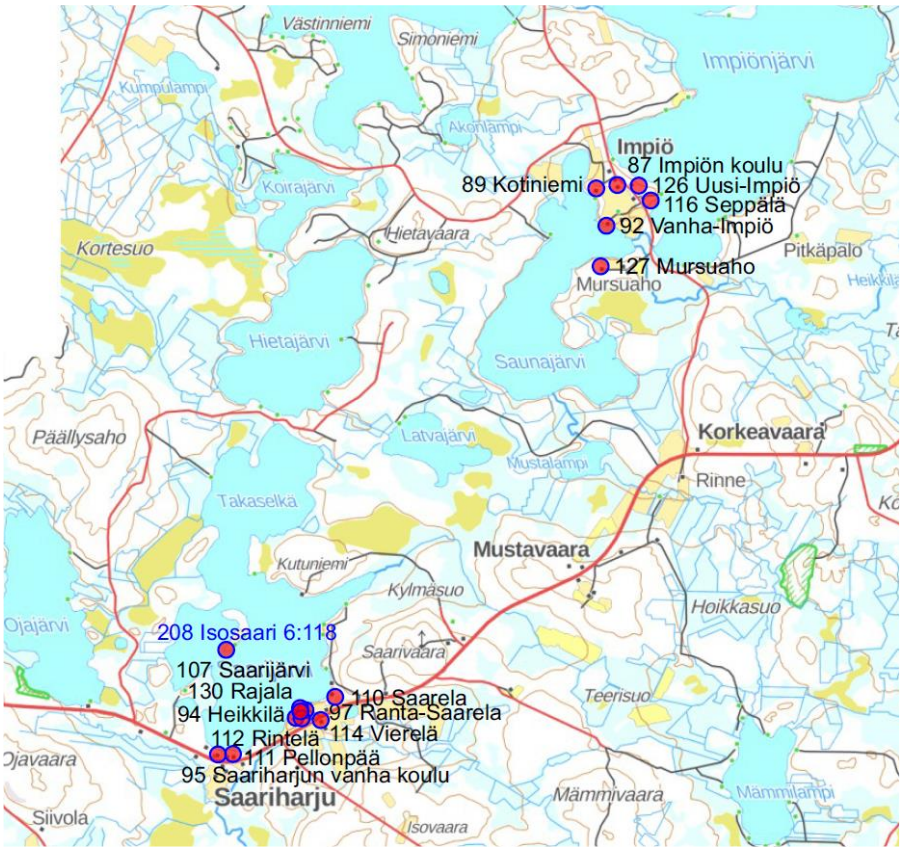
RH+, H+, M+++

Yhteenveto

Rakennetun ympäristön analyysin pohjalta voidaan todeta johtopäätöksinä seuraavaa:

Selvitysalueen rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ja pihapiirit sijoittuvat Simojärven, Saariharjun ja Impiön alueille. Osayleiskaava-alueiden pienempien järvien ja lampien; Yli-Soppananjärven, Korvajärven, Korvalampien, Penämönjärven, Latva-Penämön, Koikkurivaaranlammen, Kaivoslammen, Rytijärven, Iso Lehmijärven, Iso Löytölammen, Mämmilammen ja Ojajärven ranta-alueilta ei maakunnallisia tai paikallisia arvoja sisältäviä kulttuuriympäristökohteita syksyn 2021 maastokäynneillä löytynyt.

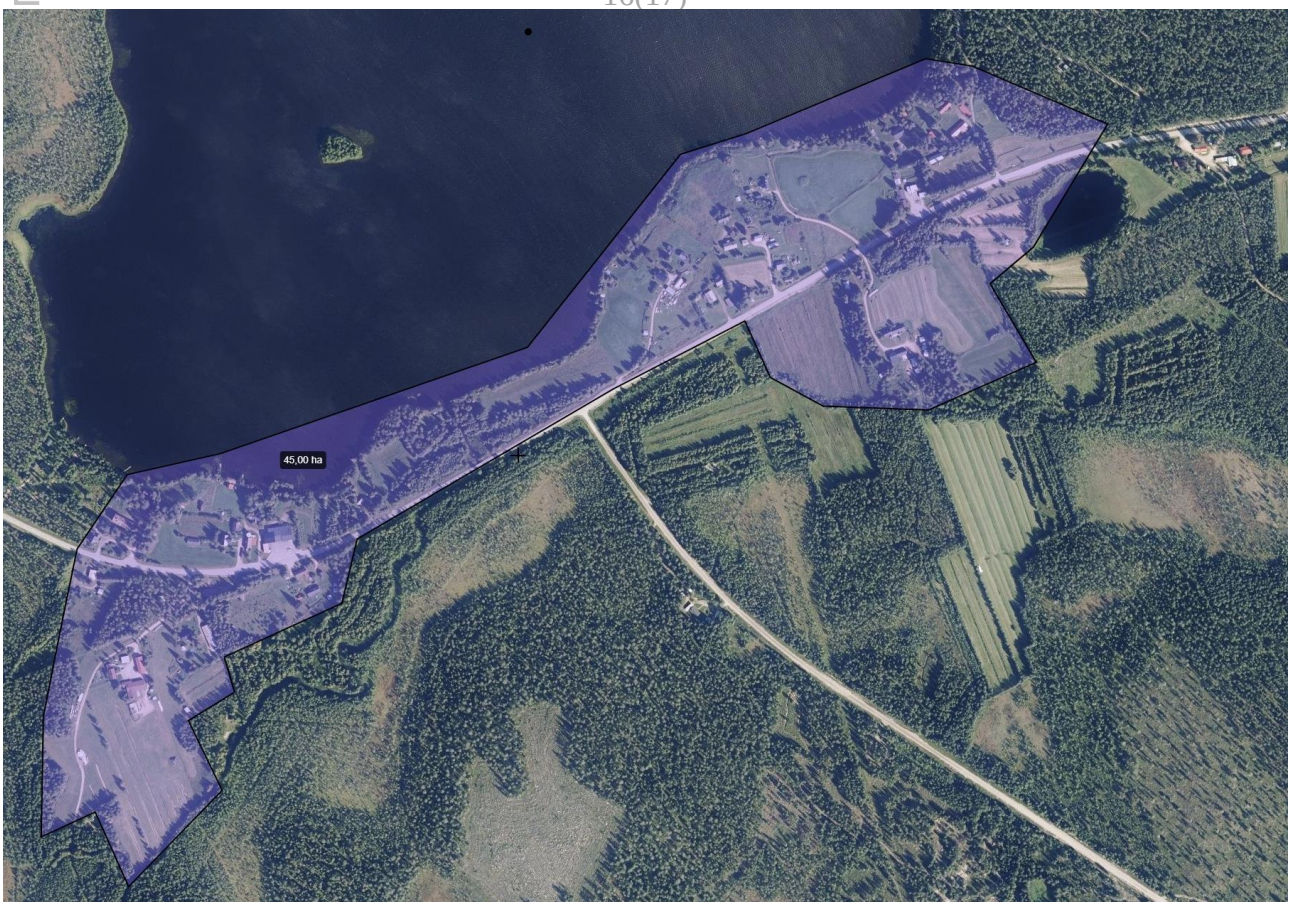
Rakennuskanta ko. alueilla kuten myös koko selvitysalueella on pääosin 1900-luvun jälkipuoliskolla ja osin myös 2000-luvulla rakentunutta vapaa-ajan asutusta.

Kuva vasemmalla: selvitysalueen kulttuurihistorialliset kohdekeskittymät sijaitsevat Saariharjun (9 kohdetta) ja Impiön kylissä (6 kohdetta).

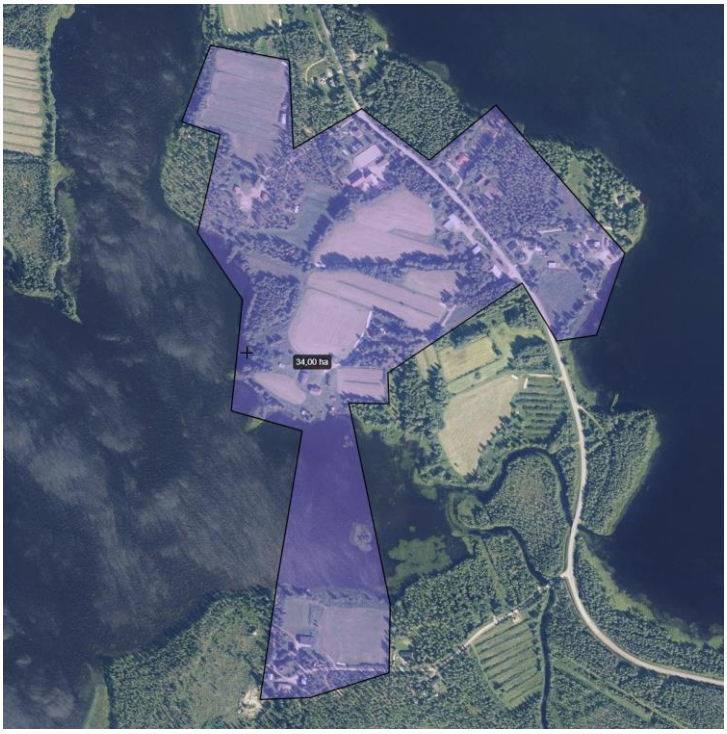
Selvitysalueen osalta merkittävimmät kulttuurihistorialliset kohdekeskittymät löytyvät Saariharjun ja Impiön kylistä. Näistä Saariharjun kylällä on maisemakuvan ja kylää luonnehtivan kyläkummun osalta jopa maakunnallista merkitystä edustavana esimerkkinä etelälappilaisesta järvikylästä Saarijärven etelärannalla.

Saariharjun kylän kulttuuriympäristöaluerajauksessa on mukana kylän keskeiset maisemakuvalliset elementit; kyläkumpu, järvi, peltoalueet ja niitä rajaavat metsänreunat. Nämä maisemakuvalliset elementit yhdessä peräpohjalaistyylisten pihapiirien kanssa muodostavat kaksiosaisen kokonaisuuden; Saariharjun kyläkummun alueen idässä ja Saariharjun vanhan koulun alueen kulttuuriympäristökokonaisuuden länsiosassa. Saariharjun kulttuuriympäristöalueen kokonaislaajuus on n.45 hehtaaria.

Kuva yllä: Saariharjun kulttuuriympäristöalue. Oikealla sijaitsee kyläkumpu maisemakuvaltaan avoimessa ympäristössä Saarijärven etelärannalla ja vasemmalla koulun osa-aluekokonaisuus. © Karttapaikka, Maanmittauslaitos 2022.

Saariharjun kulttuuriympäristöalue ulottuu selvitysalueen ulkopuolelle alueen länsiosassa, jossa Posiontien eteläpuolella sijaitsee kolme peräpohjalaistyylistä asuinpihapiiriä. Näistä keskimmäinen (Lehtola) on inventoitu LKYT-kohde nro 120.

Impiön kylän kulttuuriympäristöarvot rajoittuvat maaston suhteellisen peitteisyyden vuoksi enemmän toisiaan lähellä sijaitseviksi yksittäisten kohteiden kyläksi, joiden arvo jää paikalliseksi. Kulttuuriympäristöaluerajaukseen on otettu mukaan maisemakuvallisina elementteinä Impiö- ja Saunajärven rantojen lisäksi avoimet peltoalueet, jotka löyhästi yhdistävät Impiön kylän yksittäiset kulttuuriympäristökohteet.

Kuva vasemmalla: Impiön kulttuuriympäristöalue, jonka kokonaislaajuus on n. 35 hehtaaria. © Karttapaikka, Maanmittauslaitos 2022

Yksittäisistä kulttuurihistoriallisista pihapiireistä mainittakoon kohde 204 Hietala 55:14 Simojärven länsirannalla. joka sijaitsee peltoaukean päässä Simojärventien ja Simojärven välissä rantaviivan tuntumassa. Pihapiirin punaiset rakennukset muodostavat kauniin kokonaisuuden pihapiiriä ja rantaviivaa reunustavien mäntyjen, koivujen ja parin kuusen katveessa.

Kuva yllä: Hietalan pihapiiri Simojärventieltä. © Google Maps 5/2021.

Karttaote vasemmalla: Hietalan pihapiirin luoteispuolella sijaitsee 167 Simojärven koulu (LKYT-kohde) ja hieman kauempana Porosaaressa 205 Lepola.

Hietalan pihapiirillä on maakunnallista arvoa edustavana järven rannalla sijaitsevana tyyliltään peräpohjalaisena pihapiirinä.

Lisäksi kohde 203 Simojärven hautausmaa on kohteena erityislaatuinen (maakunnallista arvoa) kauniin sijaintinsa, käyttötarkoituksensa, rakenteidensa (kellotapuli ja sankaripatsas) ja välittömästä yhteydestään merkittävään esihistorialliseen asuinpaikkaan Kultikankaan kiinteään muinaisjäännösalueeseen (683010037).

Muilla selvitysalueen kohteilla ei kokonaisuutena tarkasteltuna ole valtakunnallisia tai maakunnallisia arvoja vaan niiden arvo ja merkitys jää paikalliseksi.

Liite: Kartta kulttuuriympäristökohteista

ROVANIEMELLÄ 14.3.2022

Jarmo Lokio
arkkitehti YKS 122

Leskinen Timo

RANUAN KUNTA

SIMOJÄRVEN RANTAOSAYLEISKAAVAN LAATIMINEN / PÄIVITTÄMINEN JA LAAJENNUS, osa C

ALOITUSVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika	3.3.2021 KLO 9:00–10:42	
Paikka	Teams-kokous	
Osallistujat	Risto Niemelä	Ranuan kunta
	Mari Isojärvi	Lapin liitto
	Juha Piisilä	Lapin liitto
	Juho Nurmela	Metsähallitus, Luontopalvelut
	Mika Salmi	Metsäkeskus
	Riku Tapio	Lapin ELY-keskus
	Leena Ruokanen	Lapin ELY-keskus
	Terhi Halonen	Lapin ELY-keskus
	Merja Lipponen	Lapin ELY-keskus
	Anne Lindholm	Lapin ELY-keskus
	Risto Uusipulkamo	Lapin ELY-keskus
	Jari-Matti Kuusela	Lapin maakuntamuseo
	Henna Uronen	Väylävirasto
	Kirsti Loponen	Väylävirasto
	Timo Leskinen	FCG Finnish Consulting Group Oy
	Heli Lievonen	FCG Finnish Consulting Group Oy

1 Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtajaksi valittiin Leena Ruokanen. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:00. Muistion laatii konsultin edustajat Timo Leskinen ja Heli Lievonen.

2 Esittäytyminen

Käytiin läpi kokoukseen osallistujat.

3 Projektin tavoitteet ja tilanne

Kaava on kuulutettu vireille 17.12.2020 ja samalla on asetettu nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelmat. Kevään 2021 aikana selvitetään mahdollisuuksia maanomistajien kuulemiseen kaavan aloitusvaiheessa. Korona-tilanne asettaa kuulemiselle haasteita.

Kaavan alustavan aikataulun mukaisesti selvitysten maastotyöt tehdään kevään ja kesän 2021 aikana, kaavan valmisteluaineisto pyritään laatimaan ja asettamaan nähtäville syksyn 2021 aikana ja kaavaehdotus on tavoitteena asettaa nähtäville keväällä 2022. Kaava on tarkoitus viedä hyväksymiskäsittelyyn loppuvuodesta 2022.

Kunnan tavoitteena on päivittää 1990-luvun lopulla laadittu ja vahvistettu Simojärven yleiskaava, joka on jo teknisesti vanhentunut. Kaavan päivityksellä mm. tarkistetaan vanhan kaavan mitoitusta ja tutkitaan mahdollisuuksia vakituisen asutuksen osoittamiselle alueelle.

Ranuan kunta on kaavoittanut pitkäjänteisesti järvialueita ja tarkoituksena on kaavoittaa tärkeät järvialueet, joten kaavoitettavaksi alueeksi on tässä yhteydessä otettu myös Simojärven lähellä olevia muita pienempiä järviä ja lampia. Alkuperäisen suunnitelman mukainen kaava-alue on jaettu teknisistä syistä neljään pienemäpään itsenäiseen kaava-alueeseen, joita viedään erillisinä kaavaprosesseina eteenpäin yhtä aikaa.

Timo Leskinen esitteli kaavasuunnitelman, kaavarajauksen, suunnittelutilanteen, valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet ja voimassa olevan Simojärven yleiskaavan mitoitusperusteita.

Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena rantaosayleiskaavana, joka ohjaa suoraan rantarakentamista.

Leena Ruokonen ELY-keskuksesta kommentoi, että valtakunnallisiten alueiden käyttötavoitteiden osalta kaavalla ei vaikuta olevan aluerakenteen osalta valtakunnallista merkitystä toisin kuin esityksessä on esitetty.

Juha Piisilä Lapin liitosta kommentoi, että alueella voimassa oleva Rovaniemen maakuntakaava on vahvistettu vuonna 2001 ja se on siten merkinnöiltään osin vanhentunut (esim. reitistöt ja pohjavesialueet sekä RA-alueet, joita ei uudemmissa Lapin maakuntakaavoissa ole osoitettu.) OAS:aan tulisi lisätä vireillä olevan Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan tiedot. Kaavaehdotus on tarkoitus laittaa lausunnoille keväällä 2021 ja nähtäville alkuvuonna 2022. Kaava on tarkoitus saada hyväksyntään vuoden 2022 aikana.

4 Osallistaminen, selvitykset ja vaikutusten arviointi

Timo Leskinen esitteli kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan pohjautuen selvityksiä, vaikutusten arviointia ja osallisia.

Leena Ruokonen ELY-keskuksesta totesi, että laadittaviin mitoitusperusteisiin liittyen tulee järjestää erillinen työneuvottelu ELY:n kanssa. Lisäksi hän kysyi, miten vuorovaikutus maanomistajien suuntaan ja viranomaisyhteistyö on tarkoitus järjestää.

Timo Leskinen vastasi, että kaavan valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja neuvotteluja järjestetään tarpeen mukaan. Maanomistajien osallistamisen tapa aloitusvaiheessa on vielä mietinnässä korona-tilanteesta johtuen. Info- tai vastaanottotilaisuuden järjestämistä tai nettikyselyä on harkittu. Valmisteluaineiston nähtävillä olon yhteydessä kaavasta järjestetään alkuperäisen suunnitelman mukaisesti infotilaisuus ja ehdotusvaiheessa info järjestetään tarvittaessa.

Juha Piisilä Lapin liitosta totesi, että Paliskuntain yhdistys puuttuu osallisista. Kaava-alueen paliskunnat tulisi tarkistaa ja eritellä osallisiin. Samoin kaava-alueen kyläyhdistykset voisi eritellä, jotta ne tulevat tunnistetuiksi.

Mika Salmi Metsäkeskuksesta mainitsi, että osallisiin kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen elinkeinonharjoittajat- osioon voisi lisätä metsätalouden harjoittajat.

Merja Lipponen ELY-keskuksesta mainitsi, että Lapin lintutieteellinen yhdistys tulisi lisätä osallisiin.

Leena Ruokonen ELY-keskuksesta totesi, että Metsähallituksen osalta tulee tarkentaa, että Metsähallituksen luontopalvelut on viranomaistaho.

Juha Piisilä Lapin Liitosta kysyi, onko poronhoitolain mukainen neuvottelu tarpeen järjestää?

Risto Niemelä Ranua kunnasta kommentoi, että Simojärven itärannat ovat valtion omistuksessa,

Leena Ruokonen ELY-keskuksesta totesi, että poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelun järjestäminen tulee suunnitella olemalla yhteydessä paliskuntain yhdistykseen ja paliskuntiin.

Vaikutusten arvioinnin osalta Leena Ruokonen totesi, että vaikutusten arviointia pitää tarkentaa ja yksilöidä tätä kaavaa koskevat arvioitavat vaikutukset.

5 Viranomaisten puheenvuorot

Lapin liitto:

Juha Piisilä totesi, että maakuntakaavatilanne käytiin läpi aiemmin kokouksen kohdassa 3. Maakuntakaavasta tulee huomioida myös koko kaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset ja tuoda ne tarpeellisilta osin yleiskaavan mukaan. Simojärven alueelle sijoittuu inventoitu maakunnallisesti arvokas Simojärven eränkäyntimaisema, mikä tulee huomioida. Hyvä asia on, että kaavaa on lähdetty kerralla uudistamaan isona kokonaisuutena, eikä pienissä osissa.

Väylävirasto:

Henna Uronen totesi, että Simojärvellä on kiinteitä turvalaitteita, joiden kohdalle ei saa rakentaa. Vesiväyläreiteissä on eroa voimassa olevan kaavan ja nykytilanteen välillä, mikä tulee huomioida kaavassa. Väylävirasto lausuu tarvittaessa kaavasta prosessin seuraavissa vaiheissa.

Lapin maakuntamuseo:

Jari-Matti Kuusela totesi, että rakennetun kulttuuriympäristön osalta alueella on paljon kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Alueella tulee tehdä rakennetun ympäristön inventointi. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta OAS:ssa on tunnistettu tarve selvitykselle. Alueen arkeologinen potentiaali on erittäin suurta, Suomen mittakaavassa suurimmasta päästä, ja alueelta on mahdollisuus löytää kohteita 10 000 vuoden ajalta. Tähän verrattuna alueelta tunnetaan tällä hetkellä melko vähän muinaisjäännöksiä liittyen tehtyjen selvitysten vähäisyyteen; viimeisin inventointi on tehty vuonna 1990. Kaavaa varten tehtävässä arkeologisessa selvityksessä tulee uusien kohteiden inventoinnin lisäksi tarkistaa tiedossa olevat kohteet ja määrittää niille aluerajaukset.

Metsäkeskus:

Mika Salmi kommentoi, että laajoja metsäalueita ei ole tarpeen ottaa mukaan kaavaan. Metsälain tärkeitä elinympäristöjä ei tulisi esittää kaavassa Metsäkeskuksen aineistosta eroavasti. Metsätalousalueille ei tule osoittaa metsätaloutta rajoittavia merkintöjä. Jos kaavaan on tulossa metsätaloutta rajoittavia määräyksiä, tulee alueiden maanomistajia tiedottaa asiasta. Kaava-aineisto toivotaan lähetettävän lausunnon antamista varten Metsäkeskukselle vektorimuodossa, jotta aineistoa voidaan

verrata Metsäkeskuksen aineistoon. Metsään.fi sivustolta löytyy kaavoittajalle aineistoa. Metsäalueiden osalta toivotaan luonnosvaiheessa työneuvottelua.

Metsähallitus:

Juho Nurmela totesi, että kaavakokonaisuutta tulisi käsitellä erillisissä osioissaan, koska kyseessä on laaja kokonaisuus. Mämmisuo alue tullaan perustamaan suojelualueeksi ja se tulisi merkitä kaavaan suojelualueena. Metsähallitus toimittaa perustettavien suojelualueiden rajaukset kaavoittajalle. Natura-alueilla ja niiden läheisyydessä tarvitaan asianmukaista vaikutusten arviointia. Metsähallituksen maiden osalta rakennuspaikkatoiveita tullaan tarkentamaan kevään aikana.

Lapin ELY-keskus:

Anne Lindholm totesi, ettei voimassa olevassa maakuntakaavassa ole kaikkia alueelle sijoittuvia pohjavesialueita. Pohjavesialueiden luokitusten tarkistaminen on käynnissä koko Suomessa. Ranuan osalta alueet on tarkistettu vuonna 2019 ja ajantasainen tieto pohjavesialueista tulee tarkistaa. Pohjavesialueilla tulee antaa tarkempia määräyksiä rakentamiselle ja vaikutukset pohjaveteen tulee arvioida. Suunnittelualueelle sijoittuvat lähteet tulee selvittää ja merkitä kaavaan. Arvokkaat harjualueet on inventoitu ja niitä on Simojärven itäpuolella. Paikkatietoaineisto arvokkaista harjualueista on saatavissa ELY:stä Anne Lindholmilta.

Merja Lipponen kommentoi, että luontoarvojen selvittämisen ja vaikutusten arvioinnin kannalta alue on laaja ja siten haastava. Luontoselvityksiin tulee siksi panostaa. Koska ei ole vielä tietoa mihin uutta rakentamista sijoittuu, selvityksiä ei voida kohdentaa näille alueille.

Simojärven Natura-alue sijoittuu kaava-alueen läheisyyteen. Kannattaa tarkistaa miltä osin Mämmisuon Natura-alueen rajaukset ulottuvat kaava-alueille ja tarkistaa rajausta niiltä osin. Natura-arviointi tulee tehdä osana kaavaselvityksiä. Varsinkin pysyvän asutuksen osoittamisen vaikutuksia tulee arvioida ja huomioida myös välilliset vaikutukset.

Simojärvi kuuluu myös rantojen suojeluohjelman alueeseen ja Simojärvi on kansallisesti tärkeä lintujärvi. Lisäksi on maakunnallisesti tärkeitä lintualueita (MAALI) Impiönjärven ja Roosinginjärven alueilla. Näihin alueisiin tulee panostaa selvityksiä tehtäessä.

Risto Uusipulkamo totesi, että liikenteen osalta uudet liittymätarpeet tulisi huomioida kaavassa ja liikenteen melulta suojautuminen tulee huomioida kaavamääräyksissä loma-asutuksen ja vakituisen asutuksen osalta.

Riku Tapio tiivisti, että kaavan taustatiedot ovat mittavassakin määrin vanhentuneita, joten tarve riittäviin selvityksiin on ja selvitykset vaativat resursseja. Erillinen työneuvottelu ELY:n ja kunnan kesken on tarpeen käydä mm. mitoituksen, rakennuspaikkojen soveltuvuuden, jätevesi- ja hulevesiasioiden osalta. Kaavoituksen vaiheistamista tulisi kunnassa miettiä, koska kyseessä on laaja kokonaisuus.

Leena Ruokonen kommentoi, että kyseessä on valtava työ. Alueen voimassa oleva yleiskaava on laadittu ennen MRL:n voimaan tuloa eli sitä ei ole laadittu MRL:n säädösten mukaisesti. Kaavan asioiden käsittelyä tulee pilkkoa ja kunnan ja konsultin pitäisi laatia suunnitelma, mitä asioita on tarpeen käsitellä neuvotteluissa ja millä aikataululla. Joitakin asioita olisi tarpeen käsitellä jo keväällä ennen maastokautta ja joitakin asioita syksyllä. Neuvotteluissa saadaan käytyä keskeisiä asioita läpi jo ennen valmisteluaineistosta annettavaa lausuntoa, ja silloin viranomaisten kannanotot eivät jää vain lausuntojen varaan ja vasta siihen vaiheeseen kaavaprosessia.

6 Jatkotoimenpiteet

Kaavaneuvotteluita järjestään kaavaan liittyvistä eri aiheista erilaisilla kokoonpanoilla jo ennen valmisteluaineiston asettamista nähtäville.

7 Mahdolliset muut asiat

-

8 Päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10:42.

Muistion vakuudeksi

Risto Niemelä Riku Tapio

Muistion laatija: Timo Leskinen ja Heli Lievonen

Jakelu: Neuvottelun osallistujat

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa C
Rakennettava rantaviiva

Isoselkä
Penämö
Penämönjärvi
181.9
Roosinginjärvi
178.0
Impiönjärvi
177.3
Saunajärvi
178.0
Latvajärvi
181.5
Ryytijärvi
182.3
Latva-Penamo
192.0
Mustaniemi
Lammasluoto
Tuoressaari
Kettusaari
Lamminginsaari
Tiironkari
Tiirohaara
Lamminginsaari
Lehtosaari
Hoikkasaari
Munaishäätä
Hauiasaari
Simoniemi
Puuruseniemi
Hietavaara
Hietapalo
Tervahauta
Saarivaara
Petäjävaara
Kylmäsuo
Mustavaara
Mustavaara
Kallioväärä
Kalliovääränaho
Mäntymäki
Mäntymäki
Mäntymäki

Nro	Tila	Tilan nimi	Rek.pvm	Emätila	Emätilan nimi	Emätilan rek.pvm	Kartta rv yhteensä (km)	Rakennettava rv yhteensä (km)	Rakennettavan rv:n osuus	Muunnettu rv yhteensä (km)	Tilan käytetty rak.oik.	Tilan voim. olevan kaavan rakentamaton rak.oik.	Emätilan käytetty rak.oik.	Mitoitus-luku	Tilan lask. rak.oik. rakennet-tavuus huomioitu	Emätilan lask. rak.oik.	Emätilan jäljellä oleva rak.oik.	Osoitettu uusia	Vesistö	Huom
1	683-403-102-4	KAIVOSLAMPI	2001-03-20	683-403-102-0X	KAIVOSLAMPI	1960-12-08								8						ei rantaviivaa
1	683-403-5-127	SAARIJÄRVI	2001-03-20	683-403-102-0X	KAIVOSLAMPI	1960-12-08	0,569		0,00	0,569	0	0	0	8	0,00	0,00	0,00		Kaivoslampi	
2	683-403-103-1	AHVENLAHTI	1972-12-20	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	0,060	0,060	1,00	0,060	1	0	11	8	0,48	21,10	10,10		Penämönjärvi	
2	683-403-103-11	NOTKOLA	2000-09-12	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	0,053	0,053	1,00	0,053	1	0		8	0,42				Penämönjärvi	
2	683-403-103-12	REETANPALO	2000-09-12	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	3,248	2,161	0,67	3,248	3	0		8	17,29			10	Penämönjärvi	
2	683-403-103-13	Ukkola	2007-02-21	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	0,046	0,046	1,00	0,046	1	0		8	0,37				Penämönjärvi	
2	683-403-103-14	Ärjänniemi	2009-09-30	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	0,114	0,114	1,00	0,114	1	0		8	0,91				Penämönjärvi	
2	683-403-103-15	Ärjänsuo	2015-10-29	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13								8						ei rantaviivaa
2	683-403-103-3	TERVAKUMPU	1973-03-30	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	0,049	0,049	1,00	0,049	1	0		8	0,39				Penämönjärvi	
2	683-403-103-5	ÄRJÄNTÖRMÄ	1992-05-06	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	0,051	0,051	1,00	0,051	1	0		8	0,41				Penämönjärvi	
2	683-403-103-7	KUUKKELI	1994-01-26	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	0,050	0,050	1,00	0,050	1	0		8	0,40				Penämönjärvi	
2	683-403-103-9	AALTORANTA	1994-09-21	683-403-103-0X	REETANPALO	1960-12-13	0,053	0,053	1,00	0,053	1	0		8	0,42				Penämönjärvi	
3	683-403-104-1	METSOLA	1980-08-26	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13	0,063	0,063	1,00	0,063	1	0	7	8	0,50	6,77	-0,23		Penämönjärvi	
3	683-403-104-10	LEILIKANGAS	1991-09-07	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13	0,104	0,104	1,00	0,104	1	0		8	0,83				Penämönjärvi	
3	683-403-104-11	LEILIPALO	1991-09-07	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13	0,376	0,278	0,74	0,376	1	0		8	2,22				Penämönjärvi	
3	683-403-104-3	PENÄMÖNRANTA	1988-04-26	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13	0,058	0,058	1,00	0,058	1	0		8	0,46				Penämönjärvi	
3	683-403-104-5	MÄNNIKKÖ	1991-09-07	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13								8						ei rantaviivaa
3	683-403-104-6	LEILIRANTA	1991-09-07	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13	0,151	0,151	1,00	0,151	1	0		8	1,21				Penämönjärvi	
3	683-403-104-7	NIITTYLÄ	1991-09-07	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13	0,067	0,067	1,00	0,067	1	0		8	0,54				Penämönjärvi	
3	683-403-104-8	TAINALA	1991-09-07	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13	0,062	0,062	1,00	0,062	0	0		8	0,50				Penämönjärvi	
3	683-403-104-9	LEILIPENÄMÖ	1991-09-07	683-403-104-0X	LEILIPALO	1960-12-13	0,063	0,063	1,00	0,063	1	0		8	0,50				Penämönjärvi	
4	683-403-1-131	Vesakkoniemi	2014-12-20	683-403-1-12X	AUTIO	1954-05-06	0,292	0,292	1,00	0,292	1	0	6	8	2,34	25,65	19,65		Impiönjärvi	
4	683-403-1-135	Laurila	2014-12-20	683-403-1-12X	AUTIO	1954-05-06	0,270	0,085	0,31	0,270	0	0		8	0,68			1	Impiönjärvi	
4	683-403-1-32	KOIVURANTA	1977-06-16	683-403-1-12X	AUTIO	1954-05-06	0,058	0,058	1,00	0,058	1	0		8	0,46				Impiönjärvi	
4	683-403-1-33	UUTTU	1977-06-16	683-403-1-12X	AUTIO	1954-05-06	0,050	0,050	1,00	0,050	1	0		8	0,40				Impiönjärvi	
4	683-403-1-34	TAPIOLA	1977-06-16	683-403-1-12X	AUTIO	1954-05-06	0,048	0,048	1,00	0,048	1	0		8	0,38				Impiönjärvi	
4	683-403-1-35	KUUSAMA	1977-06-16	683-403-1-12X	AUTIO	1954-05-06	0,055	0,055	1,00	0,055	1	0		8	0,44				Impiönjärvi	
4	683-403-1-36	AUTIO	1977-06-16	683-403-1-12X	AUTIO	1954-05-06	3,384	2,724	0,80	3,253	1	0		8	20,95			19	Impiönjärvi	
5	683-403-112-1	RAJANIEMI	1978-07-31	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21	0,090	0,090	1,00	0,090	1	0	8	8	0,72	20,30	12,30		Simojärvi	
5	683-403-112-11	Syrjälä	2010-06-15	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21	0,085	0,085	1,00	0,085	1	0		8	0,68				Simojärvi	
5	683-403-112-12	Kultaranta	2020-01-08	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21	0,216	0,216	1,00	0,312	0	0		8	2,50			2	Simojärvi	
5	683-403-112-2	KOTILAHTI	1978-07-31	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21	0,096	0,096	1,00	0,096	1	0		8	0,77				Simojärvi	
5	683-403-112-4	SANIAINEN	1993-03-12	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21	0,074	0,074	1,00	0,074	1	0		8	0,59				Simojärvi	
5	683-403-112-5	KIVIRANTA	1993-03-12	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21	0,105	0,105	1,00	0,105	1	0		8	0,84				Simojärvi	
5	683-403-112-8	KALARANTA	2000-06-03	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21	2,609	1,808	0,69	2,314	0	2		8	12,83			10	Simojärvi	
5	683-403-112-8	KALARANTA	2000-06-03	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21					0	0		8					Roosinginjärvi	
5	683-403-112-9	Isonkivenranta	2010-06-15	683-403-112-0X	KALARANTA	1962-08-21	0,172	0,172	1,00	0,172	1	0		8	1,38				Simojärvi	
6	683-403-1-13	TELAKKA	1956-02-10	683-403-1-13	TELAKKA	1956-02-10	0,065	0,065	1,00	0,065	1	0	1	8	0,52	0,52	-0,48		Simojärvi	
7	683-403-113-1	KATTILANIEMI	1992-11-12	683-403-113-0X	KATTILA-AHO	1962-08-21	0,308	0,308	1,00	0,308	1	0	2	8	2,46	3,54	1,54	1	Penämönjärvi	
7	683-403-113-2	KATTILA-AHO	1992-11-12	683-403-113-0X	KATTILA-AHO	1962-08-21	0,581	0,059	0,10	0,442	0	0		8	0,36			1	Penämönjärvi	
7	683-403-113-3	Kattilalahti	2004-01-09	683-403-113-0X	KATTILA-AHO	1962-08-21	0,089	0,089	1,00	0,089	1	0		8	0,71				Penämönjärvi	
8	683-403-1-103	IMPIÖ	1997-11-28	683-403-1-14X	IMPIÖ	1956-02-10	0,700	0,448	0,64	0,699	1	3	4	8	3,58	4,03	0,03		Simojärvi	
8	683-403-1-108	POHJOSRINNE	1999-11-30	683-403-1-14X	IMPIÖ	1956-02-10								8						ei rantaviivaa
8	683-403-1-72	VENESATAMA	1990-05-05	683-403-1-14X	IMPIÖ	1956-02-10	0,056	0,056	1,00	0,056	0	0		8	0,45				Simojärvi	
9	683-403-114-1	LEHTONIEMI	1974-05-17	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,084	0,084	1,00	0,084	1	0	4	8	0,67	10,51	6,51		Simojärvi	
9	683-403-114-10	KESÄRANTA	1990-03-29	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,061	0,061	1,00	0,061	0	0		8	0,49			1	Simojärvi	
9	683-403-114-11	TUOMOLA	1990-03-29	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,065	0,065	1,00	0,065	0	0		8	0,52			1	Simojärvi	
9	683-403-114-12	LEHTOLA	1990-03-29	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,050	0,050	1,00	0,050	0	0		8	0,40			1	Simojärvi	
9	683-403-114-14	KANERVA	1990-12-01	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,051	0,051	1,00	0,051	1	0		8	0,41				Simojärvi	
9	683-403-114-15	SIMONRANTA	1990-12-01	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,042	0,042	1,00	0,042	1	0		8	0,34				Simojärvi	
9	683-403-114-17	LOMARANTA	1992-03-02	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,054	0,054	1,00	0,054	0	0		8	0,43				Simojärvi	
9	683-403-114-2	PAJAKKA	1974-05-17	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,048	0,048	1,00	0,048	1	0		8	0,38				Simojärvi	
9	683-403-114-21	METSÄKÄMPPÄ	1995-10-11	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21								8						ei rantaviivaa
9	683-403-114-23	SUOJAKUMPU	1996-11-04	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,287		0,00	0,250	0	0		8	0,00				Roosinginjärvi	
9	683-403-114-24	KOTIKUMPU	1996-11-04	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	1,094	0,610	0,56	1,094	0	0		8	4,90				Simojärvi	
9	683-403-114-24	KOTIKUMPU	1996-11-04	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21					0	0		8	0,00				Roosinginjärvi	
9	683-403-114-6	RAJARANTA	1990-03-29	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,047	0,047	1,00	0,047	0	0		8	0,38			1	Simojärvi	
9	683-403-114-7	KORPIRINNE	1990-03-29	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,049	0,049	1,00	0,049	0	0		8	0,39			1	Simojärvi	
9	683-403-114-8	RANTAMÄKI	1990-03-29	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,054	0,054	1,00	0,054	0	0		8	0,43			1	Simojärvi	
9	683-403-114-9	PAUKANRANTA	1990-03-29	683-403-114-0X	KOTIKUMPU	1962-08-21	0,096	0,096	1,00	0,096	0	0		8	0,77			1	Simojärvi	
10	683-403-163-0	LISÄIMPIÖ	?	?	?	?	1,712	1,028	0,60	1,712	0	0	0	8	8,22	8,22	8,22	4	Iso Lehmijärvi	kapea järvi, vain puolet laskennallisesta voidaan osoittaa
11	683-403-1-136	Saheni	2016-08-30	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22	0,654	0,654	1,00	0,654	2	4	13	8	5,23	16,38	3,38		Simojärvi	
11	683-403-1-61	MÄNTYNIEMI	1989-10-13	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22	0,074	0,074	1,00	0,074	1	0		8	0,59				Simojärvi	
11	683-403-1-62	JALLUNKORPI	1989-10-13	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22	0,043	0,043	1,00	0,043	1	0		8	0,34				Simojärvi	
11	683-403-1-63	PUOLIKUU	1989-10-13	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22	0,096	0,096	1,00	0,096	0	1		8	0,77				Simojärvi	
11	683-403-1-64	KUUSILAHTI	1989-10-13	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22	0,055	0,055	1,00	0,055	0	1		8	0,44				Simojärvi	
11	683-403-1-65	KUUSIRANTA	1989-10-13	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22	0,051	0,051	1,00	0,051	0	0		8	0,41			1	Impiönjärvi	
11	683-403-1-66	SUVIRANTA	1989-10-13	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22	0,049	0,049	1,00	0,049	0	0		8	0,39			1	Impiönjärvi	
11	683-403-1-67	LAPINNIEMI	1989-10-13	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22	1,096	1,025	0,94	1,096	0	3		8	8,20			1	Simojärvi	
11	683-403-1-67	LAPINNIEMI	1989-10-13	683-403-1-15X	LAPINNIEMI	1957-07-22					0	0		8	0,00				Impiönjärvi	
12	683-403-1-17	UUSI-IMPIÖ I	1960-12-09	683-403-1-17	UUSI-IMPIÖ I	1960-12-09								8						ei rantaviivaa
13	683-403-1-95	MURSUAHO	1993-04-28	683-403-1-18X	MURSUAHO	1960-12-09								8						ei rantaviivaa
14	683-403-1-19	IMPIÖN-TAVARATALO	1962-07-30	683-403-1-19	IMPIÖN-TAVARATALO	1962-07-30								8						ei rantaviivaa
15	683-403-1-106	IMPIAHO	1999-12-01	683-403-1-22X	IMPIAHO	1962-07-30	1,282	0,534	0,42	1,282	1	0	4	8	4,27	7,54	3,54		Impiönjärvi	
15	683-403-1-82	IMPINIEMI	1991-09-21	683-403-1-22X	IMPIAHO	1962-07-30	0,060	0,043	0,72	0,060	1	0		8	0,34				Impiönjärvi	
15	683-403-1-83	RAUHANIEMI	1991-09-21	683-403-1-22X	IMPIAHO	1962-07-30	0,055	0,055	1,00	0,055	0	0		8	0,44			1	Impiönjärvi	
15	683-403-1-84	JOUTSENLAHTI	1991-09-21	683-403-1-22X	IMPIAHO	1962-07-30	0,046	0,046	1,00	0,046	0	0		8	0,37			1	Impiönjärvi	
15	683-403-1-85	SEPÄNNIEMI	1991-09-21	683-403-1-22X	IMPIAHO	1962-07-30	0,061	0,061	1,00	0,061	0	0		8	0,49			1	Impiönjärvi	
15	683-403-1-86	MUIKKULA	1991-09-21	683-403-1-22X	IMPIAHO	1962-07-30	0,060	0,060	1,00	0,060	1	0		8	0,48				Impiönjärvi	
15	683-403-1-87	JOKINISKA	1991-09-21	683-403-1-22X	IMPIAHO	1962-07-30	0,050	0,050	1,00	0,050	0	0		8	0,40			1	Impiönjärvi	
15	683-403-1-88	MÄNTYNIEMI	1991-09-21	683-403-1-22X	IMPIAHO	1962-07-30	0,094	0,094	1,00	0,094	1	0		8	0,75				Impiönjärvi	
16	683-403-1-121	Karila	2010-06-16	683-403-1-23X	UUSI-IMPIÖ	1962-07-30	0,100	0,100	1,00	0,100	1	0	4	8	0,80	18,79	14,79		Impiönjärvi	

Nro	Tila	Tilan nimi	Rek.pvm	Emätila	Emätilan nimi	Emätilan rek.pvm	Kartta rv yhteensä (km)	Rakennettava rv yhteensä (km)	Rakennettavan rv:n osuus	Muunnettu rv yhteensä (km)	Tilan käytetty rak.oik.	Tilan voim. olevan kaavan rakentamaton rak.oik.	Emätilan käytetty rak.oik.	Mitoitus-luku	Tilan lask. rak.oik. rakennet-tavuus huomioitu	Emätilan lask. rak.oik.	Emätilan jäljellä oleva rak.oik.	Osoitettu uusia	Vesistö	Huom
16	683-403-1-122	Kalakenttä	2010-06-16	683-403-1-23X	UUSI-IMPIÖ	1962-07-30	0,380	0,380	1,00	0,380	1	0		8	3,04			2	Impiönjärvi	
16	683-403-1-123	Impiön tulli	2010-06-16	683-403-1-23X	UUSI-IMPIÖ	1962-07-30	0,694	0,340	0,49	0,768	1	0		8	3,01			2	Impiönjärvi	
16	683-403-1-141	Haaparanta	2021-07-07	683-403-1-23X	UUSI-IMPIÖ	1962-07-30	0,071	0,071	1,00	0,071	0	0		8	0,57			1	Impiönjärvi	
16	683-403-1-96	TOSSUNIEMI	1993-05-12	683-403-1-23X	UUSI-IMPIÖ	1962-07-30	0,369	0,369	1,00	0,168	0	1		8	1,34				Simojärvi	
16	683-403-1-97	UUSI-IMPIÖ	1993-05-12	683-403-1-23X	UUSI-IMPIÖ	1962-07-30	1,476	1,253	0,85	1,476	0	0		8	10,02			10	Impiönjärvi	
17	683-403-1-98	KOIVIKKO	1995-03-15	683-403-1-24X	IMPIÖN KOULU	1964-08-24	0,047	0,047	1,00	0,047	1	0	1	8	0,38	0,74	-0,26		Impiönjärvi	
17	683-403-1-99	IMPIÖN KOULU	1995-03-15	683-403-1-24X	IMPIÖN KOULU	1964-08-24	0,046	0,046	1,00	0,046	0	0		8	0,37			1	Impiönjärvi	1 siirretty tilalta 683-403-7-56 kaavasta B
18	683-403-1-127	Maijala	2012-12-11	683-403-1-25	KOTIKUMPU	1964-08-24	0,122	0,122	1,00	0,122	1	0	1	8	0,98	0,98	-0,02		Impiönjärvi	
19	683-403-1-100	MIILULA	1995-11-02	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,185	0,185	1,00	0,135	1	0	7	8	1,08	28,18	21,18		Impiönjärvi	
19	683-403-1-104	KENTTÄ	1999-07-22	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24								8						ei rantaviivaa
19	683-403-1-111	KOTIAHO	1999-12-01	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,122	0,122	1,00	0,122	0	0		8	0,98			1	Impiönjärvi	
19	683-403-1-114	Irma	2000-11-18	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,062	0,062	1,00	0,062	0	0		8	0,50			1	Impiönjärvi	
19	683-403-1-115	Seppälä	2000-11-18	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,234	0,234	1,00	0,324	1	0		8	2,59				Impiönjärvi	osin kapeaa rannan ja tien välissä
19	683-403-1-129	Metsolehto	2014-12-20	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,537	0,364	0,68	0,537	0	0		8	2,91			3	Roosinginjärvi	
19	683-403-1-129	Metsolehto	2014-12-20	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24					0	0		8					Impiönjärvi	
19	683-403-1-132	Koikkuri	2014-12-20	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,492	0,492	1,00	0,048	0	0		8	0,38			1	Impiönjärvi	
19	683-403-1-133	Jussila	2014-12-20	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,919	0,584	0,64	0,919	1	0		8	4,67			1	Impiönjärvi	kapea niemi
19	683-403-1-134	Eevamaa	2014-12-20	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	1,926	1,280	0,66	1,907	0	0		8	10,14			10	Roosinginjärvi	
19	683-403-1-134	Eevamaa	2014-12-20	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24					0	0		8					Impiönjärvi	
19	683-403-1-39	HAVULEHTO	1977-06-16	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,170	0,170	1,00	0,170	1	0		8	1,36				Impiönjärvi	
19	683-403-1-40	KESÄRANTA	1977-06-16	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,098	0,032	0,33	0,098	1	0		8	0,26				Impiönjärvi	
19	683-403-1-45	LAURILA	1984-07-06	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,205	0,205	1,00	0,205	1	0		8	1,64				Impiönjärvi	
19	683-403-1-46	ÄKKILÄ	1984-07-06	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24	0,209	0,209	1,00	0,209	1	0		8	1,67				Impiönjärvi	
19	683-403-1-59	SIULA	1987-06-26	683-403-1-26X	SEPPÄLÄ	1964-08-24								8						ei rantaviivaa
20	683-403-1-139	Paavonaho	2019-11-27	683-403-1-27X	KOTINIEMI	1964-08-24							1	8		1,84	0,84			ei rantaviivaa
20	683-403-1-30	SAUNARANTA	1977-01-04	683-403-1-27X	KOTINIEMI	1964-08-24	0,050	0,050	1,00	0,050	1	0		8	0,40				Impiönjärvi	
20	683-403-1-92	KOTINIEMI	1992-03-05	683-403-1-27X	KOTINIEMI	1964-08-24	0,180	0,180	1,00	0,180	0	0		8	1,44			1	Impiönjärvi	
21	683-403-130-1	ALPPIRINNE	1976-01-23	683-403-130-0X	RYYTIOJA	1964-10-21	0,078	0,078	1,00	0,078	1	0	1	8	0,62	10,38	9,38		Rytijärvi	
21	683-403-130-4	RYTIOJA	1978-02-20	683-403-130-0X	RYYTIOJA	1964-10-21	1,349	1,260	0,93	1,306	0	0		8	9,76			9	Rytijärvi	
22	683-403-23-1	KUITTARINKOSKI	1973-08-20	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,067	0,067	1,00	0,067	1	0	14	8	0,54	9,35	-4,65		Simojärvi	
22	683-403-23-10	POROLAHTI	1978-01-17	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,364	0,101	0,28	0,265	1	0		8	0,59				Simojärvi	
22	683-403-23-12	SAARENNISKA	1980-08-05	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,052	0,052	1,00	0,052	1	0		8	0,42				Simojärvi	
22	683-403-23-17	KUITTARI	2000-01-22	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,707	0,334	0,47	0,707	0	3		8	2,67				Simojärvi	
22	683-403-23-18	KUIKANPESÄ	2002-11-29	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,130	0,130	1,00	0,107	1	0		8	0,86				Simojärvi	
22	683-403-23-19	SÄÄSKIKUMPU	2002-11-29	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,161	0,071	0,44	0,161	1	0		8	0,57				Simojärvi	
22	683-403-23-20	Sääskenpesä	2014-08-12	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,050	0,050	1,00	0,050	1	0		8	0,40				Simojärvi	
22	683-403-23-21	Juomus II	2020-07-15	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19						1		8					Simojärvi	ei rantaviivaa
22	683-403-23-3	SÄÄSKELÄ	1975-01-08	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,057	0,057	1,00	0,057	1	0		8	0,46				Simojärvi	
22	683-403-23-4	SAARENSALMI	1975-01-08	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,159	0,159	1,00	0,159	1	0		8	1,27				Simojärvi	
22	683-403-23-6	ANTINLAHTI	1976-01-22	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,107	0,107	1,00	0,107	1	0		8	0,86				Simojärvi	
22	683-403-23-8	JUOMUS	1977-01-17	683-403-23-0X	KUITTARI	1931-01-19	0,180	0,091	0,51	0,180	1	0		8	0,73				Simojärvi	
23	683-403-24-1	LEILISUO	1956-02-11	683-403-24-1	LEILISUO	1956-02-11	0,152		0,00	0,110	0	0	0	8	0,00	0,00	0,00		Penämönjärvi	
24	683-403-24-11	ERÄNEUVOS	1997-11-25	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	0,094	0,094	1,00	0,094	1	0	8	8	0,75	12,04	4,04		Penämönjärvi	
24	683-403-24-12	PÖYHTÄRI	1997-11-25	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	0,057	0,057	1,00	0,057	1	0		8	0,46				Penämönjärvi	
24	683-403-24-14	FIIALA	1999-10-26	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	0,053	0,053	1,00	0,053	1	0		8	0,42				Penämönjärvi	
24	683-403-24-15	PENÄMÖ	1999-10-26	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	1,282	0,945	0,74	1,204	0	0		8	7,10			4	Penämönjärvi	
24	683-403-24-16	Saarala	2012-08-21	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	0,194	0,194	1,00	0,194	1	0		8	1,55				Penämönjärvi	
24	683-403-24-3	PALONIEMI	1977-01-17	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	0,063	0,063	1,00	0,063	1	0		8	0,50				Penämönjärvi	
24	683-403-24-5	PIKKUPORTIMO	1978-12-14	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	0,059	0,059	1,00	0,059	1	0		8	0,47				Penämönjärvi	
24	683-403-24-7	KELONIEMI	1979-09-03	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	0,048	0,048	1,00	0,048	1	0		8	0,38				Penämönjärvi	
24	683-403-24-9	PALOKARI	1985-05-13	683-403-24-2X	PENÄMÖ	1956-02-11	0,050	0,050	1,00	0,050	1	0		8	0,40				Penämönjärvi	
25	683-403-173-1	Mämmisuo	2012-12-18	683-403-25-1X	MATTILA	1958-10-30	0,154		0,00	0,000	0	0	2	8		1,94	-0,06		Iso Lehmijärvi	SL
25	683-403-25-10	MATTILA	1999-12-15	683-403-25-1X	MATTILA	1958-10-30								8						ei rantaviivaa
25	683-403-25-5	KANTAMATTILA	1995-12-28	683-403-25-1X	MATTILA	1958-10-30	0,108	0,108	1,00	0,108	1	0		8	0,86				Roosinginjärvi	
25	683-403-25-7	SUOJELU-MATTILA	1999-05-06	683-403-25-1X	MATTILA	1958-10-30								8	0,00					ei rantaviivaa
25	683-403-25-9	KOIKKURI	1999-12-15	683-403-25-1X	MATTILA	1958-10-30	0,346	0,134	0,39	0,346	1	0		8	1,07				Penämönjärvi	
26	683-403-25-3	MÄNTYMAA	1966-02-17	683-403-25-3	MÄNTYMAA	1966-02-17	0,355	0,203	0,57	0,355	0	0	0	8	1,62	1,62	1,62	2	Penämönjärvi	
27	683-403-25-4	PERÄLÄ	1966-02-17	683-403-25-4	PERÄLÄ	1966-02-17	1,897	0,711	0,37	1,897	1	0	2	8	5,69	5,69	3,69	4	Penämönjärvi	
27	683-403-25-4	PERÄLÄ	1966-02-17	683-403-25-4	PERÄLÄ	1966-02-17					1	0		8					Roosinginjärvi	
28	683-403-26-5	KESÄNIEMI	1989-05-11	683-403-26-3X	ASUTUS-MÄKELÄ	1965-01-29	0,047		1,00	0,047	1	0	2	8	0,38	4,58	2,58		Latva-Penämö	RAK
28	683-403-26-6	MÄNNIKKÖHARJU	1989-05-11	683-403-26-3X	ASUTUS-MÄKELÄ	1965-01-29	0,052		1,00	0,052	1	0		8	0,42				Latva-Penämö	RAK
28	683-403-26-9	ASUTUS-MÄKELÄ	2000-12-09	683-403-26-3X	ASUTUS-MÄKELÄ	1965-01-29	0,923	0,591	0,64	0,740	0	0		8	3,79				Latva-Penämö	RAK
28	683-403-26-9	ASUTUS-MÄKELÄ	2000-12-09	683-403-26-3X	ASUTUS-MÄKELÄ	1965-01-29					0	0		8	0,00			1	Latva-Penämö	
29	683-403-29-10	KETOLA	1988-05-31	683-403-29-1X	TANSKA	1963-10-10							2	8		1,31	-0,69			ei rantaviivaa
29	683-403-29-4	TANSKA	1980-09-15	683-403-29-1X	TANSKA	1963-10-10	0,192	0,076	0,40	0,192	1	0		8	0,61				Rytijärvi	
29	683-403-29-9	KELAHAARA	1988-05-31	683-403-29-1X	TANSKA	1963-10-10	0,087	0,087	1,00	0,087	1	0		8	0,70				Rytijärvi	
30	683-403-29-11	ETELÄRANTA	1988-12-13	683-403-29-2X	NISKALA	1963-10-10	0,065	0,065	1,00	0,065	1	0	4	8	0,52	2,22	-1,78		Rytijärvi	
30	683-403-29-13	OJANSUU	1989-05-08	683-403-29-2X	NISKALA	1963-10-10	0,054	0,054	1,00	0,054	1	0		8	0,43				Rytijärvi	
30	683-403-29-16	NISKALA	1992-10-20	683-403-29-2X	NISKALA	1963-10-10	0,359	0,109	0,30	0,359	1	0		8	0,86				Rytijärvi	
30	683-403-29-5	JOUKOLA	1980-11-13	683-403-29-2X	NISKALA	1963-10-10	0,051	0,051	1,00	0,051	1	0		8	0,41				Rytijärvi	
31	683-403-33-14	HAAPALA	2000-09-28	683-403-33-1X	HAAPALA	1956-12-03								8						ei rantaviivaa
31	683-403-33-22	Mummola	2019-06-26	683-403-33-1X	HAAPALA	1956-12-03								8						ei rantaviivaa
32	683-403-33-2	KOTIAHO	1956-12-03	683-403-33-2	KOTIAHO	1956-12-03								8						ei rantaviivaa
33	683-403-33-18	AHO	2000-11-11	683-403-33-3X	AHO	1956-12-03	0,073		0,00	0,073	0	0	0	8	0,00	0,00	0,00		Kaivoslampi	
34	683-403-33-11	MÄNNIKÖNRATA	1999-11-25	683-403-33-4X	SUONSAARI	1956-12-03							1	8		5,15	4,15			ei rantaviivaa
34	683-403-33-12	SUONSAARI	1999-11-25	683-403-33-4X	SUONSAARI	1956-12-03								8						ei rantaviivaa
34	683-403-33-20	Aatula	2010-06-30	683-403-33-4X	SUONSAARI	1956-12-03	1,022	0,648	0,63	1,022	1	0		8	5,15			4	Koikkurivaaranlampi	
34	683-403-33-23	Kortesalmi	2020-11-18	683-403-33-4X	SUONSAARI	1956-12-03								8						ei rantaviivaa
35	683-403-33-10	RYTINIEMI	1991-11-19	683-403-33-6X	RYTINIEMI	1958-10-15	3,021	2,067	0,68	3,021	2	0	3	8	16,43	17,73	14,73	6	Rytijärvi	
35	683-403-33-10	RYTINIEMI	1991-11-19	683-403-33-6X	RYTINIEMI	1958-10-15					0	0		8				4	Iso Lehmijärvi	kapea järvi, vain puolet laskennallisesta voidaan osoittaa
35	683-403-33-8	INKERILÄ	1991-11-19	683-403-33-6X	RYTINIEMI	1958-10-15	0,109	0,109	1,00	0,109	1	0		8	0,87			1	Rytijärvi	
35	683-403-33-9	HELLEVILÄ	1991-11-19	683-403-33-6X	RYTINIEMI	1958-10-15	0,108	0,053	0,49	0,108	0	0		8	0,42			1	Rytijärvi	

Nro	Tila	Tilan nimi	Rek.pvm	Emätila	Emätilan nimi	Emätilan rek.pvm	Kartta rv yhteensä (km)	Rakennettava rv yhteensä (km)	Rakennettavan rv:n osuus	Muunnettu rv yhteensä (km)	Tilan käytetty rak.oik.	Tilan voim. olevan kaavan rakentamaton rak.oik.	Emätilan käytetty rak.oik.	Mitoitus-luku	Tilan lask. rak.oik. rakennet-tavuus huomioitu	Emätilan lask. rak.oik.	Emätilan jäljellä oleva rak.oik.	Osoitettu uusia	Vesistö	Huom
36	683-403-33-16	OJALA	2000-01-20	683-403-33-7X	OJALA	1958-10-15	1,533		0,00	1,523	0	0	0	8	0,00	0,00	0,00		Matalajärvi	
37	683-403-36-1	HARJULA	1977-11-14	683-403-36-0X	IHME	1931-02-27	0,163	0,163	1,00	0,163	0	1	5	8	1,30	3,17	-1,83		Latva-Penämö	RAK
37	683-403-36-10	IHME	1989-05-08	683-403-36-0X	IHME	1931-02-27	0,074	0,040	0,54	0,074	0	0		8	0,32				Latva-Penämö	RAK
37	683-403-36-3	KUUSISEN KUMPU	1981-05-26	683-403-36-0X	IHME	1931-02-27	0,069	0,069	1,00	0,069	1	0		8	0,55				Latva-Penämö	RAK
37	683-403-36-7	LOHILAMPI	1989-05-08	683-403-36-0X	IHME	1931-02-27	0,068	0,068	1,00	0,068	1	0		8	0,54				Latva-Penämö	RAK
37	683-403-36-8	HÄRÖNRANTA	1989-05-08	683-403-36-0X	IHME	1931-02-27	0,046	0,046	1,00	0,046	1	0		8	0,37				Latva-Penämö	RAK
37	683-403-36-9	KÄMPPÄHARJU	1989-05-08	683-403-36-0X	IHME	1931-02-27	0,010	0,010	1,00	0,010	1	0		8	0,08				Latva-Penämö	RAK
38	683-403-37-1	TAUNOLA	1984-09-19	683-403-37-0X	NIHERI	1931-08-21	0,052	0,052	1,00	0,052	1	0	2	8	0,42	9,66	7,66		Roosinginjärvi	
38	683-403-37-2	NIHERI	1984-09-19	683-403-37-0X	NIHERI	1931-08-21	1,668	1,668	1,00	1,058	0	0		8	8,46			8	Roosinginjärvi	saari 1,3 ha -> 1 rp
38	683-403-37-3	KOTIRANTA	2006-01-20	683-403-37-0X	NIHERI	1931-08-21	0,097	0,097	1,00	0,097	1	0		8	0,78			1	Roosinginjärvi	
39	683-403-43-11	PERKKIÖ	1988-12-07	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,064	0,064	1,00	0,064	1	0	7	8	0,51	14,70	7,70		Rytijärvi	
39	683-403-43-13	SAUKONPESÄ	1992-04-27	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,059	0,059	1,00	0,059	1	0		8	0,47				Rytijärvi	
39	683-403-43-15	SAUKONKOLO	1993-11-17	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,097	0,097	1,00	0,097	0	0		8	0,78			1	Rytijärvi	
39	683-403-43-17	KOTOLA	1999-05-18	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,081	0,081	1,00	0,081	1	0		8	0,65				Rytijärvi	
39	683-403-43-18	RYTILÄ	1999-05-18	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	1,262	1,152	0,91	1,262	0	0		8	9,22			5	Rytijärvi	
39	683-403-43-2	KARIRANTA	1974-01-23	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,048	0,048	1,00	0,048	1	0		8	0,38				Rytijärvi	
39	683-403-43-4	AAMURANTA	1977-11-25	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,099	0,099	1,00	0,099	0	0		8	0,79			1	Rytijärvi	
39	683-403-43-5	LEPPÄRANTA	1977-11-25	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,056	0,056	1,00	0,056	0	0		8	0,45			1	Rytijärvi	
39	683-403-43-7	ALAVA	1986-10-28	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,054	0,054	1,00	0,054	1	0		8	0,43				Rytijärvi	
39	683-403-43-8	RYTIKARI	1986-10-28	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,158	0,078	0,49	0,158	1	0		8	0,62				Rytijärvi	
39	683-403-43-9	KIVIRANTA	1986-10-28	683-403-43-0X	RYTILÄ	1931-06-10	0,050	0,050	1,00	0,050	1	0		8	0,40				Rytijärvi	
40	683-403-44-14	MYLLYKUMPU	2000-11-01	683-403-44-1X	MYLLYKUMPU	1958-05-12								8						ei rantaviivaa
41	683-403-44-3	NIKKILÄN KOULU	1961-03-17	683-403-44-3	NIKKILÄN KOULU	1961-03-17	0,275	0,130	0,47	0,202	1	0	1	8	0,76	0,76	-0,24		Latva-Penämö	
42	683-403-44-11	SUVIRANTA	1999-07-30	683-403-44-4X	RANTALA	1961-03-17	0,063	0,063	1,00	0,063	1	0	5	8	0,50	9,07	4,07		Latva-Penämö	
42	683-403-44-12	RANTALA	1999-07-30	683-403-44-4X	RANTALA	1961-03-17	1,186	0,812	0,68	1,186	0	0		8	6,50			4	Penämönjärvi	
42	683-403-44-12	RANTALA	1999-07-30	683-403-44-4X	RANTALA	1961-03-17					1	0		8					Latva-Penämö	
42	683-403-44-15	Kaskarinlinna	2008-06-06	683-403-44-4X	RANTALA	1961-03-17	0,062	0,062	1,00	0,062	1	0		8	0,50				Penämönjärvi	
42	683-403-44-16	Kantola	2009-06-04	683-403-44-4X	RANTALA	1961-03-17	0,298		0,00	0,219	0	0		8	0,00				Latva-Penämö	
42	683-403-44-5	KIVINIEMI	1974-12-04	683-403-44-4X	RANTALA	1961-03-17	0,142	0,142	1,00	0,142	1	0		8	1,14				Latva-Penämö	
42	683-403-44-7	KIVIRANTA	1985-03-11	683-403-44-4X	RANTALA	1961-03-17	0,055	0,055	1,00	0,055	1	0		8	0,44				Latva-Penämö	
43	683-403-45-10	JUSSILA	1979-05-21	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,179		0,00	0,179	0	0	3	8	0,00	10,05	7,05		Penämönjärvi	
43	683-403-45-11	ANITANKUMPU	1984-11-30	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,040	0,040	1,00	0,040	1	0		8	0,32				Penämönjärvi	
43	683-403-45-13	KUKKOLA	1992-08-13	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,178	0,178	1,00	0,178	0	0		8	1,42			1	Penämönjärvi	
43	683-403-45-14	HOIKKAKANGAS	1992-08-13	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,283	0,283	1,00	0,283	0	0		8	2,26			2	Penämönjärvi	
43	683-403-45-15	Hiekkaranta	2011-11-18	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,166	0,166	1,00	0,166	0	0		8	1,33			1	Penämönjärvi	
43	683-403-45-3	PENÄMÖNNIEMI	1973-11-13	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,068	0,068	1,00	0,068	1	0		8	0,54				Penämönjärvi	
43	683-403-45-5	HIETALAHTI	1973-11-13	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,055	0,055	1,00	0,055	1	0		8	0,44				Penämönjärvi	
43	683-403-45-6	PELTONIEMI	1973-11-13	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,608	0,466	0,77	0,608	0	0		8	3,73			3	Penämönjärvi	
43	683-403-45-9	PÄSSILÄ	1979-05-21	683-403-45-2X	JUSSILA	1965-06-21	0,021		0,00	0,021	0	0		8	0,00				Penämönjärvi	
44	683-403-50-18	ARILA	2005-05-12	683-403-50-1X	UUSI NIKKILÄ	1956-03-22	0,074	0,074	1,00	0,074	0	1	2	8	0,59	1,37	-0,63		Latva-Penämö	RAK
44	683-403-50-19	PIISPILÄ	2005-05-12	683-403-50-1X	UUSI NIKKILÄ	1956-03-22	0,097	0,097	1,00	0,097	0	1		8	0,78				Latva-Penämö	RAK
45	683-403-50-3	KOTIKUMPU	1980-08-22	683-403-50-2X	NIKKILÄ	1956-03-22							1	8		0,63	-0,37			ei rantaviivaa
45	683-403-50-9	TOPILA	1999-07-06	683-403-50-2X	NIKKILÄ	1956-03-22	0,120	0,079	0,66	0,120	1	0		8	0,63				Latva-Penämö	
46	683-403-68-3	Rytilahti	2012-11-02	683-403-68-0X	RYTIAHO	1934-03-26	0,470	0,312	0,66	0,470	0	0	0	8	2,50	2,50	2,50	2	Rytijärvi	
47	683-403-74-1	LOMARANTA	1975-11-03	683-403-74-0X	TÖRMÄLÄ	1934-12-05	0,166	0,166	1,00	0,166	1	0	2	8	1,33	3,75	1,75		Penämönjärvi	
47	683-403-74-3	KAISLARANTA	1990-03-29	683-403-74-0X	TÖRMÄLÄ	1934-12-05	0,043	0,043	1,00	0,043	0	0		8	0,34				Penämönjärvi	
47	683-403-74-4	LOMANIEMI	1990-03-29	683-403-74-0X	TÖRMÄLÄ	1934-12-05	0,079	0,079	1,00	0,079	0	0		8	0,63			1	Penämönjärvi	
47	683-403-74-5	HUVIKUMPU	1990-03-29	683-403-74-0X	TÖRMÄLÄ	1934-12-05	0,064	0,064	1,00	0,064	0	0		8	0,51			1	Penämönjärvi	
47	683-403-74-7	LEPOLA	1995-09-15	683-403-74-0X	TÖRMÄLÄ	1934-12-05	0,419	0,035	0,08	0,290	0	0		8	0,19				Penämönjärvi	
47	683-403-74-8	TÖRMÄLÄ	1995-09-15	683-403-74-0X	TÖRMÄLÄ	1934-12-05	0,092	0,092	1,00	0,092	1	0		8	0,74				Penämönjärvi	
48	683-403-82-10	TAIMENTUPA	1993-04-20	683-403-82-1X	TAIMENTUPA	1967-04-14	0,109		0,00	0,109	1	0	1	8	0,00	0,86	-0,14		Simojärvi	
48	683-403-82-9	MUIKKU	1993-04-20	683-403-82-1X	TAIMENTUPA	1967-04-14	0,142	0,142	1,00	0,107	0	0		8	0,86				Simojärvi	
49	683-403-82-3	SIIKATUPA	1968-02-12	683-403-82-3	SIIKATUPA	1968-02-12	0,043	0,043	1,00	0,043	1	0	1	8	0,34	0,34	-0,66		Simojärvi	
50	683-403-82-11	LISÄTUPA	1993-04-20	683-403-82-4X	VIERELÄ	1968-02-12							4	8		4,19	0,19			ei rantaviivaa
50	683-403-82-12	LEHTONIEMI	1993-05-11	683-403-82-4X	VIERELÄ	1968-02-12	0,142	0,142	1,00	0,142	1	0		8	1,14				Simojärvi	
50	683-403-82-13	VIERELÄ	1993-05-11	683-403-82-4X	VIERELÄ	1968-02-12	0,533	0,285	0,53	0,512	1	1		8	2,19				Simojärvi	tilalla maatilan talouskeskus
50	683-403-82-7	TAIMELA	1992-11-17	683-403-82-4X	VIERELÄ	1968-02-12	0,108	0,108	1,00	0,108	1	0		8	0,86				Simojärvi	
51	683-893-12-1	RANUAN VALTIONMAA III	1991-09-25	683-893-1-0X	VALTIONMAA		1,773	1,560	0,88	1,662	0	0	0	8	11,70	11,70	11,70	6	Simojärvi	loput jätetty osoittamatta maanomistajan toiveesta
51	683-893-12-1	RANUAN VALTIONMAA III	1991-09-25	683-893-1-0X	VALTIONMAA						0	0		8					Penämönjärvi	
51	683-893-12-1	RANUAN VALTIONMAA III	1991-09-25	683-893-1-0X	VALTIONMAA						0	0		8					Latva-Penämö	
51	683-893-14-1	RANUAN VALTIONMAA V	1991-09-25	683-893-1-0X	VALTIONMAA									8						ei rantaviivaa

RANUAN KUNTA

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa C

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa C

1 Suunnitelman nimi ja suunnittelualue

- Simojärven rantaosayleiskaava
- Yleiskaava koskee Simojärven kaakkoisosaa ja sen itä- ja eteläpuolella olevia järviä ja lampia
- Suunnittelualue käsittää Simojärven kaakkoisosan ranta-alueet sekä Penämönjärven, Roosinginjärven, Koikkurilammen, Palolammen, Impiönjärven, Koikkurivaaranlammen, Matalajärven, Latva-Penämön, Kaivoslammen, Rytijärven ja Iso Lehmijärven.
- Suunnittelualueen pinta-ala on noin 28,32 km²
- Suunnittelualueen likimääräinen rajaus ilmenee oheisesta kuvasta.

Kuva 1. Suunnittelualueen likimääräinen rajaus.

2 Suunnittelutehtävän määrittely

Simojärven alueelle on vahvistettu oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava, joka on vahvistettu 3.2.1997. Kaavan voimassaolon aikana alueella on tapahtunut kiinteistömuodostusta, maakaupoin ja sukupolven vaihdoksin. Yli kaksikymmentä vuotta sitten laadittu rantaosayleiskaava ei enää kaikilta osin täytä sille asetettuja tavoitteita eikä maanomistajien tarpeita. Ranuan kunta on päättänyt tarkastella Simojärven tulevaa maankäyttöä uudelleen ja muuttaa rantaosayleiskaavan tämän hetkisiä ja seuraavien runsaan kymmenen vuoden tavoitteita vastaavaksi.

Samassa yhteydessä kaava-aluetta laajennetaan käsittämään Simojärven itä- ja eteläpuolen järvialueet. Laajenemisalueen ranta-alueiden rakennusoikeus määritellään tilakohtaisesti ja tulevat rakennuspaikat sijoitetaan rakentamiseen mahdollisimman hyvin soveltuville alueille. Laajennusalueen rakennusoikeuden perusteet sekä muut kaavoitusperiaatteet pidetään yhteneväisinä Simojärven voimassa olevan rantaosayleiskaavan kanssa.

Rantaosayleiskaavassa selvitetään tilakohtaiset rantarakennusoikeudet ja osoitetaan rantarakennuspaikat. Rantaosayleiskaava on tarkoitus laatia oikeusvaikutteisena rantaosayleiskaavana. Kaavassa osoitetuille rakennuspaikoille rakennustarkastaja voi myöntää rakennusluvat.

Ranuan kunnanhallitus on päättänyt 24.2.2020 laittaa vireille kaavahankkeen ja kunnanhallitus päätti 29.6.2020 valita FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n Simojärven rantaosayleiskaavan päivittämisen/laajentamisen kaavanlaatijaksi.

Kaava-alue on jaettu neljään osaan (A, B, C ja D), jotta kaavan käsittely ja päätöksenteko kunnassa helpottuu mm. jääviyskysymysten osalta. Jokaisesta kaava-alueesta tehdään omat asiakirjat mutta kaavoja viedään eteenpäin yhtäaikaisesti.

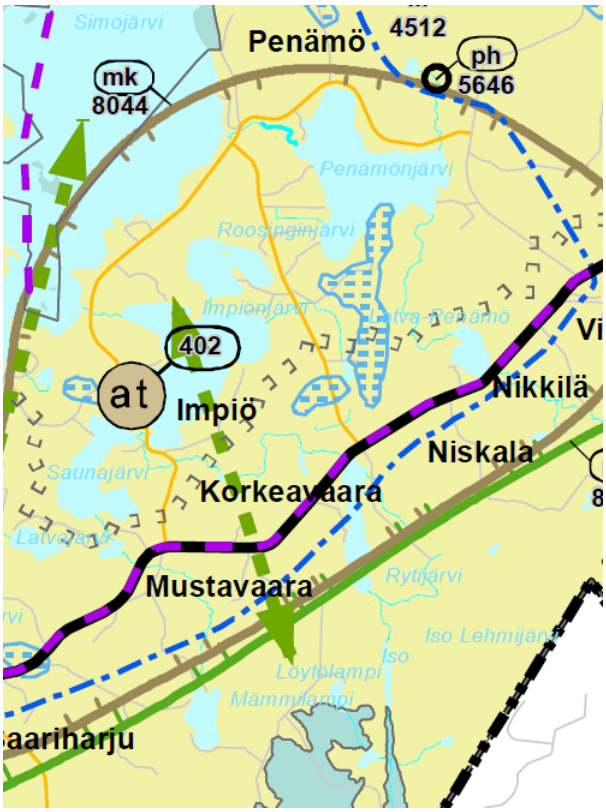
3 Suunnittelutilanne

3.1 Maakuntakaavoitus

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.5.2022. Maakuntakaava kumoaa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavat sekä Rovaniemen vaihemaakuntakaavan.

Suunnittelualuetta koskevat seuraavat maakuntakaavan merkinnät:

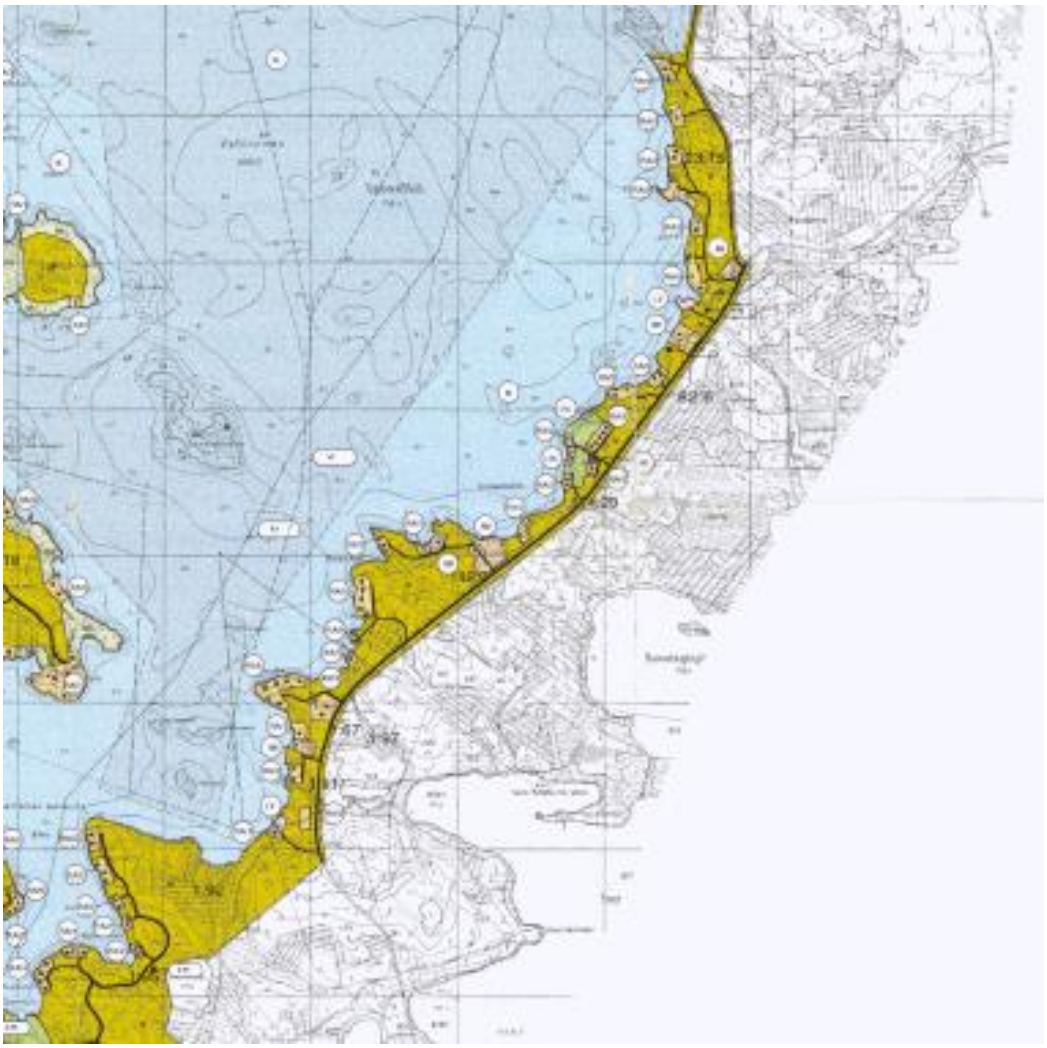
- maaseudun kehittämisen kohdealue (mk)
- matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (mv)
- keskuskylä (at)
- maa- ja metsätalousvaltainen alue (M)
- luonnonsuojelualue (SL)
- kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue tai kohde (ma)
- paliskunnan raja / esteaita
- pohjavesialue
- ekologinen yhteystarve
- moottorikelkkareitti

Kuva 2. Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta (2022).

3.2 Yleiskaavoitus

Osalla suunnittelualueesta on voimassa Simojärven rantaosayleiskaava, jolla on ohjattu rantarakentamista. Kaava on valmistunut 1997.

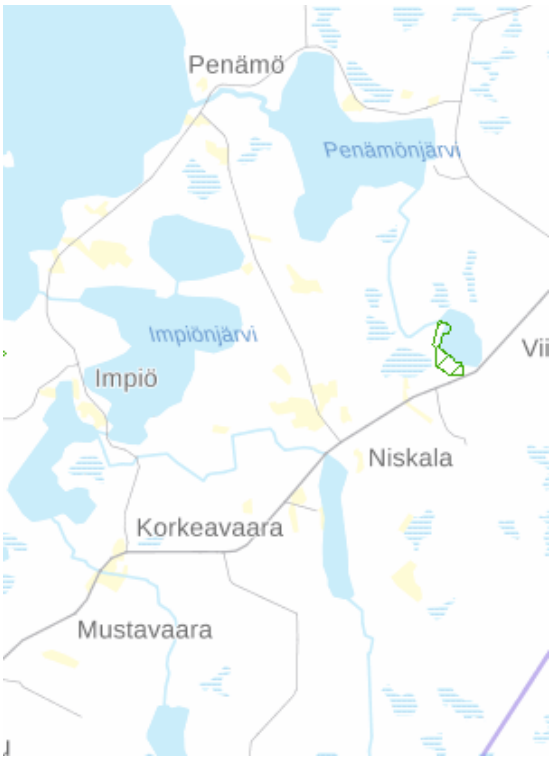

Kuva 3. Ote Simojärven rantaosayleiskaavasta, alue I.

3.3 Ranta-asemakaavoitus

Suunnittelualueella on yksi ranta-asemakaava:

Latva- Pennämön ranta-asemakaava hyväksytty 12.8.1986 ja muutos 21.8.2000
Ranta-asemakaavan sijainti ilmenee oheisesta kartasta.

Kuva 4. Ranta-asemakaava-alueen sijoittuminen.

3.4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

MRL 22 §:n mukaan Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet voivat koskea asioita, joilla on:

1) aluerakenteen, alueiden käytön taikka liikenne- tai energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;

2) merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai

3) valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävyyteen, aluerakenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita annettaessa on otettava huomioon MRL:n 1 §:ssä säädetyt lain yleiset tavoitteet ja 5 §:ssä säädetyt alueiden käytön suunnittelun tavoitteet.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia asiakokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

4 Vireillä olevat muut suunnitelmat ja hankkeet

4.1 Kaavahankkeet

Suunnittelualueella tai sen välittömään läheisyyteen ei ole vireillä yleis-, asema- tai ranta-asemakaavoja.

5 Maanomistus ja hallinta

Suunnittelualue on yksityisessä sekä Metsähallituksen omistuksessa.

6 Kaavan tavoitteet

Ranuan kunnan tavoitteena on päivittää voimassa oleva yleiskaava vastaamaan tämän päivän vaatimuksia ja tarpeita. Päivityksellä on tarkoitus mm. korjata voimassa olevassa kaavasta löydetyt virheet, päivittää toteutunut tilanne, huomioida maanomistajien muuttuneet toiveet sekä tutkia rakennuspaikkakohtaisen rakennusoikeuden nostamista.

Laajenemisalueelle on tarkoitus laativa vastaava rantarakentamista ja muuta ranta-alueen maankäyttöä ohjaava oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava.

7 Laadittavat / päivitettävät selvitykset

Suunnittelutyön pohjaksi laaditaan/päivitetään seuraavat selvitykset:

- Luontoselvitys- ja maisemaselvitys
- Rakennetun kulttuuriympäristöselvitys
- Arkeologinen selvitys
- Kantatila-/Mitoitusselvitys

8 Arvioitavat vaikutukset

Kaavan vaikutuksia arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain yleisten säädösten sekä erityisesti 39 § (yleiskaavan sisältövaatimukset) edellyttämällä tavalla. Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt vaikutukset:

1. ympäristövaikutukset,
2. yhdyskuntataloudelliset,

3. sosiaaliset,
4. kulttuuriset ja
5. muut vaikutukset.

Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia.

Arvioinnin perusteella voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:
- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön,
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon,
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin,
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen,
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta tehtyihin selvityksiin, olemassa olevaan perustietoon, maastokäynteihin, osallisilta ja viranomaisilta saataviin lähtötietoihin ja palautteeseen, sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

9 Osalliset

A. Kaikki ne joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa:
- kuntalaiset, kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen asukkaat
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen yritysten, laitosten työntekijät ja palvelujen käyttäjät
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen elinkeinonharjoittajat, maanviljelijät, metsätalouden harjoittajat, kalastajat, metsästäjät, porotalouden harjoittajat

B. Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
- Kyläyhdistykset Impiö-Nikkilä kyläyhdistys ry, Saariharjun kylätoimikunta
- Paliskuntain yhdistys
- Paliskunnat: Niemelä ja Pudasjärven Livo
- Caruna Oy
- Jakokunnat ja kalastuskunnat
- Luonnonsuojeluyhdistykset
- Lapin lintutieteellinen yhdistys

C. Viranomaiset
- Kunnan hallintokunnat
- Lapin liitto
- Lapin ELY-keskus
- Väylävirasto
- Lapin maakuntamuseo
- Lapin pelastuslaitos
- Metsähallitus luontopalvelut
- Metsäkeskus

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §). Osallisilla on myös mahdollisuus esittää neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävyydestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista (MRL 64 §).

10 Osallistumismahdollisuudet ja kaavaprosessin aikataulu

Osallistua voi ottamalla yhteyttä suunnittelijoihin tilaisuuksien yhteydessä, puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse.

Vireilletulon yhteydessä on laadittu tämä MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Osallistumissuunnitelma on saatavilla koko kaavaprosessin ajan Ranuan kunnanvirastolta sekä internetsivuilta osoitteesta https://www.ranua.fi/fi/Kuntalaiselle/Asuminen,-rakentaminen,-kaavoitus-ja-ymparisto/Kaavat-ja-kiinteistot/Vireilla-olevat-kaavat. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavoitusprosessin aikana.

10.1 Kaavan vireilletulo, lähtöaineiston koonti, osallistumis- ja arviointisuunnitelma 08/2020–09/2021

Ranuan kunnanhallitus on päättänyt 24.2.2020 laittaa kaavahankkeen vireille.

Kunta tiedotti kaavoitustyön vireilletulosta 24.2.2020. Kunta asetti osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville 17.12.2020 alkaen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on saatavilla kunnasta myös koko kaavoitusprosessin ajan ja osalliset voivat lausua mielipiteensä siitä suullisesti tai kirjallisesti nähtävillä olon aikana.

Yleiskaavan vireilletulosta ja OAS:n nähtävilläolosta tiedotettiin kuulutuksella paikallislehdessä, kunnan internetsivuilla sekä ilmoituksella kunnan ilmoitustaululla.

Kaavan aloitusvaiheessa pidetään ensimmäinen viranomaisneuvottelu (MRL 64 §) johon kutsutaan Ranuan kunnan edustajat, kaavaa laativa konsultti ja ne viranomaiset, joiden toimialaa asia koskee.

10.2 Perus- ja erillisselvitysten laadinta 06/2021–05/2022

Kaavaan liittyvät selvitykset tehdään syksyn 2020 ja kevään 2022 välisenä aikana.

10.3 Kaavan valmisteluaineisto 01/2021–06/2022

Lähtöaineistojen, maastokäyntien, laadittujen selvitysten ja hyväksyttyjen mitoitusperiaatteiden pohjalta laaditaan alustava yleiskaavaluonnos. Suunnittelussa käytetään pohjakarttana maanmittauslaitoksen numeerista maastotietokantaa täydennettynä kiinteistökartalla (NKRK). Yleiskaava laaditaan mittakaavaan 1:10 000.

Yleiskaavan valmisteluaineisto, eli selvitykset ja ns. kaavaluonnos, asetetaan nähtäville kesällä 2022. Ranuan kunnanhallitus päättää valmisteluvaiheen aineiston nähtäville asettamisesta.

Yleiskaavan valmisteluvaiheen aineisto asetetaan nähtäville mielipiteiden esittämistä varten ja alueen maanomistajille lähetetään kirje kaavaluonnoksesta. Nähtäville asettamisesta tiedotetaan julkisesti ja nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus. Osallisilla ja kuntalai-

silla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavaluonnoksesta ja muusta valmisteluvaiheen aineistosta nähtävilläoloaikana kirjallisesti tai suullisesti. Luonnoksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja siihen laaditaan perustellut vastineet.

10.4 Kaavaehdotus 08/2022–12/2022

Kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella laaditaan yleiskaavaehdotus. Ehdotus asetetaan nähtäville alustavan aikataulun mukaan loppusyksyllä 2022. Ranuan kunnanhallitus päättää kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Yleiskaavan nähtävilläolosta ilmoitetaan julkisesti ja nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tarvittaessa toinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus. Osallisilla ja kuntalaisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kirjallisena Ranuan kunnanhallitukselle ennen nähtävilläolon päättymistä. Ehdotusvaiheessa kaava-alueen maanomistajia tiedotetaan postitse kunnassa tiedossa olevien osoitteiden mukaisesti.

Yleiskaavasta järjestetään tarvittaessa toinen viranomaisneuvottelu kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen.

Yleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja siihen laaditaan perustellut vastineet.

10.5 Kaavan hyväksyminen 01/2023–03/2023

Ranuan kunnanvaltuusto päättää kaavan hyväksymisestä. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan ELY-keskusta, muita lausunnon antaneita ja tiedottamista erikseen pyytäneitä sekä kunnan ilmoitustaululla ja internetsivuilla. Yleiskaavan saatua lainvoiman siitä ilmoitetaan voimaantulokuulutuksella.

Lisätietoa kaavoituksesta antavat ja palautetta vastaanottavat:

Ranuan kunta
Risto Niemelä
Tekninen johtaja/ rakennustarkastaja
Puh. 0407049623
risto.niemela@ranua.fi

Kaavaa laativa konsultti:

FCG Finnish Consulting Group Oy
Vastaava kaavoittaja Timo Leskinen
puh. 040 508 9680
timo.leskinen@fcg.fi

Suunnittelija Heli Jokela
puh. 044 750 5312
heli.jokela@fcg.fi